

Střední škola Edvarda Beneše Břeclav, příspěvková organizace

Kompletní ŠVP

Řízení dopravy a přepravy

RVP 37-41-M/01 Provoz a ekonomika dopravy

od 1. 9. 2024

Obsah

1	Střední škola Edvarda Beneše Břeclav, příspěvková organizace	2
2	Profil absolventa	3
3	Charakteristika školy	9
4	Charakteristika ŠVP	11
	Podmínky realizace	16
5	Přehled rozpracování RVP do ŠVP	18
6	Učební plán	20
7	Učební osnovy	23
	7.1 Jazykové vzdělávání a komunikace	23
	7.1.1 Český jazyk a literatura	24
	7.1.2 Anglický jazyk	37
	7.1.3 Jazykový seminář	49
	7.1.4 Francouzský jazyk	53
	7.1.5 Německý jazyk	62
	7.2 Společenskovědní vzdělávání	71
	7.2.1 Základy společenských věd	72
	7.2.2 Dějepis	80
	7.3 Přírodovědné vzdělávání	85
	7.3.1 Fyzika	86
	7.3.2 Chemie	92
	7.3.3 Biologie a ekologie	96
	7.4 Matematické vzdělávání	100
	7.4.1 Matematika	101
	7.4.2 Matematický seminář	110
	7.5 Vzdělávání pro zdraví	117
	7.5.1 Tělesná výchova	118
	7.6 Informatické vzdělávání	125
	7.6.1 Informační a komunikační technologie	126
	7.7 Odborné vzdělávání	131
	7.7.1 Ekonomika	132
	7.7.2 Logistika	138
	7.7.3 Dopravní sítě	143
	7.7.4 Dopravní provoz	146
	7.7.5 Dopravní a přepravní prostředky	150
	7.7.6 Manipulační zařízení	153
	7.7.7 Daně a finance	155
	7.7.8 Marketing a management	159
	7.7.9 Evidence podnikání	162
	7.7.10 Cvičení z dopravy a přepravy	165
	7.7.11 Praxe	170
	7.7.12 Řízení dopravního podniku - D	179
	7.7.13 Legislativa v dopravě - D	183
	7.7.14 Přepravní provoz - D	187
	7.7.15 Nákladní přeprava - S	191
	7.7.16 Osobní přeprava - S	196
	7.7.17 Technologie dopravy - S	198

	7.7.18 Kombinovaná doprava a přeprava - S	201
8	Spolupráce se sociálními partnery	204
9	Projekty	205

1 Střední škola Edvarda Beneše Břeclav, příspěvková organizace

Název ŠVP	Řízení dopravy a přepravy		
Motivační název	Řízení dopravy a přepravy		
Datum	10. 9. 2023	Název RVP	RVP 37-41-M/01 Provoz a ekonomika dopravy
Verze	1	Dosažené vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Platnost	od 1. 9. 2024		
Forma vzdělávání	denní forma vzdělávání		
Délka studia v letech:	4		

Název školy	Střední škola Edvarda Beneše Břeclav, příspěvková organizace
Adresa	nábř. Komenského 1, 690 25 Břeclav
IČ	60680342
REDIZO	600014231
Kontakty	Sekretariát školy
Telefon	519 326 505, 519 308 111
Fax	519 321 269
Email	skola@sseb.cz
www	sseb.cz

Zřizovatel	Jihomoravský kraj
Adresa	Žerotínovo náměstí 449/3, 601 82 Brno
IČ	70888337
Kontakt	Odbor školství
Telefon	541 651 111
Email	posta@jmk.cz
www	jmk.cz

datum, podpis, razítko

2 Profil absolventa

Název školy	Střední škola Edvarda Beneše Břeclav, příspěvková organizace		
Adresa	nábř. Komenského 1, 690 25 Břeclav		
Zřizovatel	Jihomoravský kraj		
Název ŠVP	Řízení dopravy a přepravy		
Platnost	od 1. 9. 2024	Dosažené vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Kód a název oboru	RVP 37-41-M/01 Provoz a ekonomika dopravy	Délka studia v letech:	4

Uplatnění absolventa

Absolvent oboru Provoz a ekonomika dopravy je středoškolsky vzdělaný pracovník se všeobecným i odborným vzděláním, tj. disponuje požadovanými vědomostmi, dovednostmi a zaujímá postoje nutné pro výkon zvolené profese.

Absolventi se uplatní ve funkcích technickohospodářských a administrativních pracovníků v oblasti provozu, organizace a obchodně-ekonomických činností ve specifických druzích dopravy a v profesích zařazených v rámci celé dopravní soustavy. Absolvent se uplatní zejména v pozicích samostatný technik silniční, železniční, letecké, městské a vnitrozemské vodní dopravy, manažer provozu silniční, železniční, letecké, městské a vnitrozemské vodní dopravy, samostatný referent silniční, železniční, letecké, městské a vnitrozemské vodní dopravy, logistik v dopravě a přepravě, zasilatel. Absolventi mají vytvořeny předpoklady pro uplatnění se v oblasti správy dopravní infrastruktury v ČR a EU. Nachází pracovní místa také jako samostatný technik dopravy, manažer provozu nebo samostatný referent v dopravě. Dále mohou najít uplatnění jako pracovník logistických oddělení nebo jako zasilatel.

Potřebnou praxí a dalším studiem si dále zvyšují kvalifikaci. Absolventi jsou připraveni také pro vysokoškolské studium na dopravní fakultě, popřípadě v příbuzných oborech

Absolvent je veden k tomu, aby:

- zdokonaloval systém řízení podle stupně rozvoje techniky
- navrhoval nové technologické postupy
- zpracovával informace z oblasti dopravy a přepravy
- organizoval přepravu osob i zboží
- používal prostředky výpočetní techniky a prostředky sdělovací techniky
- znal rozdělení zboží podle jeho vlastností
- rozeznával druhy manipulačních, dopravních i přepravních prostředků
- řešil toky materiálu v zásobování, výrobě i distribuci
- využíval moderní systémy pro identifikaci
- orientoval se v problematice kombinované přepravy
- chápal bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví a dodržoval právní předpisy z oblasti BOZP
- usiloval o nejvyšší kvalitu své práce
- znal význam a ohodnocení vykonávané práce
- jednal ekonomicky s ohledem na životní prostředí

Varianata vzdělávání: Manažer dopravy a přepravy

Absolvent je veden tak, aby:

- si osvojil základní principy dopravní politiky
- orientoval se na dopravním trhu
- chápal podstatu řízení dopravního podniku
- znal podmínky pro provozování dopravních podniků
- osvojil si znalosti řízení dopravy a řízení zaměstnanců v dopravě
- orientoval se v mezinárodních organizacích v dopravě
- měl přehled o základních a oborových právních normách
- znal pravidla regulace dopravy
- dokázal aplikovat právní řád do oblasti dopravy a přepravy
- chápal základní pravidla celního řízení
- měl přehled o druzích pojištění a likvidace škod
- orientoval se v základních přepravních podmínkách pro jednotlivé druhy doprav

Varianta vzdělávání: Logistické a dopravní služby

Absolvent je veden tak, aby:

- uměl používat a vyplňovat základní dokumentaci
- dokázal používat tarify, kalkulovat ceny
- si osvojil technologii dopravy a přepravy
- se orientoval v bezpečnostních předpisech
- chápal význam celního řízení
- orientoval se v zásadách ložení a fixace nákladu
- chápal principy využití kombinované přepravy

Kompetence absolventa**Klíčové kompetence**

- Kompetence k učení
 - mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
 - uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
 - ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
 - využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
 - s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
 - znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
 - sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- Kompetence k řešení problémů
 - spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
 - volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
 - uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
 - porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- Komunikativní kompetence
 - formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
 - vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
 - zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
 - účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
 - zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)

- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)
- Personální a sociální kompetence
 - adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní
 - mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti
 - přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
 - pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
 - přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým
 - podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
 - stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
 - posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
 - ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
 - reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- Občanské kompetence a kulturní povědomí
 - dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
 - jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
 - uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
 - jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
 - chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
 - zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
 - uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
 - uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
 - podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah
- Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
 - mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady
 - mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze

- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- Matematické kompetence
 - používat pojmy kvantifikujícího charakteru
 - správně používat a převádět běžné jednotky
 - nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení
 - provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
 - aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru
 - číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
 - efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích
- Digitální kompetence
 - vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy
 - navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy
 - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým
 - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje
 - vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
 - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Odborné kompetence

- Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci
 - chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem
 - osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit

odstranění závad a možných rizik

- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce)
- Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb
 - dodržovali stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti
 - chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku
 - dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana)
- Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje
 - znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení
 - efektivně hospodařili s finančními prostředky
 - zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady
 - nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí
- Pracovat se systémy řízení jednotlivých druhů dopravy
 - navrhovali nové technologické postupy v jednotlivých druzích dopravy
 - zdokonalovali systémy řízení v souladu s rozvojem techniky
 - získali odbornou připravenost k řízení motorových vozidel skupiny B (v rámci zaměření silniční doprava)
 - vyhledávali a zpracovávali informace potřebné pro realizaci dopravy a přepravy
 - využívali dopravní telematiku
 - sledovali účinnost systémů řízení
- Organizovat přepravu cestujících
 - ovládali dopravní zeměpis, orientovali se v dopravních mapách a ostatních kartografických pomůckách, jízdních, lodních a letových řádech
 - efektivně volili dopravní prostředky s ohledem na cenu, rychlost a kvalitu přepravy
 - navrhovali optimální řešení přepravy cestujících
 - pracovali s přepravními předpisy a tarify
 - dokázali provázet a optimalizovat veřejnou dopravu
 - orientovali se v oblasti tvorby a správy integrovaných dopravních systémů
 - definovali základy dopravního marketingu
 - organizovali přepravu s ohledem na sociální předpisy v dopravě
- Organizovat přepravu zboží
 - vyplňovali průvodní doklady přepravní, celní, pojišťovací pro běžné i nebezpečné zboží
 - uzavírali přepravní smlouvy včetně dodacích podmínek podle platných právních předpisů
 - používali základy marketingu přepravy zboží
 - vyjmenovali a charakterizovali druhy dopravních prostředků a vybírali pro přepravu zboží optimální dopravní prostředek podle požadavků zákazníka a vlastností přepravovaného zboží
 - vyjmenovali prvky zvyšující aktivní a pasivní bezpečnost dopravních prostředků

- aplikovali možnosti využití dopravních prostředků v kombinované dopravě
- charakterizovali technologie přepravy jednotlivých druhů zboží a správní předpisy související s přepravou
- jednali a pracovali v souladu s ustanoveními tarifů, celních, přepravních a pojišťovacích předpisů
- počítali přepravné za použití příslušných tarifů a zákazníkovi nabízeli více možností přepravy nejen s ohledem na cenu, ale i rychlost a kvalitu přepravy zboží
- Využívat sdělovací, zabezpečovací a další techniky v dopravě
 - využívali zabezpečovací zařízení
 - používali specifické druhy sdělovací techniky a záznamových zařízení v dopravě
 - monitorovali zásilky nebo dopravní pro
- Uplatňovat principy logistiky při řízení materiálového toku
 - definovali dělení zboží do přepravně-manipulačních skupin podle jeho vlastností
 - rozeznávali se druhy manipulačních a dopravních prostředků včetně jejich technických parametrů a jejich vzájemné návaznosti
 - volili nejvhodnější způsob balení, fixace, manipulace, skladování a přepravy zboží
 - využívali moderní technologie a informační systémy v oblasti identifikace zboží
 - řešili materiálové toky komplexně s toky informací v zásobovacích, výrobních a distribučních řetězcích
 - charakterizovali nové trendy kombinované přepravy a jejich využívání
 - využívali optimalizačních metod při řešení logistických řetězců

3 Charakteristika školy

Název školy	Střední škola Edvarda Beneše Břeclav, příspěvková organizace		
Adresa	nábř. Komenského 1, 690 25 Břeclav		
Název ŠVP	Řízení dopravy a přepravy		
Platnost	od 1. 9. 2024	Dosažené vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Kód a název oboru	RVP 37-41-M/01 Provoz a ekonomika dopravy	Délka studia v letech:	4

Střední škola Edvarda Beneše Břeclav, příspěvková organizace je státní odbornou školou, která vznikla sloučením Střední odborné školy průmyslové Edvarda Beneše a Středního odborného učiliště, Břeclav, nábř. Komenského 1 s Obchodní akademií Břeclav. Škola po sloučení navázala na dlouhou tradici technického a ekonomického vzdělávání v regionu.

V současné době nabízí maturitní a učební obory, technické, ekonomické, pedagogické a služby. Struktura vzdělávací nabídky odpovídá potřebám v regionu. Jde o jednu z největších škol tohoto typu v Jihomoravském kraji. Škola se snaží o moderní výuku a těsné propojení s praxí, čímž se jí daří vychovávat žáky, o které je mezi zaměstnavateli zájem. Mnoho absolventů pokračuje v dalším studiu na vysokých nebo vyšších odborných školách. O kvalitní přípravě žáků svědčí také výborné výsledky v soutěžích, zejména odborných.

Zřizovatelem školy je Jihomoravský kraj se sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, 601 82 Brno.

Škola poskytuje vzdělání nebo služby v těchto místech:

- nábř. Komenského 1126/1
- Smetanovo nábř. 1224/17
- Sovadinova 537/6
- Národních hrdinů 3144/22
- Bratří Mrštíků 2202/4
- Bratří Mrštíků 3090
- Křížkovského 642/4

Dopravní dostupnost všech budov školy, ve kterých probíhá vzdělávání, je pro žáky ze širokého okolí velmi dobrá. Budovy se nachází v blízkosti vlakového a autobusového nádraží, nedaleko zastávek MHD.

Domov mládeže

- Bratří Mrštíků 2202/4
- Domov mládeže je jednoúčelové zařízení sloužící k ubytování žáků středních škol a dalších zájemců.
- Ubytovací kapacita je 120 lůžek.

Školní jídelna

- Bratří Mrštíků 3090
- Školní jídelna je jednoúčelové zařízení sloužící k zajištění celodenního stravování žáků středních škol, učitelů, provozních a správních zaměstnanců těchto škol a dalších zájemců.
- Stravovací kapacita je 1200 porcí obědů denně.
- Strávníci využívají objednávkový a stravovací systém.

Škola klade důraz na příjemné prostředí a kvalitní zázemí pro žáky i učitele. Výuka všech oborů je realizována v prostorách, kde na žáky čekají dobré technické podmínky, řada jazykových, počítačových, dalších odborných učeben a ateliérů, laboratoře, moderně pojaté dílny, tělocvičny, posilovny a knihovny. Žákům je k dispozici školní jídelna, v budově Sovadinova 6 - výdejna stravy. Ve všech budovách školy je instalován přístupový systém. Pro komunikaci se žáky škola využívá informační systém EduPage.

V pedagogickém sboru pracují kvalifikovaní pedagogové a učitelé odborného výcviku. Ve škole působí školní poradenské pracoviště – každá součást školy má výchovnou poradkyni, metodika prevence, škola má svého psychologa a kariérovou poradkyni.

Škola rozvíjí spolupráci se sociálními partnery – s představiteli města a regionu, kde působí, se zaměstnavateli a dalšími institucemi. Dlouhodobě spolupracuje především s organizacemi, které mají vztah k obsahům vzdělávacích programů. Pracoviště těchto organizací jsou využívána pro výkon praxe a odborného výcviku žáků. Tito sociální partneři pomáhají vytvořit podmínky pro co nejlepší naplnění hlavních vzdělávacích cílů.

Generálním partnerem školy se stala firma Fosfa a. s., která se významným způsobem podílí na modernizaci

materiálních podmínek pro výuku.

Škola spolupracuje se zákonnými zástupci žáků, se základními, středními, vyššími odbornými a vysokými školami. Jde o školy české i zahraniční.

4 Charakteristika ŠVP

Název školy	Střední škola Edvarda Beneše Břeclav, příspěvková organizace		
Adresa	nábř. Komenského 1, 690 25 Břeclav		
Název ŠVP	Řízení dopravy a přepravy		
Platnost	od 1. 9. 2024	Dosažené vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Kód a název oboru	RVP 37-41-M/01 Provoz a ekonomika dopravy	Délka studia v letech:	4

Popis celkového pojetí vzdělávání

Školní vzdělávací program rozpracovává kromě učiva, které je stanoveno Rámcovým vzdělávacím programem i průřezová témata. V průběhu studia budou žáci seznámeni s těmito průřezovými tématy:

- Občan v demokratické společnosti
- Člověk a životní prostředí
- Člověk a svět práce
- Informační a komunikační technologie

V procesu vzdělávání je kladen důraz na rozvoj komunikativních dovedností, schopnost řešit problémové situace, na využívání informačních technologií a odborných kompetencí. Cíle ŠVP vyjadřují společenské požadavky na vzdělanostní a osobnostní rozvoj žáků. Je důležité propojení teoretických a praktických znalostí kompetencí. Tím vzdělávání směřuje k lepšímu uplatnění na trhu práce a jejich připravenost pro další vzdělávání.

Během druhého ročníku studia pedagogové odborných předmětů vedou se žáky rozhovory, ve kterých vysvětlují obsahovou náplň předmětů jednotlivých zaměření. Žáci na základě konzultací s rodiči a na základě svých zájmů a preferencí svého budoucího odborného zaměření volí variantu vzdělávání.

- manažer dopravy
- logistické a dopravní služby

Pro zařazení žáka do třídy s příslušným zaměřením se škola řídí zájmem žáka, organizačními, technickými a personálními možnostmi školy a prospěchem žáka. V případě, že se ve třetím ročníku nebudou otevírat obě zaměření, budou všichni žáci pokračovat v zaměření Manažer dopravy. Získané vědomosti umožňují absolventovi pokračovat ve studiu na vysoké škole.

U zaměření Manažer dopravy jsou předměty specializace (pouze pro potřeby rozlišení v ŠVP) označeny v učebním plánu symbolem "D", u zaměření Logistika a dopravní služby jsou předměty specializace (pouze pro potřeby rozlišení v ŠVP) označeny symbolem "S".

Žáci se v průběhu studia mohou účastnit kulturně-vzdělávacích, poznávacích exkurzí, besed, přednášek.

Stěžejní metody výuky

Metody výuky a aktivity školy jsou voleny tak, aby v maximální míře podpořily motivaci žáka, jeho kreativitu a vlastní aktivitu. Je přednostně důležité vyvolat u žáka zájem o předmět studia, vybavit ho kompetencemi umožňujícími jeho další celoživotní vzdělávání. Žáci jsou vybaveni komunikativními, personálními a sociálními kompetencemi dle požadavků sociálních partnerů, budou schopni řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy, naučí se využívat prostředky informačních a komunikačních technologií, budou efektivně pracovat s informacemi a získají tak přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v ČR a EU. Jsou preferovány takové metody výuky, které kladou důraz na motivaci žáků a učí žáky technikám samostatného učení.

Pro teoretické předměty je používána přednáška a výklad, pro obrazové informace se využívají také technologie ICT. Žák je veden i k práci s odbornou literaturou, internetem jako metody celoživotního vzdělávání.

V praktických předmětech žáci pracují samostatně pod vedením vyučujícího, který používá výukových metod, jako jsou např. řešení neproblémových úloh, problémový výklad a týmová práce.

Rozvoj odborných a klíčových kompetencí

Žáci jsou vedeni k práci, důslednosti, pečlivosti, k samostatnému studiu i spolupráci s ostatními, k využívání informačních technologií a využití aplikací při samostatné práci.

Začlenění průřezových témat

Způsob začlenění průřezových témat je konkretizován v rámci učebních plánů jednotlivých vyučovacích předmětů, nebo je obsahem dalších aktivit školy, jako jsou sportovní kurzy, besedy, exkurze, společenské akce, soutěže atd. Tyto aktivity jsou uvedeny v ročním plánu práce školy.

Organizace výuky

Studium je organizováno jako denní čtyřleté. Poskytuje střední vzdělání s maturitní zkouškou. Součástí jsou kurzy (adaptační, lyžařský, kurz ochrany člověka za mimořádných situací), kulturně výchovné akce (divadelní a filmová představení, přednášky, výchovné pořady apod.) a další aktivity vyplývající z ročního plánu školy. Žák má možnost volby organizace, v níž bude praxi vykonávat. V případě nezajištění organizace pro výkon praxe ze strany žáka, případně jeho zákonného zástupce, určí organizaci učitel pověřený kontrolou nad výkonem praxe. Výuka je realizována v běžných i odborných učebnách. Je řízena rozvrhem, který je sestaven tak, aby respektoval specifika jednotlivých předmětů. Dělení tříd se uskutečňuje dle materiálních, technických a personálních možností školy.

Podmínky pro přijímání ke vzdělávání

Podmínky ke vzdělávání se řídí školským zákonem a vyhláškou MŠMT, kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách.

Podmínky pro přijetí ke vzdělávání jsou následující:

- splnění povinné školní docházky,
- splnění vyhlášených kritérií pro přijímací řízení,
- splnění podmínky zdravotní způsobilosti uchazeče o studium (potvrzuje lékař v přihlášce ke studiu).

Způsob ukončení vzdělávání

Vzdělávání je ukončeno maturitní zkouškou. Dokladem o dosažení středního vzdělání je vysvědčení o maturitní zkoušce. Obsah a organizace maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a prováděcím právním předpisem o ukončování studia ve středních školách.

Společná část maturitní zkoušky – povinné zkoušky

1. povinná zkouška - český jazyk a literatura

- didaktický test

2. povinná zkouška

žák si zvolí:

a) cizí jazyk

- didaktický test

b) matematika

- didaktický test

Profilová část maturitní zkoušky – povinné zkoušky

varianta vzdělávání: logistické a dopravní služby

Profilová část maturitní zkoušky – povinné zkoušky

1. povinná zkouška - Český jazyk a literatura - písemná práce, ústní zkouška
2. povinná zkouška - Cizí jazyk - písemná práce, ústní zkouška (pokud si ve společné části zvolil cizí jazyk)
3. povinná zkouška – Logistika – ústní zkouška (zahrnuje učivo předmětů Logistika a Dopravní provoz)
4. povinná zkouška – Ekonomika – ústní zkouška (soubor učiva předmětů Ekonomika a Řízení dopravního podniku)
5. povinná zkouška – soubor odborných předmětů – vypracování maturitní práce a její obhajoba před zkušební maturitní komisí

Profilová část maturitní zkoušky – nepovinné zkoušky

Žák může zvolit z následující nabídky max. 2 zkoušky.

1. Manipulační zařízení – ústní zkouška

2. Dopravní síť – ústní zkouška

varianta vzdělávání: manažer dopravy

Profilová část maturitní zkoušky – povinné zkoušky

1. povinná zkouška - Český jazyk a literatura - písemná práce, ústní zkouška
2. povinná zkouška - Cizí jazyk - písemná práce, ústní zkouška (pokud si ve společné části zvolil cizí jazyk)
3. povinná zkouška – Logistika – ústní zkouška (zahrnuje učivo předmětů Logistika a Dopravní provoz)
4. povinná zkouška – Ekonomika – ústní zkouška (soubor učiva předmětů Ekonomika, Nákladní přeprava a Osobní přeprava)

5. povinná zkouška – soubor odborných předmětů – vypracování maturitní práce a její obhajoba před zkušební maturitní komisí

Profilová část maturitní zkoušky – nepovinné zkoušky

Žák může zvolit z následující nabídky max. 2 zkoušky.

1. Manipulační zařízení – ústní zkouška
2. Dopravní síť – ústní zkouška

Způsob a kritéria hodnocení žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků je stanoveno školním řádem, který v této oblasti vychází z platné legislativy. Hodnocení výsledků vzdělávání je vyjádřeno klasifikací, využívá tradiční pětistupňové škály, která je školním řádem blíže specifikována. Kritéria hodnocení jsou dána klíčovými kompetencemi a školním řádem. Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná (hodnocení dílčích výsledků) a celková (na konci prvního a druhého pololetí.) Hodnocení výsledků žáka z předmětu provádí učitel podle popisu v ŠVP, který je součástí Charakteristiky předmětu. Za první pololetí obdrží žák výpis z vysvědčení, na konci školního roku vysvědčení.

Společné zásady

- Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období.
- Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.
- Učitel oznamuje žákovi výsledek každého hodnocení a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů výkonů, výtvorů. Při ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů.
- Při průběžném i celkovém hodnocení a klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi. Učitel hodnotí a klasifikuje jen probrané učivo.
- Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
- Žáka nehodnotí jen učitel – při prezentacích či skupinové práci mohou být využívány formy sebehodnocení a kolektivního hodnocení. Hodnocení musí dát perspektivu všem žákům – i žákům s horším prospěchem a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Hodnocení distančního způsobu vzdělávání je vždy přizpůsobeno podmínkám žáka pro tento způsob vzdělávání: a) vzhledem k výrazně odlišným podmínkám pro vzdělávání na dálku v jednotlivých rodinách je průběžné hodnocení založeno zejména na motivačním základě, ať již slovním - formativním, které poskytuje konkrétní zpětnou vazbu žákovi o jeho pokroku ve výuce, tak případně i pomocí pozitivně ohodnocující klasifikace; b) v rámci průběžného hodnocení se zohledňuje především aktivita žáka, jeho přístup, pracovitost a ochota reagovat na podněty vyučujícího; c) vedle výše uvedených zásad jsou v platnosti všechna pravidla hodnocení vyplývající z klasifikačního řádu školy v platném znění.

Učitelé přistupují k průběžnému hodnocení výsledků žáků s vědomím motivační funkce hodnocení a jeho formativního významu. Základem pro hodnocení je partnerský, komunikativní přístup k žákům. Učitel respektuje právo žáka na individuální rozvoj. Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech. Hodnocení je veřejné a učitel známku zdůvodní, žáci se mohou ke známce vyjádřit.

Zákonný zástupce žáka a žák jsou informováni průběžně o prospěchu a chování žáka vhodným způsobem, zejména:

- prostřednictvím školního informačního systému EduPage na základě přiděleného individuálního přístupu
- třídním učitelem a učiteli jednotlivých vyučovacích předmětů na třídních schůzkách
- třídním učitelem nebo učitelem daného předmětu, jestliže o to zákonní zástupci žáka nebo zletilý žák požádají
- třídním učitelem v případě mimořádného zhoršení prospěchu nebo chování

Každý vyučující předmětu před zahájením výuky seznámí žáky s programem výuky, jehož součástí jsou:

- cíle vyučovaného předmětu
- požadavky kladené na žáky v průběhu období a podmínky stanovené pro uzavírání známky o pololetí a na

konci školního roku

- seznam literatury ke studiu

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků je podrobně popsáno v ŠVP u jednotlivých předmětů v části „Charakteristika předmětu“. Nejčastěji používanými formami ověřování výsledků žáků jsou ústní a písemné zkoušení. V závislosti na předmětu se hodnotí také přednes referátů, esejů, prezentace individuálních i skupinových prací, řečnická cvičení, písemné testy, slohové práce atd. Hodnotí se ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů a schopnost je vyjádřit, přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu. U písemných prací se zohledňuje i grafická stránka, u cizích jazyků rovněž rozsah a rozmanitost používaných jazykových a stylizačních prostředků. U ústního projevu se hodnotí také samostatné, správné a logické vyjadřování, kultivovanost verbálního projevu a schopnost jasně formulovat svůj názor. Učitelé hodnotí i některé domácí úkoly.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V rámci školního vzdělávacího programu chceme pomoci žákům se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a se sociálním znevýhodněním.

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci jsou integrováni v běžných třídách a mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu, který je uveden v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola.

Podpůrná opatření 1. stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření 2. až 5. stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory

Shledá-li pedagogický pracovník, že žák nenaplnuje očekávané vzdělávací výstupy informuje o situaci třídního učitele žáka. Třídní učitel zjistí, zda žák naplňuje nad očekávání či nenaplnuje vzdělávací výstupy v dalších předmětech vyučovaných ostatními učiteli. Poté třídní učitel informuje o svých zjištěních výchovného poradce. Výchovný poradce ve spolupráci s vedoucím školního poradenského pracoviště svolá schůzku osob účastnících se výchovně vzdělávacího procesu žáka: zletilý žák, nezletilý žák a zákonný zástupce nezletilého žáka (dále jen žák nebo zákonný zástupce žáka), výchovný poradce, učitelé, kteří žáka vyučují a v jejichž předmětech žák nenaplnuje očekávané vzdělávací výstupy.

Výchovný poradce na základě zjištění skutečností vypracuje spolu s vyučujícími plán pedagogické podpory, jehož součástí jsou podpůrná opatření 1. stupně, která jsou platná až po souhlasu ředitele školy. Tento plán je po 3 měsících výchovným poradcem ve spolupráci s vyučujícími, žákem a zákonným zástupcem vyhodnocen. Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách podle potřeb žáka. Pokud jsou navržená opatření vyhodnocena jako neúčinná, navrhne výchovný poradce žákovi či jeho zákonným zástupcům vyšetření ve školském poradenském zařízení (SPC, PPP).

S vyhodnocením plánu pedagogické podpory, včetně návrhu dalšího postupu, je seznámen žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka, ředitel školy a učitelé.

Pokud je žákovi jako podpůrné opatření 1. stupně navržena pedagogická intervence, je možné mu tuto intervenci poskytnout samostatně, případně jej zařadit do skupiny žáků, kde již pedagogická intervence probíhá.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu

Pokud ŠPZ doporučí vzdělávání žáka podle IVP, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle IVP u ředitele školy.

Za tvorbu IVP, spolupráci se ŠPZ a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědná výchovná poradkyně. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se ŠPZ výchovný poradce.

IVP vzniká bez zbytečného odkladu nejpozději do 1 měsíce od obdržení žádosti zákonného zástupce. IVP má písemnou formu.

S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka a tuto skutečnost stvrdí svým podpisem.

IVP se průběžně vyhodnocuje a aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

Naplňování IVP vyhodnocuje 1x ročně ŠPZ.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště, které tvoří: vedoucí školního poradenského pracoviště, výchovní poradci a školní metodici prevence.

Zapojení dalších subjektů

Při vzdělávání těchto žáků škola spolupracuje s pedagogicko-psychologickými poradnami a speciálně pedagogickými centry.

Práce se žáky se zdravotním znevýhodněním (žáci zdravotně oslabení, dlouhodobě nemocní a žáci s poruchami učení)

- možnost požádat o individuální vzdělávací plán
- možnost požádat o odpovídající a přiměřenou úpravu podmínek pro zapojení do vzdělávacího procesu
- spolupráce s rodiči nebo zákonnými zástupci v rámci diagnostiky a případné další pomoci při vzdělávání
- spolupráce s určenými pracovníky pedagogicko-psychologické poradny a s dalšími odborníky
- možnost uplatnění zdravotního hlediska
- respekt k individuálním potřebám žáka
- využití odpovídajících metod odpovídajících metod při výuce
- podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřené na zkvalitnění jejich práce s žáky se zdravotním znevýhodněním

Práce se žáky se sociálním znevýhodněním (žáci, kteří pocházejí ze sociálně nebo kulturně a jazykově odlišného prostředí)

- doučování
- zapůjčení učebnic, učebních textů
- volba odpovídajících metod a forem práce
- spolupráce s psychologem, sociálním pracovníkem, případně dalšími odborníky
- volba vhodných přístupů
- tvorba příznivého klimatu ve třídě

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Při práci s nadanými žáky využíváme tyto zásady:

- vypracování individuálního vzdělávacího plánu
- zadávání specifických úkolů
- větší motivace k nadstandartním výkonům
- zapojení žáků do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
- vnitřní diferenciaci žáků v některých předmětech
- tvorba dostatečně podnětného prostředí pro rozvoj potenciálu žáků v oblasti didaktického vybavení
- zprostředkování adekvátních mimoškolních aktivit (olympiády, soutěže...)

Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Škola vytváří prostředí a podmínky podporující zdraví, např. podmínky pro volnočasové sportovní aktivity, zdravotně oslabeným žákům umožňuje účast v hodinách tělesné výchovy a nevyřazuje je z procesu školní tělesné výchovy, propaguje zdravý životní styl. Žáci mají možnost stravovat se ve školní jídelně, v průběhu vyučování a akcí školy dodržovat pitný režim atd.

Škola zpracovává každoročně Preventivní program školy, jehož součástí jsou kromě již zmiňovaného adaptačního kurzu také ostatní aktivity, které se týkají prevence sociálně patologických jevů.

Škola spolupracuje v oblasti prevence se Zdravotním ústavem Brno a organizacemi, které se zabývají prevencí sociálně patologických jevů. Programy jsou každý rok vybírány z aktuální nabídky a realizovány v souladu s organizačními, zdravotními nebo ostatními podmínkami. Ve škole pracuje školní metodik prevence. Ochrana před SPJ je věnována jedna část školního řádu.

Bezpečnost a ochrana zdraví žáků

- Poučení žáků na začátku školního roku provádí třídní učitel, který žáky seznámí zejména: a) se zněním školního řádu a pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, se zásadami bezpečného chování ve třídě, na chodbách, schodištích, v šatnách, při odchodu ze školy a příchodu do školy, na pracovištích a na veřejných komunikacích; b) se zákazem přinášet do školy věci, které nesouvisejí s vyučováním; c) s postupem při úrazech; d) s nebezpečím vzniku požáru.
- Poučení na počátku první vyučovací hodiny přichází v úvahu pouze u některých předmětů, např. tělesná výchova a předměty vyučované v počítačových učebnách. Vyučující seznámí žáky s pravidly bezpečného

chování a upozorní je na možné ohrožení života, zdraví či majetku. O poučení zapíše vyučující zápis do třídní knihy.

- Poučení před činnostmi, které se provádí mimo školní budovu (např. exkurze a jiné sportovní či kulturní akce, aj.), a seznámení se všemi pravidly chování, případnými zákazy, poučení o správném vybavení žáků provede TU nebo ten, kdo bude nad žáky vykonávat dohled.
- Prostředky první pomoci jsou dostupné v sekretariátu školy a v kabinetě TEV. Kontakty na tísňová volání jsou zveřejněny na nástěnce ve sborovně, v kanceláři a na chodbách.
- Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během vyučování, mimoškolní činnosti, jsou povinni žáci hlásit ihned svému učiteli, popř. jinému zaměstnanci školy.
- Každý zjištěný či nahlášený úraz se zaznamenává do Knihy úrazů. Kniha úrazů je uložena na součásti SPŠ. Úraz oznamuje zaměstnanec školy, který ho zjistil nebo k němu byl žáky přivolán. Do knihy ho zaznamenává pověřený zaměstnanec školy.
- Bezpečnost a ochranu zdraví žáků při akcích a vzdělávání mimo místo, kde se uskutečňuje vzdělávání, zajišťuje škola vždy nejméně jedním zaměstnancem školy – pedagogickým pracovníkem. Společně s ním může akci zajišťovat i zaměstnanec, který pedagogickým pracovníkem není.
- Při akcích konaných mimo místo, kde škola uskutečňuje vzdělávání, nesmí na jednu osobu zajišťující bezpečnost a ochranu zdraví žáků připadnout více než 25 žáků. Organizující pedagog je povinen se těmito pravidly řídit a dodržovat je s ohledem na zajištění BOZP.

Organizace, v níž žák vykonává praxi, odpovídá za bezpečnost a ochranu zdraví žáka/žákyně při práci. Proveďte před nástupem žáka/žákyně na odbornou praxi jeho proškolení o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Dojde-li k úrazu sepiše „Záznam o úrazu žáka“, a to ve dvou stejnopisech, z nichž jeden si ponechá organizace a druhý bude do tří dnů od vzniku úrazu odeslán na adresu školy. V případě potřeby zapůjčí žákovi/žákyni ochranné pomůcky. Tuto povinnost stvrzuje zástupce organizace před zahájením praxe podpisem smlouvy o zajištění odborné praxe.

Pětidenční kurz ochrany člověka za mimořádných situací - žáci třetích ročníků se učí rozpoznat hrozící nebezpečí a to, jak se doporučuje na ně reagovat. Zabývají se jednáním v situacích osobního ohrožení a za mimořádných situací (mimořádné události - živelné pohromy, havárie, krizové situace atd.). Procvičují dovednosti poskytnutí první pomoci při úrazech, náhlých zdravotních příhodách, poraněních při hromadném zasažení obyvatel a stavech bezprostředně ohrožujících život. Trénují orientaci v terénu, hod granátem, základy sebeobrany nebo střelbu ze vzduchovky a věnují se také turistice a různým sportovním aktivitám.

Školení zaměstnanců – BOZP, PO

Zajištění BOZP a PO ve škole i mimo školu je zabezpečováno povinnými a řádně prováděnými školeními, jako je:

- vstupní školení zaměstnanců včetně zodpovězení dotazů
- mimořádné školení zaměstnanců
- školení vedoucích zaměstnanců
- školení provozních a správních zaměstnanců
- periodická školení BOZP a PO včetně zodpovězení dotazů

Všechny záznamy o školení zaměstnanců se zapisují do tiskopisů, které se archivují.

Pracovní prostředí je v souladu s požadavky hygienických předpisů a nebezpečné předměty a části využívaných prostor jsou označeny. Údržbu, pravidelnou technickou kontrolu a revizi objektů, technických a ochranných zařízení provádí školník, provozní elektrikář školy a revizní technici externích firem. Škola vede Knihu úrazů, která je každoročně vyhodnocována. Škola spolupracuje s poradenskou firmou v oblasti PO a bezpečnosti práce.

Podmínky realizace

Materiální podmínky realizace

Materiální podmínky realizace ŠVP jsou dány areálem školy a jeho vybavením.

Pro žáky jsou k dispozici kmenové třídy pro běžnou výuku (všechny jsou vybaveny dataprojektorem a PC) a odborné učebny, ateliéry a laboratoře. Počítače jsou i ve všech kabinetech pedagogů. Každý žák má svůj síťový disk, e-mailový účet a možnost využít programy MS Office 365. Škola má vybudovanou Wi-Fi síť ve svých budovách.

Pro výuku tělesné výchovy a sportovní akce jsou k dispozici tělocvična a posilovna, které jsou vybaveny

bezpečným povrchem, náradím a náčiním.

V budovách školy jsou prostory nezbytné pro řízení školy, osobní hygienu a odpočinek žáků i vyučujících, odkládání oděvů a obuvi (žáci mají k dispozici šatní skříňky). Škola má také prostory nezbytné pro uložení nářadí, materiálů a učebních a jiných pomůcek a prostory pro práci učitelů (kabinety).

K dispozici pedagogům i žákům je školní knihovna s tituly krásné i odborné literatury, výukovými programy. Stravování žáků i zaměstnanců je zajištěno ve školní jídelně, objednávání a platby jsou možné přes internet. Škola používá docházkový systém, který umožňuje automatické sledování docházky.

Personální podmínky realizace

Převážná většina pedagogických pracovníků je odborně kvalifikována pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonávají. Učitelé mají tedy odbornou a pedagogickou způsobilost a plní další kvalifikační předpoklady nutné k výkonu složitějších, odpovědnějších a náročnějších pedagogických a řídicích činností. Výkon pedagogických a výchovných činností pedagogických pracovníků je v souladu s cíli vzdělávání stanovenými zákonem a RVP oboru.

V průběhu každého školního roku absolvují pedagogičtí pracovníci v systému dalšího vzdělávání řadu vzdělávacích akcí, v nichž aktualizují své kompetence.

Na realizaci ŠVP se kromě učitelů částečně podílejí také odborníci z praxe a to formou přednášek a besed.

5 Přehled rozpracování RVP do ŠVP

Název školy	Střední škola Edvarda Beneše Břeclav, příspěvková organizace					
Adresa	nábř. Komenského 1, 690 25 Břeclav					
Název ŠVP	Řízení dopravy a přepravy					
Platnost	od 1. 9. 2024	Dosažené vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou			
Kód a název oboru	RVP 37-41-M/01 Provoz a ekonomika dopravy			Délka studia v letech:	4	
RVP						ŠVP z toho disponibilní
Jazykové vzdělávání a komunikace	26	832		37	1185	
Vzdělávání a komunikace v českém jazyce	5	160	Český jazyk a literatura	14	446	
Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce	21	672	Anglický jazyk	13	417	
			Francouzský/Německý Jazyk	10	322	
Společenskovědní vzdělávání	5	160		5	165	
Společenskovědní vzdělávání			Základy společenských věd	3	99	
			Dějepis	2	66	
Přírodovědné vzdělávání	4	128		4	132	
Fyzikální vzdělávání			Fyzika	2	66	
Chemické vzdělávání			Chemie	1	33	
Biologické a ekologické vzdělávání			Biologie a ekologie	1	33	
Matematické vzdělávání	10	320		12	388	
Matematické vzdělávání			Matematika	12	388	
Vzdělávání pro zdraví	8	256		8	256	
Vzdělávání pro zdraví			Tělesná výchova	8	256	
Informatické vzdělávání	4	128		4	132	
Informatické vzdělávání			Informační a komunikační technologie	4	132	
Odborné vzdělávání	30	960		53	1705	
Ekonomika	6		Ekonomika	8	256	
Logistika	8	256	Logistika	8	248	
Doprava a přeprava	14	512	Dopravní sítě	3	99	
			Dopravní provoz	6	198	
Logistika			Dopravní a přepravní prostředky	3	99	
			Manipulační zařízení	2	66	
Ekonomika			Daně a finance	2	66	
			Marketing a management	2	66	
			Evidence podnikání	2	66	
Doprava a přeprava			Cvičení z dopravy a přepravy	4	124	
			Praxe	9	285	
			Zaměření D nebo S	4	132	
Celkem disponibilní dotace	36	1152				0 0
Celkem základní dotace	87	2784		131	4195	

Celkem	131	4195
--------	-----	------

6 Učební plán

Název školy	Střední škola Edvarda Beneše Břeclav, příspěvková organizace				
Adresa	nábř. Komenského 1, 690 25 Břeclav				
Název ŠVP	Řízení dopravy a přepravy				
Platnost	od 1. 9. 2024	Dosažené vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou		
Kód a název oboru	RVP 37-41-M/01 Provoz a ekonomika dopravy			Délka studia v letech:	4

Učební plán ročníkový

Povinné předměty	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	
Český jazyk a literatura	4	3	3	4	14
Anglický jazyk	3	3	4	3	13
Francouzský/Německý Jazyk	3	3	2	2	10
Základy společenských věd	1	1	1	-	3
Dějepis	2	-	-	-	2
Fyzika	-	2	-	-	2
Chemie	1	-	-	-	1
Biologie a ekologie	-	-	1	-	1
Matematika	4	3	3	2	12
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Informační a komunikační technologie	2	2	-	-	4
Ekonomika	2	2	2	2	8
Logistika	-	-	4	4	8
Dopravní síť	3	-	-	-	3
Dopravní provoz	3	3	-	-	6
Dopravní a přepravní prostředky	3	-	-	-	3
Manipulační zařízení	-	2	-	-	2
Daně a finance	-	-	2	-	2
Marketing a management	-	2	-	-	2
Evidence podnikání	-	2	-	-	2
Cvičení z dopravy a přepravy	-	-	2	2	4
Praxe	-	3	3	3	9
Zaměření D nebo S	-	-	4	6	10
Semináře	-	-	-	2	2
Celkem základní dotace	33	33	33	32	131
Celkem disponibilní dotace	0	0	0	0	0
Celkem v ročníku	33	33	33	32	131

Volitelné předměty

1. ročník

Francouzský/Německý jazyk

Francouzský jazyk	3
Německý jazyk	3

2. ročník

Francouzský/Německý jazyk

Francouzský jazyk	3
Německý jazyk	3

3. ročník

Francouzský/Německý Jazyk

Francouzský jazyk	2
Německý jazyk	2

Zaměření D nebo S

Řízení dopravního podniku - D	2
Přepravní provoz - D	2
Nákladní přeprava - S	4

U zaměření Manažer dopravy se vyučují předměty Řízení dopravního podniku a Přepravní provoz (pro potřeby rozlišení v ŠVP mají symbol "D"), u zaměření Logistika a dopravní služby (pro potřeby rozlišení v ŠVP mají symbol "S") se vyučuje předmět Nákladní přeprava.

4. ročník

Semináře

Matematický seminář	2
Jazykový seminář	2

Francouzský/Německý Jazyk

Francouzský jazyk	2
Německý jazyk	2

Zaměření D nebo S

Řízení dopravního podniku - D	2
Legislativa v dopravě - D	2
Přepravní provoz - D	2
Osobní přeprava - S	2
Technologie dopravy - S	2
Kombinovaná doprava a přeprava - S	2

U zaměření Manažer dopravy se vyučují předměty Řízení dopravního podniku, Legislativa v dopravě a Přepravní

provoz (pro potřeby rozlišení v ŠVP mají symbol "D"), u zaměření Logistika a dopravní služby (pro potřeby rozlišení v ŠVP mají symbol "S") se vyučují předměty Osobní přeprava, technologie dopravy, Kombinovaná doprava a přeprava.

Přehled využití týdnů

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Výuka dle rozpisu učiva	33	33	33	29
Adaptační kurz	1			
Lyžařský a snowboardový kurz		1		
Odborná praxe		2	2	
Kurz ochrany člověka za mimořádných situací			1	
Maturitní zkouška				2
Časová rezerva	6	4	4	5
Celkem:	40	40	40	36

7 Učební osnovy

Název školy	Střední škola Edvarda Beneše Břeclav, příspěvková organizace		
Adresa	nábř. Komenského 1, 690 25 Břeclav		
Název ŠVP	Řízení dopravy a přepravy		
Platnost	od 1. 9. 2024	Dosažené vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Kód a název oboru	RVP 37-41-M/01 Provoz a ekonomika dopravy	Délka studia v letech:	4

7.1 Jazykové vzdělávání a komunikace

7.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika předmětu

Obecný cíl předmětu

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vychovává žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života. Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační kompetenci žáků a naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. Jazykové vzdělávání se rovněž podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i estetické vzdělávání a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci zvládli jazyk jako předpoklad pro studium cizích jazyků a celkově pro společenské a pracovní uplatnění, pro pochopení nejen ústního, ale i písemného projevu a pro mezilidskou komunikaci obecně. Mateřský jazyk je výsledkem kulturního a historického vývoje národa, základem pro kritické hodnocení informací a způsobem vhodného využití prostředků pro interpretaci vlastního myšlení. Současně se tak vytvářejí předpoklady pro vhodný výběr jazykových a stylistických prostředků při praktickém užití jazyka. Výuka směřuje ke schopnosti a dovednosti mluvit a jednat s lidmi, kultivovaně se vyjadřovat ústně i písemně, používat spisovný jazyk, aplikovat získané poznatky, pracovat s textem a informacemi. Žáci chápou význam umění pro člověka, propojenost slovesné kultury s ostatními druhy umění; analýzu a interpretaci uměleckého textu na pozadí historických a společenských souvislostí a provádějí ji se znalostí základních literárně teoretických pojmů.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali mateřský jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace;
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory;
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele;
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa.

Součástí předmětu je i literární vzdělávání. To je součástí estetického vzdělávání, jež významně přispívá ke kultivaci člověka, vychovává žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života. Obecným cílem estetického vzdělávání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě a ochraně. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci.

Vzdělávání v literatuře jakožto součásti vyučovacího předmětu český jazyk a literatura a zároveň součástí estetického vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria;
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
- chápali význam umění pro člověka;

- správně formulovali a vyjadřovali své názory;
- přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah;
- získali přehled o kulturním dění;
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

Žáci jsou vedeni ke komunikačním i esteticky tvořivým aktivitám. Předmět rovněž zahrnuje oblast estetického vzdělávání.

Charakteristika učiva

Předmět se skládá ze tří oblastí, které se vzájemně prolínají, doplňují a podporují, a to v oblasti jazykové, komunikační a slohové, literární. Nedílnou součástí všech tří oblastí je práce s textem a získávání informací. Společně s jazykovým vzděláváním v mateřském jazyce a kultivací jazykového projevu žáků se literární vzdělávání podílí rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků.

Pojetí výuky

Výuka předmětu navazuje na vědomosti a dovednosti žáků získaných na základní škole, rozvíjí je s ohledem na jejich společenské a profesní zaměření. Cílem je tyto vědomosti rozšířit, prohloubit a posunout na vyšší úroveň. Pojetí výuky rozvíjí klíčové kompetence žáků, využívá k tomu jejich vlastní aktivity a kreativitu, teoretické poznatky a praktické dovednosti.

Metody a formy výuky

Doporučené metody výuky:

- motivační vyprávění
- práce s texty a jinými dokumenty
- motivační skupinové vyučování
- motivační rozhovor
- čtení s porozuměním
- myšlenková mapa
- motivační skupinová diskuse

Metody osvojování si nového učiva:

metody slovního projevu

- výklad
- vysvětlení
- skupinová diskuse

metody práce s textem/odborným textem

- vyhledávání informací
- studium odborné literatury a textů
- práce s internetem či AI

metody nácviku dovedností

- fixační metody
- ústní opakování učiva
- procvičování

V jazykovém, komunikačním a slohovém vzdělávání je vhodné, aby se kromě tradičních metodických postupů (výklad, práce s textem, práce s informacemi) výuka zaměřila na rozbor nedostatku ve vyjadřování jak žáků, tak i veřejnosti, dále na problémové úkoly a na práci s vybranou vrstvou slovní zásoby. Průběžně jsou zařazovány do výuky testy, praktický slohový výcvik, různé typy pravopisných cvičení jako forma procvičování i prověřování. Kromě tradičních metodických postupů žáci pracují ve skupinách, zpracovávají projektové úkoly, vedou besedy o knihách, filmech a divadelních představeních. Součástí výuky jsou setkání se zajímavými osobnostmi a literárně historické exkurze.

Literární vzdělávání se zaměřuje na četbu, rozbor a interpretaci uměleckých děl či jejich ukázek, vede i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Poznání textu slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog žáků s texty a učitelem i mez i žáky navzájem.

Žáci se seznámí se základní tvorbou autora, s jeho zařazením do literárně historického kontextu, s jeho přínosem pro dobu i odkazem pro další generace.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení žáků vycházíme klasifikačního řádu ve školním řádu, známkování se opírá o platnou klasifikační stupnici. Žáci jsou hodnoceni průběžně, ústní i písemnou formou.

Při klasifikaci se zohledňují následující kritéria:

- věcná správnost, relevantnost informací a jejich rozsah
- prezentace tvrzení, strategie argumentace
- volba jazykových prostředků, srozumitelnost a strukturovanost projevu
- jazyková správnost
- vlastní interpretace uměleckého textu a tvůrčí práce žáka

V každém ročníku je stanovena jedna slohová písemná práce. Při celkovém hodnocení se klade důraz i na samostatnou tvůrčí činnost – zpracování prezentace či referátu a projektové vyučování.

Mezipředmětové vztahy:

- cizí jazyk
- dějepis
- základy společenských věd
- informační a komunikační technologie

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
 - ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
 - uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
 - s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
 - využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
 - sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- Kompetence k řešení problémů
 - porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
 - uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
 - volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
 - spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- Komunikativní kompetence
 - vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
 - formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
 - účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
 - dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
 - zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)

- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- Personální a sociální kompetence
 - reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
 - přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
 - přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým
- Občanské kompetence a kulturní povědomí
 - jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
 - uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- Digitální kompetence
 - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

Žák

- *se orientuje v masových médiích, aktivně se zapojuje do mediální komunikace;*
- *jedná a diskutuje s lidmi o citlivých otázkách i o různých problémech;*
- *efektivně pracuje s informacemi, umí je získávat a kriticky vyhodnocovat;*
- *učí se analyzovat nabízená sdělení a posoudit jejich věrohodnost, vyhodnotit jejich pravdivost, správnost a záměr, posoudit jejich vliv na široké spektrum.*

Člověk a životní prostředí

Žák

- *obhájí řešení problematiky životního prostředí;*
- *působí pozitivně na jednání a postoje druhých lidí;*
- *má potřebu chránit nejen historické památky, ale i přírodu.*

Člověk a svět práce

Žák

- *vyhledává a posuzuje informace o vzdělávací nabídce, orientuje se v ní a posuzuje ji z hlediska svých předpokladů a profesních cílů;*
- *pisemně i verbálně se prezentuje při jednání se zaměstnavateli;*
- *je veden k samostatnému řešení úkolů tak, aby zvolil vhodné prostředky a způsoby a využíval již dříve nabytých zkušeností;*
- *rozvíjí komunikační schopnosti, které může uplatnit při veřejném vystupování nebo při týmové práci.*

Člověk a digitální svět

- *Žák je veden k aktivnímu používání informačních a komunikačních technologií při zpracování nejrůznějších témat.*

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence k učení
Žáci jsou vedeni k:
 - *vytváření pozitivního vztahu k učení a vzdělání;*
 - *vytváření vhodného studijního režimu a podmínek;*
 - *uplatnění studijního i analytického čtení při práci s textem;*
 - *vyhledávání a zpracovávání informací při práci s textem;*

- porozumění mluvenému projevu a pořizování si poznámek;
 - používání různých informačních zdrojů;
 - hodnocení výsledků při dosahování cílů učení.
- **Kompetence k řešení problémů**
Žáci jsou vedeni tak, aby
- porozuměli zadanému úkolu a určili jádro problému;
 - volili vhodné prostředky a způsoby vedoucí ke splnění jednotlivých aktivit;
 - účelně využívali vědomostí a zkušeností nabytých dříve;
 - při řešení problému spolupracovali i týmově.
- **Komunikativní kompetence**
Žáci jsou vedeni tak, aby
- se dokázali přiměřeně vyjadřovat k účelu jednání v projevech mluvených i psaných;
 - se dokázali vhodně prezentovat při oficiálním jednání;
 - zpracovávali věcně správně a srozumitelně přiměřené texty;
 - aktivně se účastnili diskusí, formulovali a obhajovali své postoje a názory;
 - vyjadřovali se a vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a chování, dosáhli jazykové způsobilosti potřebné pro základní pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace.
- **Personální a sociální kompetence**
Žáci jsou vedeni tak, aby dokázali:
- stanovit si cíle a priority podle svých osobních schopností;
 - přijímat hodnocení svého chování a vystupování ze strany jiných lidí;
 - přijímat radu i kritiku, kriticky zhodnotit postoje a jednání druhých lidí;
 - pracovat v týmu, podněcovat týmovou práci vlastními návrhy pro řešení problému;
 - nezaujatě zvažovat návrhy druhých, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí**
Žáci jsou vedeni k:
- úctě ke kulturním hodnotám vytvořeným předky a jejich ochraně;
 - respektu ke kultuře jiných národů.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**
Žáci jsou vedeni tak, aby:
- dokázali vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli.

1. ročník

4 týdne, P

1. ročník

Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci - vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny - řídí se zásadami správné výslovnosti - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - orientuje se v soustavě jazyků - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování - orientuje se ve výstavbě textu - používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak	Jazyk a řeč, mluva, písmo, příbuznost jazyků - komunikace a její druhy, jazyk, řeč, mluva, písmo; - národní jazyk a jeho útvary; - úzus, norma, kodifikace; - jazyková kultura; - příbuznost jazyků, jazykové skupiny; - postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky. Zvuková stránka jazyka - zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka; - hláskosloví, spisovná výslovnost; - zvuková stránka slova, věty z gramatického a komunikačního hlediska. Hlavní principy českého pravopisu - grafická stránka jazyka; - opakování a procvičování pravopisných jevů; - pravopis vlastních jmen. Nauka o slovní zásobě - lexikologie - slovo a pojmenování, jeho gramatický a sémantický význam; - tvoření slov a sousloví, obohacování slovní zásoby; - stylové rozvrstvení slovní zásoby - změny slovního významu, frazeologie, ustálená slovní spojení - slovníky.

Komunikační a slohová výchova

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi - využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat) - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně - přednese krátký projev - vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdílů mezi nimi - rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary	Komunikační a slohová výchova - stylistika, slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní, komunikační situace, komunikační strategie - projevy mluvené a psané, vyjadřování monologické i dialogické - funkční styly, slohové postupy a útvary - projevy prostě sdělovací - vyjadřování připravené i nepřipravené - krátké informační útvary - vypravování, osobní dopisy - osnova, základní znaky, postupy a prostředky - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů - vyjadřování neformální i formální

Práce s textem a získávání informací

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.) - samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace - rozumí obsahu textu i jeho částí - pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů - má přehled o knihovnách a jejich službách	Práce s textem a získávání informací - orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky; - techniky a druhy čtení, zpětná reprodukce textu; - druhy a žánry textu; - získávání informací z textu, jejich třídění, hodnocení a zpracování ve formě osnovy, výpisků, výtahu; - práce s různými příručkami pro školu i veřejnost – práce s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny pro školu a veřejnost; - informatická výchova, knihovny a jejich služby.

1. ročník

Literatura a ostatní druhy umění

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - samostatně vyhledává informace v této oblasti	Umění jako specifická výpověď o skutečnosti - literatura jako součást umění, dělení literatury; - literatura a lidová slovesnost. Aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě - probíhá průběžně v souvislosti s vývojem literatury a při práci s literárním textem; - odkaz civilizace, umění a věda, dobové souvislosti. Vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech - starověké orientální literatury; - Bible (Starý zákon a Nový zákon); - antická literatura řecká a římská; - středověká literatura; - humanismus a renesance; - baroko; - klasicismus, osvícenství, preromantismus.

Práce s literárním textem

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm	Probíhá průběžně v souvislosti s vývojem české a světové literatury - základy literární vědy – teorie literatury, literární historie, literární kritika - literární druhy – lyrika, epika, drama; - literární žánry – lyrické, epické, lyrickoepické, žánry dramatu; - vybrané pojmy z poetiky; - čtení a interpretace literárního textu – orientace v textu; - tvořivé činnosti.

Kultura

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - orientuje se v nabídce kulturních institucí - popíše vhodné společenské chování v dané situaci	Průběžně v dobové souvislosti s vývojem české a světové literatury: - umělecké styly - ochrana a využívání kulturních hodnot v současnosti i budoucnosti - kulturní instituce v ČR a v regionu (divadla) - společenská kultura

2. ročník

3 týdně, P

2. ročník

Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci - řídí se zásadami správné výslovnosti - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak - orientuje se ve výstavbě textu	Nauka o slovní zásobě - lexikologie - způsoby tvoření slov; - rozšiřování slovní zásoby; - slovní zásoba vzhledem k příslušnému oboru vzdělávání; - odvozování jednotlivých slovních druhů. Hlavní principy českého pravopisu - opakování a procvičování pravopisných jevů; - psaní zkratk, značek, složenin. Gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantická funkce - tvarosloví – morfologie, principy třídění slov; - mluvnické kategorie jmen a sloves; - gramatické tvary a konstrukce ohebných slovních druhů; - gramatické tvary a konstrukce neohebných slovních druhů; - sémantické funkce.

Komunikační a slohová výchova

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi - využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat) - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně - přednese krátký projev - vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi - rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu - odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového - sestaví základní projevy administrativního stylu - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary	- funkční styly, slohové postupy a útvary; - projevy prostě sdělovací a umělecké – popis, popis osoby, věci, líčení, charakteristika; - projevy odborného stylu a prakticky odborné – odborný popis nebo návod k činnosti, výklad – základní znaky, postupy a prostředky, slovní zásoba příslušného útvaru; - projevy administrativní – úřední dopis, životopis; - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů; - komunikační situace, komunikační strategie, osnova, základní znaky, postupy a prostředky, slovní zásoba příslušného stylu a útvaru.

Práce s textem a získávání informací

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.) - samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace - rozumí obsahu textu i jeho částí - pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů	- orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu; - zpětná reprodukce textu; - techniky a druhy čtení (s důrazem na čtení studijní); - druhy a žánry textu; - získávání informací z textu (těž odborného a administrativního), třídění a hodnocení informací a zpracování ve formě anotace, osnovy; - práce s různými příručkami pro školu i veřejnost ve fyzické i elektronické podobě.

2. ročník

Literatura a ostatní druhy umění

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - samostatně vyhledává informace v této oblasti	Umění jako specifická výpověď o skutečnosti - literatura jako součást umění; - literární druhy a žánry, vybrané pojmy z poetiky. Aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě - probíhá průběžně v souvislosti s vývojem literatury a při práci s literárním textem; - odkaz civilizace, umění a věda, dobové souvislosti. Vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech - české národní obrození. - romantismus ve světové literatuře; - realismus a naturalismus ve světové literatuře; - realismus a naturalismus v české literatuře - literární skupiny, jejich cíle a tvorba autorů; - prolínání principů romantismu a realismu v tvorbě autorů; - kritický realismus; - přelom 19. a 20. století – světová i česká literární moderna, buřiči.

Práce s literárním textem

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	Probíhá průběžně v souvislosti s vývojem české a světové literatury - základy literární vědy – teorie literatury, literární historie, literární kritika; - literární druhy – lyrika, epika, drama; - literární žánry – lyrické, epické, lyrickoepické, žánry dramatu; - vybrané pojmy z poetiky; - čtení a interpretace literárního textu – orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu, čtení s porozuměním a zpětná reprodukce textu; - metody interpretace textu; - tvůrčí činnosti.

Kultura

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - orientuje se v nabídce kulturních institucí - popíše vhodné společenské chování v dané situaci	Průběžně v dobové souvislosti s vývojem české a světové literatury: - umělecké styly; - ochrana a využívání kulturních hodnot v současnosti i budoucnosti; - kulturní instituce v ČR a v regionu (divadla); - společenská kultura.

3. ročník

3 týdně, P

3. ročník

Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci - řídí se zásadami správné výslovnosti - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvaroslovi - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak - orientuje se ve výstavbě textu - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování	Hlavní principy českého pravopisu - opakování a procvičování pravopisných jevů. Skladba - syntax - syntaktické pojmy, věta, výpověď, nevětné výpovědi; - druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska – věty podle postoje mluvčího i podle členitosti; - vyjadřování syntaktických vztahů – shoda, řízenost, přimykání; - větná stavba věty jednoduché, základní i rozvíjející větné členy; - stavba souvětí – souvětí souřadné a podřadné, významové vztahy mezi větami; - složené souvětí, interpunkce; - zvláštnosti větné stavby a odchylky od pravidelné větné stavby; - polovětné konstrukce a interpunkce ve větě jednoduché; - stavba a tvorba komunikátu (textu) – návaznost, aktuální členění výpovědi, slovosled.

Komunikační a slohová výchova

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vhodně se prezentuje, argumentuje a obhájí svá stanoviska - ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi - využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat) - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně - přednese krátký projev - vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi - rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu - rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci, identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky - uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace - sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, reportáž, pozvánka, nabídka ...) - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary - správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva	- funkční styly, slohové postupy a útvary; - média a mediální sdělení, komunikační situace a komunikační strategie; - vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky; - zpravodajské útvary médií a mediálních sdělení; - analytické a beletristické útvary médií a mediálních sdělení; - reklama, inzerát a odpověď na něj; - základní znaky, postupy a prostředky, slovní zásoba příslušných útvarů; - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů médií a mediálních sdělení; - projevy řečnické, druhy řečnických projevů.

Práce s textem a získávání informací

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - na příkladech doloží druhy mediálních produktů - uvede základní média působící v regionu - zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů - kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.) - samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace - rozumí obsahu textu i jeho částí - pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů - vypracuje anotaci a resumé	- média, jejich produkty a účinky; - zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby (oznámení, pozvánka – zpráva, reportáž); - studijní čtení textu; - získávání informací z textu, třídění a hodnocení informací a zpracování informací ve formě konspektu, resumé.

3. ročník

Literatura a ostatní druhy umění

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - samostatně vyhledává informace v této oblasti	Umění jako specifická výpověď o skutečnosti - literatura jako součást umění; - literární druhy a žánry, vybrané pojmy z poetiky. Aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě - probíhá průběžně v souvislosti s vývojem literatury a při práci s literárním textem; - odkaz civilizace, umění a věda, dobové souvislosti. Vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech Literatura a umění v 1. polovině 20. století - změny ve společnosti na počátku století a reakce umění na nové skutečnosti; - umělecké směry a proudy v meziválečném období v poezii, próze i dramatu; - meziválečná poezie v tvorbě autorů světové literatury, avantgarda; - meziválečná poezie v tvorbě autorů české literatury; - meziválečná próza a drama v tvorbě autorů národních literatur ve světové literatuře; - meziválečná próza a drama v české literatuře; - avantgardní české drama. Česká literatura v době 2. světové války - poezie, próza a drama v době 2. světové války, reakce na okupaci.

Práce s literárním textem

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	Probíhá průběžně v souvislosti s vývojem české a světové literatury: - základy literární vědy – teorie literatury, literární historie, literární kritika; - literární druhy – lyrika, epika, drama; - literární žánry – lyrické, epické, lyrickoepické, žánry dramatu; - vybrané pojmy z poetiky; - čtení a interpretace literárního textu – orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu, čtení s porozuměním a zpětná reprodukce textu; - metody interpretace textu; - tvořivé činnosti.

Kultura

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: popíše vhodné společenské chování v dané situaci	Průběžně v dobové souvislosti s vývojem české a světové literatury: - umělecké styly; - ochrana a využívání kulturních hodnot v současnosti i budoucnosti; - společenská kultura; - funkce reklamy a propagačních prostředků a jejich vliv na životní styl.

4. ročník

4. ročník

4 týdně, P

Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci - vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny - řídí se zásadami správné výslovnosti - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - orientuje se v soustavě jazyků - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak - orientuje se ve výstavbě textu - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování	Jazyk a řeč, mluva, národní jazyk a jeho příbuznost s ostatními evropskými jazyky - národní jazyk, příbuznost jazyků, jazykové skupiny; - postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky; - útvary národního jazyka, úzus, norma, kodifikace; - vývojové tendence spisovné češtiny, oficiální a neoficiální komunikace; - kultura jazykového projevu. Gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantická funkce - tvaroslovné pojmy, kategorie - gramatické tvary a konstrukce ohebných i neohebných slovních druhů a jejich sémantika Nauka o slovní zásobě - lexikologie - gramatický a sémantický význam slov; - principy tvoření slov a sousloví, obohacování slovní zásoby; - stylové rozvrstvení slovní zásoby; - terminologie vzhledem k příslušnému oboru vzdělávání - práce se slovníky. Hlavní principy českého pravopisu - opakování a procvičování pravopisných jevů; - pravopis slov přejatých a termínů vzhledem k příslušnému oboru vzdělávání. Skladba - syntax - větná skladba, druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska; - stavba věty jednoduché, nevětné výpovědi a souvětí, interpunkce.

4. ročník

Komunikační a slohová výchova

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska - ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi - využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat) - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně - přednese krátký projev - vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi - rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu - rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci, identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky - uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace - sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, reportáž, pozvánka, nabídka ...) - odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového - sestaví základní projevy administrativního stylu - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary - správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva - má přehled o slohových postupech uměleckého stylu	- funkční styly, slohové postupy a útvary; - projevy administrativní – úřední i motivační dopis, životopis, zápis z porady, pracovní hodnocení; - projevy odborné; - úvaha, postup úvahový – komunikační situace, komunikační strategie, osnova, základní znaky, postupy a prostředky; - komunikační situace, komunikační strategie, základní znaky, postupy a prostředky jednotlivých funkčních stylů a útvarů; - literatura faktu a umělecká literatura, individuální styl autora; - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů.

Práce s textem a získávání informací

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - na příkladech doloží druhy mediálních produktů - uvede základní média působící v regionu - zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů - kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.) - samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace - rozumí obsahu textu i jeho částí - pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů - vypracuje anotaci a resumé - má přehled o knihovnách a jejich službách - zaznamenává bibliografické údaje podle státní normy	- orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu, zpětná reprodukce textu; - druhy a žánry textu; - získávání informací z textu (též odborného a administrativního), třídění a hodnocení informací a jejich zpracování ve formě anotace, konspektu, osnovy, resumé, poznámek z přednášky; - práce s různými příručkami pro školu i veřejnost ve fyzické i elektronické podobě.

4. ročník

Literatura a ostatní druhy umění

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - samostatně vyhledává informace v této oblasti	Umění jako specifická výpověď o skutečnosti - literatura jako součást umění; - literární druhy a žánry, vybrané pojmy z poetiky. Aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě - probíhá průběžně v souvislosti s vývojem literatury a při práci s literárním textem; - odkaz civilizace, umění a věda. Vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech Literatura a umění v 2. polovině 20. století - dobové souvislosti, vývoj společnosti, reakce umění, příklady využívání kulturních hodnot; poezie, próza a drama po 2. světové válce, odlišné pohledy na téma války ve světové i české literatuře; hlavní proudy a vybraní představitelé světové literatury a dramatu 2. pol. 20. století; dělení, hlavní skupiny a směry české literatury 2. pol. 20. století – poezie, próza, drama; etapy vývoje českého dramatu a divadla po roce 1945 do současnosti, divadla malých forem, osobnosti, divadlo v regionu, současné divadlo; Světová literatura na přelomu 20. a 21. století - dobové souvislosti, vývoj společnosti, reakce umění, příklady využívání kulturních hodnot; literární žánry, představitelé; Česká literatura na přelomu 20. a 21. století poezie, próza, drama, představitelé.

Práce s literárním textem

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	Probíhá průběžně v souvislosti s vývojem české a světové literatury - základy literární vědy – teorie literatury, literární historie, literární kritika - literární druhy a žánry - vybrané pojmy z poetiky - čtení a interpretace literárního textu – orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu, čtení s porozuměním a zpětná reprodukce textu - metody interpretace textu - tvořivé činnosti

Kultura

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - orientuje se v nabídce kulturních institucí - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území - popíše vhodné společenské chování v dané situaci	Průběžně v dobové souvislosti s vývojem české a světové literatury: - umělecké styly; - ochrana a využívání kulturních hodnot v současnosti i budoucnosti; - kulturní instituce v ČR a v regionu (divadla); - společenská kultura.

7.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika předmětu

Charakteristika a cíl předmětu

Vzdělávání v cizích jazycích je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků a významně se podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti. Rozšiřuje a prohlubuje jejich komunikativní

kompetenci, celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování.

Výuka cizích jazyků si tedy klade dva hlavní cíle:

- komunikativní, cíl hlavní, daný specifikem předmětu a vymezený výstupními požadavky a cíli, vede žáky k získání klíčových komunikativních jazykových kompetencí, k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života a připravuje je k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům

- výchovně vzdělávací cíl přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů a jejich respektování

Vzdělávání v prvním cizím jazyce navazuje na úroveň jazykových znalostí získaných na ZŠ, která by měla dosahovat úrovně A2 Společného evropského referenčního rámce. Vzdělávání v prvním jazyce vede žáky k prohlubování komunikativních kompetencí (znalosti lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a směřuje k dosažení úrovně B1.

Obsah učiva vychází ze vzdělávací oblasti Jazykové vzdělávání.

Obsahem výuky je systematické rozvíjení:

- řečových dovedností zahrnujících dovednosti receptivní, produktivní i interaktivní
- přiměřeného rozsahu jazykových prostředků, tj. slovní zásoby včetně nejběžnější frazeologie a odborné terminologie (tzn. minimálně 2 300 lexikálních jednotek za studium, z toho obecně odborná terminologie tvoří u úrovně B1 20 % lexikálních jednotek), gramatiky (tvarosloví i větné skladby), zvukové a grafické podoby jazyka (tj. výslovnosti a pravopisu)
- poznatků o zemích příslušné jazykové oblasti a jejich porovnání v kontextu znalostí o České republice

Pojetí výuky

V současném pojetí výuky je nutné akceptovat individuální vzdělávací potřeby žáků.

Vyučující se orientuje na:

- autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídající jejich schopnostem
- sociálně-komunikativní aspekty učení a vyučování – dialogické slovní metody, týmová práce a kooperace, diskuse, brainstorming, využívání ICT, to vše za předpokladu, že jsou žáci dostatečně informováni o konkrétním tématu (i na základě autodidaktických metod) a jsou tak schopni naplňovat sociálně komunikativní formy učení v konkrétních hodinách, vyučující pak musí žáky podporovat v tom, aby dokázali jevy zobecňovat, srovnávat a pokud možno objektivně hodnotit, vyučující dále kladou důraz na potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu
- motivační činitele – zařazení her a soutěží, prezentace žáků, uplatňování projektové metody výuky, podpora aktivit mezipředmětového charakteru.

Výchovné a vzdělávací strategie výuky předmětu vychází z výchovných a vzdělávacích strategií školy. V rámci výuky cizího jazyka se jednotlivé tematické okruhy prolínají a vycházejí z katalogu požadavků k maturitě z cizích jazyků.

Hodnocení žáků

V souvislosti s RVP je žádoucí zavést takové způsoby hodnocení, které směřují k omezení reproduktivního pojetí výuky. Důraz se klade na informativní a výchovné funkce hodnocení. Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivně kritického sebehodnocení a sebehodnocování. Významnou roli hraje rovněž metoda kolektivního hodnocení a následná spolupráce pedagogů s žáky, která vede k identifikaci nedostatků a jejich následnému odstranění.

Způsoby hodnocení by měly spočívat v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému, eventuálně procentuálního vyjádření.

Základní formou hodnocení výsledků je klasifikace vyjádřená stupnicí 1 až 5 podle školního řádu.

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk a literatura
- dějepis
- základy společenských věd
- informační a komunikační technologie
- předměty odborného charakteru

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
 - ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
 - sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- Komunikativní kompetence
 - vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
 - formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
 - účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
 - dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
 - vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
 - dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce
 - dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)
 - chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení
- Personální a sociální kompetence
 - stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
 - reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
 - pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
 - přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
 - přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým
- Občanské kompetence a kulturní povědomí
 - uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- Digitální kompetence
 - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- *se dokázal orientovat v masových médiích, využíval je, kriticky je hodnotil a učil se být odolný vůči myšlenkové a názorové manipulaci*
- *uměl jednat s lidmi, diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení*
- *vážil si materiálních a duchovních hodnot a snažil se je chránit a zachovat pro budoucí generace*
- *byl tolerantní a respektoval tradice a společenské zvyklosti daného sociokulturního prostředí*

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- *poznával svět a učil se mu rozumět*
- *chápal význam strategie udržitelného rozvoje světa a seznamoval se s jejím zajišťováním v zemích dané jazykové oblasti*
- *chápal a respektoval nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím*

Člověk a svět práce

Žák je veden k tomu, aby:

- *diskutoval o profesních plánech do budoucna*
- *měl informace o trhu práce v ČR a EU, pracovních příležitostech v zemi dané jazykové oblasti*
- *měl informace o uplatnění se na trhu práce*
- *byl informován o požadavcích zaměstnavatelů na jazykovou gramotnost*

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- *používal internet pro vyhledávání informací a aktuálních údajů*
- *využíval digitální materiály pro své samostudium*

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- **Kompetence k učení**
 - *mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání*
 - *ovládat další techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky*
 - *sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí*
- **Komunikativní kompetence**
 - *vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat*
 - *formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle*
 - *účastnit se aktivně diskuzí, formulovat a obhajovat své názory a postoje*
 - *dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii*
 - *vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování*
 - *dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí*
 - *dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace*
 - *chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivován k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení*
- **Personální a sociální kompetence**
 - *stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek*
 - *reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu a kritiku*
 - *pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností*
 - *přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, nepodléhat předsudkům a stereotypům*
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí**
 - *uvědomovat si - v rámci plurality a multikulturního soužití - vlastní kulturní, národní a osobní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých*
- **Digitální kompetence**
 - *využívat prostředky on-line a offline komunikace*
 - *získávat a pracovat s informacemi z různých zdrojů*

1. ročník

1. ročník

3 týdně, P

Řečové dovednosti

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření • nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • porozumí školním a pracovním pokynům • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • sdělí a zdůvodní svůj názor • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • přeloží text a používá slovníky i elektronické • zapojí se do hovoru bez přípravy • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení • zaznamená vzkazy volajících	• receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů • receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem včetně odborného • produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky • produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu • překlad • interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností • interakce ústní • interakce písemná

1. ročník

Jazykové prostředky

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka - komunikuje s jistotou a sebedůvěrou a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby	Fonetika - intonace v otázkách - výslovnost koncovek - změna slovního přízvuku - přízvuk ve složených slovech - větný a slovní přízvuk Gramatika a lexikologie - přítomný čas prostý a průběhový - stavová a dynamická slovesa - členy - přípony podstatných jmen - minulý čas prostý a průběhový - vazba <i>used to</i> - frázová slovesa - počítatelná a nepočítatelná podstatná jména - kvantifikátory - vztažná zájmena - vztažné věty - záporné předpony - předpřítomný čas - složená slova - stupňování přídavných jmen - koncovky přídavných jmen - budoucí čas prostý - vazba <i>be going to</i> - přítomný čas pro vyjádření budoucnosti - vyjádření predikce pomocí <i>may/might</i> - podmínkové věty typu 0 a 1 - životní fáze - rodina - zločin, kriminalita - státy, národnosti, jazyky - lidské tělo, zdraví, nemoci - masmédia - životní prostředí, typy krajiny

Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života	- vyjádření k výzvě a příležitosti, stanoviska - vztahy v rodině - osobní informace - neformální dopis/e-mail a odpověď na něj - správné a špatné činy, ohleduplnost - vyjádření omluvy - příběh, popis události - způsoby komunikace, řeč těla - získávání informací - biografie - popis zdravotního stavu, péče o zdraví - popis obrázku - vyjádření názoru, návrhu, postoje - plánování aktivit - diskuze - jednoduchá úvaha

Poznatky o zemích

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: prokazuje základní znalosti o geografii zemí dané jazykové oblasti, chápe kulturní odlišnosti	vybrané poznatky všeobecného charakteru o zemích příslušné jazykové oblasti - základní geografické údaje, kulturní zvláštnosti

2. ročník

2. ročník

3 týdně, P

Řečové dovednosti

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření • nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • porozumí školním a pracovním pokynům • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • sdělí a zdůvodní svůj názor • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • vyjádří písemně svůj názor na text • přeloží text a používá slovníky i elektronické • zapojí se do hovoru bez přípravy • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení • ověří si i sdělí získané informace písemně • zaznamená vzkazy volajících	• receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů • receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem včetně odborného • produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky • produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu • překlad • interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností • interakce ústní • interakce písemná

2. ročník

Jazykové prostředky

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby	Fonetika - němé hlásky - přízvuk složených přídavných jmen - intonace v přímých a nepřímých otázkách - slovní přízvuk Gramatika a lexikologie - modální slovesa - podmínková věta typu 2 - složená přídavná jména - předminulý čas - gerundium a infinitiv - přípony podstatných jmen - přímá a nepřímá řeč - frázová slovesa - trpný rod - vazba <i>have sth. done</i> - přítomné časy, předpřítomné časy ve vztazích - gerundium a infinitiv - minulé časy, předminulé časy a vzájemné vztahy - stavy a zvyklosti v minulosti - práce, zaměstnání, osobní vlastnosti - pocity, emoce, vztahy - literatura - technologie, počítače, internet - škola, vzdělání - práce, pracovní život, kariéra

Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru	- poskytnutí detailních informací - žádost o zaměstnání - motivační dopis, životopis - vyjádření názoru - vyprávění o minulých událostech - dopis/e-mail - reakce na žádost - prezentace - povídka/příběh - srovnávání obrázků, vyjádření rozdílů - vzkazy - udělat rozhodnutí - vyjádření preferencí - neformální dopis/e-mail - odpověď na žádost - popis průběhu vlastního studia - popis povolání - posouzení silných a slabých stránek - vyjednávání, spolupráce - tematické vypravování

Poznatky o zemích

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: prokazuje základní znalosti o geografii zemí dané jazykové oblasti, chápe kulturní odlišnosti	vybrané poznatky všeobecného charakteru o zemích příslušné jazykové oblasti - základní geografické údaje, kulturní zvláštnosti

3. ročník

3. ročník

4 týdně, P

Řečové dovednosti

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření • nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • porozumí školním a pracovním pokynům • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • sdělí a zdůvodní svůj názor • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • vyjádří písemně svůj názor na text • přeloží text a používá slovníky i elektronické • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele • zapojí se do hovoru bez přípravy • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem • uplatňuje různé techniky čtení textu • ověří si i sdělí získané informace písemně • při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele • domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace	• receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů • receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem včetně odborného • produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky • produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu • překlad • interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností • interakce ústní • interakce písemná

3. ročník

Jazykové prostředky

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka - komunikuje s jistotou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby	Fonetika - slovní přízvuk Gramatika a lexikologie - formy vyjádření budoucnosti - záporné předpony - přídavná jména - stupňování, srovnávání, slovosled - tvorba slov - přípony - modální slovesa - vyjádření povinnosti, zákazu, rady, spekulace, dedukce - podmínkové věty typu 3, alternativní spojky v podmínkových větách - doprava, cestování - vlastnosti osobnosti, charakter - finance, finanční gramotnost, bankovníctví - nakupování - medicína, mentální a fyzické zdraví - zdravá strava, životní styl

Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru	Tematické okruhy: - Bydlení - Práce a povolání - Zdraví a zdravý životní styl - Jídlo a pití - Nakupování - Cestování - Mé město/vesnice a můj region - Životní prostředí - Sport - Vzdělání a školský systém - Masmédia - České, britské, americké svátky a tradice - tematické okruhy dané zaměřením studijního oboru - popis obrázku - detailní informace - nalezení řešení problému - dopravní prostředky - výhody, nevýhody; cestování - popis, plán cesty - úvaha - schopnost přijímat názory jiných, stereotypy - vyjádření a potvrzení názoru - příprava a realizace prezentace - charakteristika osoby - vyjádření spekulace, dedukce - vypravování - diskuze, argumentace - vyjádření názoru, souhlasu, nesouhlasu - vyhledávání a získávání informací

Poznátky o zemích

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: prokazuje základní znalosti o geografii zemí dané jazykové oblasti, chápe kulturní odlišnosti	vybrané poznátky všeobecného charakteru o zemích příslušné jazykové oblasti - základní geografické údaje, kulturní zvláštnosti

4. ročník

4. ročník

3 týdne, P

4. ročník

Řečové dovednosti

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření • nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • porozumí školním a pracovním pokynům • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • sdělí a zdůvodní svůj názor • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích • dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • vyjádří písemně svůj názor na text • vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru • přeloží text a používá slovníky i elektronické • zapojí se do hovoru bez přípravy • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu • při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele • vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem • uplatňuje různé techniky čtení textu • ověří si i sdělí získané informace písemně • zaznamená vzkazy volajících • vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru • řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti • domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace • používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci • uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí • stylizuje obchodní dopisy v cizím jazyce • je schopen připravit se na přijímací pohovor v cizím jazyce	• receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů • receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem včetně odborného • produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky • produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu • překlad • interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností • interakce ústní • interakce písemná

4. ročník

Jazykové prostředky

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vyslovuje srozumitelně co nejbližše přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka - komunikuje s jistotou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek - používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby	Gramatika a lexikologie - přímá, nepřímá řeč, souslednost časová - složená slova - trpný rod, dva předměty - předložkové vazby - vztahné věty určující a neurčující - gerundium a infinitiv - rozdílný význam sloves - tázací dovětky - maturitní příprava - souhrn gramatiky - přírodní katastrofy, záchrana lidského života - technologie - přídavná jména popisující technologie - elektronika, běžně používané přístroje, vynálezy - média, žurnalistika, publicistika - kultura, umění

Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci - vede jednoduchý ústní a telefonický cizojazyčný rozhovor	Tematické okruhy: - Věda a technologie - Civilizace, globální problémy - Umění a kultura - Česká republika, Praha - Spojené království, Londýn - Spojené státy americké - Kanada - Austrálie a Nový Zéland - tematické okruhy dané zaměřením studijního oboru - hodnocení kulturního zážitku - postihnutí hlavních a doplňujících informací - recenze - doplňující otázky, rozvíjení argumentace - prezentace a interpretace statistických údajů - porozumění hlavním bodům a myšlenkám autentických textů - úvaha - využití různých informačních zdrojů, slovníků - zpráva, reportáž - vyjádření, obhájení vlastních myšlenek - předání obsahově složitějších informací - interpretace textu - prezentace společného projektu - článek - maturitní příprava - písemný projev, ústní maturitní zkouška

Poznátky o zemích

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	vybrané poznátky všeobecného charakteru o zemích příslušné jazykové oblasti - základní geografické a socioekonomické údaje, kulturní zvláštnosti

7.1.3 Jazykový seminář

Charakteristika předmětu

Charakteristika a cíl předmětu

Vzdělávací cíl a výstupní požadavky jsou dány Společným evropským referenčním rámcem pro jazyky – úroveň

B1.

Jazykový seminář je důležitou součástí výuky anglického jazyka, kladoucí si za cíl rozvíjet všechny jazykové dovednosti se zvláštním důrazem na komunikační schopnosti.

Žák je cíleně veden ke schopnosti se srozumitelně vyjadřovat, aniž by výrazně redukoval to, co chce sdělit. Zvládá se vyjadřovat dostatečným množstvím jazykových prostředků, volí adekvátní komunikační strategie, kterými je schopen popisovat, vyjadřovat své myšlenky, názory, je rozvíjena argumentace a diskuze k daným tématům. Žák ovládá všeobecnou i odbornou slovní zásobu dle požadované úrovně.

Tematické okruhy jsou rozděleny do tří oblastí:

- témata každodenního života, současné celospolečenské problémy
- témata vztahující se k realitám anglicky mluvících zemí
- témata profesní, dle zaměření studovaného oboru žáka

Pojetí výuky

Je zahrnuta frontální, skupinová i individuální forma výuky. Důraz je kladen na metody dialogu, diskuze a argumentace.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků se řídí klasifikačním řádem. Při hodnocení je kladen důraz na hloubku porozumění učivu, na schopnost aplikovat nabyté poznatky a vědomosti v praxi, na samostatný a tvořivý přístup k řešení úkolů. Způsob hodnocení spočívá v kombinaci známkování, slovního hodnocení a bodového hodnocení. Písemné zkoušení sestává z písemných testů na závěr každého tematického celku pro ověření znalosti pravopisu, slovní zásoby, gramatiky. Ústní zkoušení zahrnuje samostatný ústní projev nebo interakci. Do hodnocení ústního projevu se zahrnuje plynulost promluvy, rozsah slovní zásoby, správná výslovnost, gramatická správnost a logické uspořádání promluvy. Při pololetní klasifikaci vyučující přihlíží nejen k výsledkům ústního a písemného zkoušení, ale rovněž k celkovému přístupu studenta k předmětu, jeho aktivitě při vyučování a k plnění studijních povinností. Zároveň by žáci měli být schopni kriticky hodnotit konání své i jiných, uvědomovat si své nedostatky, ale také přednosti, pokrok, kterého již dosáhli a stanovit si, čeho mají ještě dosáhnout. Cílem je, aby se žáci naučili komunikovat, spolupracovat, argumentovat.

Mezipředmětové vztahy

- anglický jazyk
- český jazyk a literatura
- informační a komunikační technologie
- odborné předměty

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
 - ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
 - sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- Komunikativní kompetence
 - vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
 - formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
 - účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
 - dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
 - vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
 - dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce
 - dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)

- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení
- **Personální a sociální kompetence**
 - stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
 - reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
 - pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
 - přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
 - přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí**
 - uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- **Digitální kompetence**
 - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Člověk a svět práce

- *žák se zaměřuje na práci s informacemi, odbornost studovaného oboru a orientaci v odborné terminologii*

Člověk a digitální svět

- *žák je veden k efektivnímu používání informačních a komunikačních technologií v běžném životě i v rámci zvolené profese*
- *ICT slouží žákům k vyhledávání informací, ke zpracování samostatných prací, projektů*

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- **Kompetence k učení**
 - *poskytne žákům přehled látky, který budou v průběhu roku probírat, a tím jim umožní sledovat postupný pokrok v učení*
 - *zakotvuje u žáků znalosti z gramatiky a osvojení si jejich pravidel pomocí vhodných cvičení, na kterých žáci aplikují své znalosti gramatiky*
 - *porozumění textu ověřuje vhodně volenými otázkami a aktivitami, a to ve dvou fázích: porozumění hlavní dějové linii a porozumění nových výrazů a frází*
 - *dle aktuální potřeby žáků zařazuje do výuky speciální cvičení*
 - *pravidelně zařazuje do výuky opakovací cvičení, při kterých si žáci ověřují své znalosti a hodnotí svou úroveň zvládnutí dané látky*
 - *využívá znalostí žáků z ostatních předmětů při porozumění čtení naučně populárních textů*
 - *vybízí žáky upevňovat si slovní zásobu pomocí speciálních cvičení*
- **Kompetence k řešení problémů**
 - *zařazuje do výuky práci ve dvojicích, při které hledají společné řešení problémové situace či úkolu*
 - *konfrontuje žáka s úkoly, kterými si může procvičovat látku interaktivním způsobem*
 - *zadává takové úkoly, které vyžadují různé studijní dovednosti*
 - *zadává simulaci reálných situací, při kterých žáci uplatní nejen znalosti z anglického jazyka, ale i svůj, osobní, kreativní přístup k danému problému*
- **Komunikativní kompetence**
 - *zařazuje do hodin simulaci situací, ve kterých se žák učí komunikovat za použití odborného jazyka*
 - *nabízí žákovi čtení textů se simultánním poslechem k nácviku správné výslovnosti*
 - *zařazuje do hodin poslech běžných dialogů rodilých mluvčích*

- *žadává praktická cvičení*
- *žadává žákům střídavě různá cvičení k procvičování čtení, psaní, poslechu a mluvení; vede je tak k osvojení si plynulé a efektivní komunikaci*
 - *zařazuje diskuse*
 - *při práci na hodinách používá anglický jazyk i jako jazyk vyučovací, instruktážní, aby povzbudil žáky vyjadřovat se na hodinách anglicky*
- **Personální a sociální kompetence**
 - *vybírá témata z oblasti studovaného oboru*
 - *vede žáky k sebehodnocení*
 - *pravidelně zařazuje do výuky kontrolní cvičení a aktivity, a posiluje tak sebereflexi žáků*
 - *rozvíjí schopnost žáků vyhodnotit chování lidí, zaujmout stanovisko k problematice či situaci čtením článků popisující skutečnou událost*
 - *představuje jazykové funkce v kontextu*
 - *slovně povzbuzuje žáky, kteří podceňují své schopnosti a podporuje jejich sebejistotu*
 - *žadává taková cvičení a úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat a vzájemně si pomáhat, vyměňovat názory a diskutovat*
 - *žadává skupinovou práci, při které si žáci vzájemně motivují a rozdělí si podíl na úkolu*
 - *zařazuje do výuky práci ve dvojicích i v menších skupinkách*
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí**
 - *využívá situační dialogy*
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**
 - *při práci na úkolech vyžaduje, aby žáci uváděli příklady a poznatky z reálného světa*
 - *dává jasné pokyny pro práci na hodině, stanovuje dílčí cíle, žáci tak vědí, co mají dělat a co se od nich očekává*
 - *na časově nebo obsahově náročnějších úkolech učí žáky nepřeceňovat svoje schopnosti a být realističtí při odhadování svých znalostí a schopností*
- **Digitální kompetence**
 - *žadává projekty, při jejichž realizaci žák využívá osobní počítač s jeho různými praktickými programy a internet jako zdroj informací*

4. ročník

0+2 týdně, V

Řečové dovednosti

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření • sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • sdělí a zdůvodní svůj názor • vyjádří písemně svůj názor na text • přeloží text a používá slovníky i elektronické • zapojí se do hovoru bez přípravy • zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem	• receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů • receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem včetně odborného • produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky • produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu • překlad • interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností • interakce ústní • interakce písemná

4. ročník

Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru	- tematické okruhy se zaměřením na odbornost a užití odborné terminologie v návaznosti na všeobecná témata - komunikační situace - jazykové funkce: odborná frazeologie

7.1.4 Francouzský jazyk

Charakteristika předmětu

Charakteristika a cíl předmětu

Vzdělávání v cizích jazycích je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků a významně se podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti. Rozšiřuje a prohlubuje jejich komunikativní kompetenci, celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování.

Výuka cizích jazyků si tedy klade dva hlavní cíle:

- komunikativní, cíl hlavní, daný specifikem předmětu a vymezený výstupními požadavky a cíli, vede žáky k získání klíčových komunikativních jazykových kompetencí, k porozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života a připravuje je k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům

- výchovně vzdělávací cíl přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů a jejich respektování

Vzdělávání v druhém jazyce vede žáky k prohlubování komunikativních kompetencí (znalosti lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a směřuje k dosažení úrovně A2.

Obsah učiva vychází ze vzdělávací oblasti Jazykové vzdělávání.

Obsahem výuky je systematické rozvíjení:

- řečových dovedností zahrnujících dovednosti receptivní, produktivní i interaktivní
- přiměřeného rozsahu jazykových prostředků, tj. slovní zásoby včetně nejběžnější frazeologie a odborné terminologie (tzn. minimálně 2 300 lexikálních jednotek za studium, z toho obecně odborná terminologie tvoří u úrovně A2 15 % lexikálních jednotek), gramatiky (tvarosloví i větné skladby), zvukové a grafické podoby jazyka (tj. výslovnosti a pravopisu)
- poznatků o zemích příslušné jazykové oblasti a jejich porovnání v kontextu znalostí o České republice

Pojetí výuky

V současném pojetí výuky je nutné akceptovat individuální vzdělávací potřeby žáků.

Vyučující se orientuje na:

- autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídající jejich schopnostem

- sociálně-komunikativní aspekty učení a vyučování – dialogické slovní metody, týmová práce a kooperace, diskuse, brainstorming, využívání ICT, to vše za předpokladu, že jsou žáci dostatečně informováni o konkrétním tématu (i na základě autodidaktických metod) a jsou tak schopni naplňovat sociálně komunikativní formy učení v konkrétních hodinách, vyučující pak musí žáky podporovat v tom, aby dokázali jevy zobecňovat, srovnávat a pokud možno objektivně hodnotit, vyučující dále kladou důraz na potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu

- motivační činitele – zařazení her a soutěží, prezentace žáků, uplatňování projektové metody výuky, podpora aktivit mezipředmětového charakteru.

Výchovné a vzdělávací strategie výuky předmětu vychází z výchovných a vzdělávacích strategií školy. V rámci výuky cizího jazyka se jednotlivé tematické okruhy prolínají a vycházejí z katalogu požadavků k maturitě z cizích jazyků.

Hodnocení žáků

V souvislosti s RVP je žádoucí zavést takové způsoby hodnocení, které směřují k omezení reproduktivního pojetí

výuky. Důraz se klade na informativní a výchovné funkce hodnocení. Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivně kritického sebehodnocení a sebehodnocování. Významnou roli hraje rovněž metoda kolektivního hodnocení a následná spolupráce pedagogů s žáky, která vede k identifikaci nedostatků a jejich následnému odstranění.

Způsoby hodnocení by měly spočívat v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému, eventuálně procentuálního vyjádření.

Základní formou hodnocení výsledků je klasifikace vyjádřená stupnicí 1 až 5 podle školního řádu.

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk a literatura
- informační a komunikační technologie
- předměty odborného vzdělávání

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
 - ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
 - sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- Komunikativní kompetence
 - vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
 - formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
 - účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
 - dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
 - vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
 - dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce
 - dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)
 - chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení
- Personální a sociální kompetence
 - stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
 - reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
 - pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
 - přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
 - přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým
- Občanské kompetence a kulturní povědomí
 - uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- Digitální kompetence
 - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje

- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- se dokázal orientovat v masových médiích, využíval je, kriticky je hodnotil a učil se být odolný vůči myšlenkové a názorové manipulaci
- uměl jednat s lidmi, diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení
- vážil si materiálních a duchovních hodnot a snažil se je chránit a zachovat pro budoucí generace
- byl tolerantní a respektoval tradice a společenské zvyklosti daného sociokulturního prostředí

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- poznával svět a učil se mu rozumět
- chápal význam strategie udržitelného rozvoje světa a seznamoval se s jejím zajišťováním v zemích dané jazykové oblasti
- chápal a respektoval nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím

Člověk a svět práce

Žák je veden k tomu, aby:

- diskutoval o profesních plánech do budoucna
- měl informace o trhu práce v ČR a EU, pracovních příležitostech v zemi dané jazykové oblasti
- měl informace o uplatnění se na trhu práce
- byl informován o požadavcích zaměstnavatelů na jazykovou gramotnost

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- používal internet pro vyhledávání informací a aktuálních údajů
- využíval digitální materiály pro své samostudium

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence k učení
 - mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
 - ovládat další techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
 - sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- Komunikativní kompetence
 - vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
 - formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle
 - účastnit se aktivně diskuzí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
 - dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
 - vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
 - dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí
 - dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace
 - chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivován k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení

- Personální a sociální kompetence

- *stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek*
- *reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu a kritiku*
- *pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností*
- *přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, nepodléhat předsudkům a stereotypům*

- Občanské kompetence a kulturní povědomí

- *uvědomovat si - v rámci plurality a multikulturního soužití - vlastní kulturní, národní a osobní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých*

- Digitální kompetence

- *využívat prostředky on-line a offline komunikace*
- *získávat a pracovat s informacemi z různých zdrojů*

1. ročník

3 týdne, V

Řečové dovednosti

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • porozumí školním a pracovním pokynům • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • přeloží text a používá slovníky i elektronické • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • zapojí se do hovoru bez přípravy	• receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů • receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem • produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky • produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě osnovy, jednoduchého textu • jednoduchý překlad • interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností • interakce ústní • interakce písemná

1. ročník

Jazykové prostředky

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka - komunikuje s jistotou a mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby	Fonetika - abeceda - výslovnost – samohlásky, samohlásky nosové, polosamohlásky, souhlásky - diakritická znaménka (accent aigu – é; accent grave – à, è, ù; accent circonflexe – â, ê, î, ô, û; cédille – ç; tréma – ë, ÿ) - vázání - přízvuk - němé/temné <i>e</i> - němé a dyšné <i>h</i> Gramatika a lexikologie - podstatná jména označující povolání - množné číslo podstatných jmen - člen určitý a neurčitý - přídavná jména národnostní - množné číslo přídavných jmen - rod přídavných jmen - postavení přídavného jména - osobní zájmena nesamostatná - osobní zájmena samostatná - přivlastňovací zájmena - tázací zájmena samostatná, nesamostatná - ukazovací zájmena - číslovky základní - pravidelná slovesa 1. třídy (-er) - slovesa <i>être</i> (být), <i>avoir</i> (mít) - zápor - nepravidelná slovesa 3. třídy (-re); slovesa se dvěma kořeny, třemi kořeny, s více různými kořeny - výraz <i>il y a</i> v kladné a záporné větě - příslovce vyjadřující množství, čas - příslovce vyjadřující souhlas - předložky vyjadřující umístění a cíle, přináležitost a vlastnictví, doprovázení - způsoby tvoření otázek - přítomný čas - podobnost francouzských a českých slov - zdvořilostní fráze - země a národnosti - formální/neformální jazyk - povolání a práce - rodina - škola

Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru - řeší pohoťové a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekvencované situace týkající se pracovní činnosti - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	- pozdravit a představit sebe/ostatní - rozloučení - sdělit a ptát se na národnost - informovat o svém bydlišti - zeptat se a uvést povolání, místo práce - požádat a dát telefonní číslo - vyjádřit věk - uvést základní informace o rodině - popsat osobu – vzhled, charakter - zeptat se na vybavení/zařízení a jejich umístění - požádat a půjčit si předmět/věc - zeptat se a vyjádřit množství

Poznátky o zemích

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: prokazuje základní znalosti o geografii zemí dané jazykové oblasti, chápe kulturní odlišnosti	vybrané poznátky všeobecného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, tradic a společenských zvyklostí

1. ročník

2. ročník

3 týdně, V

Řečové dovednosti

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity - sdělí a zdůvodní svůj názor - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení - uplatňuje různé techniky čtení textu - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	- receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů - receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem - produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky - produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě formálního dopisu - jednoduchý překlad - interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností - interakce ústní - interakce písemná

Jazykové prostředky

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby	Fonetika - upevňování základních pravidel výslovnosti - intonace - vázání povinné a nepřípustné - elize Gramatika a lexikologie - stažené tvary – á + člen - člen dělivý – de + člen - přídavná jména odvozená ze sloves - skloňování zvrtných zájmen - neurčitá zájmena - číslovky řadové - pravidelná slovesa 1. třídy - pravidelná slovesa 1. třídy zvláštní povahy - slovesa libosti/nelibosti + infinitiv/podstatné jméno - slovesa libosti/nelibosti + infinitiv zvrtného slovesa - nepravidelná slovesa 2. třídy (-ir) - nepravidelná slovesa 3. třídy (-re) - modální slovesa - slovesa zvrtná - rozkazovací způsob kladný a záporný - rozkazovací způsob zvrtných sloves - přítomný čas - složená inverze - záporné částice - příslowce intenzity, frekvence, omezení - předložky vyjadřující umístění v prostoru, směru, uvnitř - bydlení - město, obchody a služby - čas a každodenní činnosti - počasí - volný čas - jídlo ve Francii

2. ročník

Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	- popsat bydlení, zařízení domu/bytu, místo bydliště - popsat místo, kde žije - zeptat se na cestu - popsat/vysvětlit cestu - podat, dát pokyny na cestu (směr) - uvést pořadí vykonávaných činností - vyjádřit čas – kolik je hodin? - zeptat se, informovat, popsat každodenní aktivity - popsat a mluvit o počasí - vyjádřit, umět se zeptat na datum, den v týdnu, měsíce v roce, roční období - uvést a hovořit o svých zálibách - vyjádřit intenzitu, libost/nelibost - vyjádřit nabídku, návrh, svolení, odmítnutí, názor - ptát se a vysvětlit jednoduchou příčinu, důvod

Poznátky o zemích

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: prokazuje základní znalosti o geografii zemí dané jazykové oblasti, chápe kulturní odlišnosti	vybrané poznátky všeobecného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, tradic a společenských zvyklostí

3. ročník

2 týdně, V

Řečové dovednosti

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele - zaznamenává vzkazy volajících - ověří si i sdělí získané informace písemně - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru	- receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů - receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem - produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky - produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě formálního dopisu - jednoduchý překlad - interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností - interakce ústní - interakce písemná

3. ročník

Jazykové prostředky

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby	Fonetika - vázání a navazování samohlásek a souhlásek mezi jednotlivými výrazy - vázání povinné, nepřípustné a nepovinné - rytmus věty - intonační schéma oznamovací věty, tázací věty, rozkazovací a zvolací věty Gramatika a lexikologie - užití členu určitého, neurčitého a dělivého - pozice přídavného jména ve větě - porovnávací konstrukce - zájmena přímého předmětu (COD) - zájmena nepřímého předmětu (COI) - pořadí zájmen COD a COI ve větě - zájmenné příslovce y - samostatná ukazovací zájmena jednoduchá a složená - tázací zájmena - přivlastňovací zájmena nesamostatná a samostatná - tvoření číslovek 100 – 1 000 000 - neosobní konstrukce - minulý čas <i>passé composé</i> - minulý čas <i>imparfait</i> - modální slovesa + infinitiv - podmínkové věty - rozkazovací způsob zvrtných sloves - stažený tvar – předložka + člen - použití předložky <i>en</i> k vyjádření materiálu, ze kterého je předmět vyroben - spojovací výrazy vyjadřující časové souvislosti - spojovací výrazy vyjadřující souvislost příčiny a následku - lidské tělo, zdravý životní styl - zdraví a nemoci - jídlo a pití, národní kuchyně frankofonie - zvířata - oblékání a nákupy, móda

Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	- zeptat se a popsat vnější vzhled - požádat, poprosit o radu - dát radu a vyjádřit názor - zeptat se na náladu a zdraví - informovat o náladě a zdraví - dotázat se na oblíbené jídlo a nápoj - umět říct, jaké je mé oblíbené jídlo a nápoj - zeptat se a sdělit, kde se dá koupit určité zboží - položit otázky k vlastnictví - informovat o vlastnictví - použít porovnávací konstrukci - popsat oblečení, popsat činnost oblékání - vyjádřit se v oblasti nákupu a obsluhy zákazníků v obchodě - nouzové situace ve Francii

Poznatky o zemích

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: prokazuje základní znalosti o geografii zemí dané jazykové oblasti, chápe kulturní odlišnosti	vybrané poznatky všeobecného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, tradic a společenských zvyklostí

4. ročník

4. ročník

2 týdně, V

Řečové dovednosti

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu - zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu - vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru - přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika - vyjádří písemně svůj názor na text	- receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů - receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem - produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky - produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě formálního dopisu - jednoduchý překlad - interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností - interakce ústní - interakce písemná

Jazykové prostředky

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby	Fonetika - vybrané fonetické a pravopisné problémy francouzštiny - zkratky a zkratková slova – výslovnost a pravopis Gramatika a lexikologie - vyjádření množství a člen dělivý - porovnávací struktury s podstatnými jmény - stupňování přídavných jmen - zájmeno přímého předmětu (COD) <i>en</i> - rozkazovací způsob se zájmeny COD a se zájmenem <i>en</i> - složená tázací zájmena - konstrukce <i>être en train de</i> + infinitiv - budoucí čas <i>futur proche</i> - budoucí čas <i>futur simple</i> - podmínková věta 1. typu – skutečná podmínka - slovesa pohybu - předložky a dopravní prostředky - spojovací výrazy uvozující různé části textu - v restauraci - komunikace, místo, aktivity - cestování a dopravní prostředky

4. ročník

Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	- dotazovat se a informovat o jídle - popisovat jídlo - přijímat objednávku v restauraci - objednávat v restauraci - hodnotit jídlo - příprava a konzumace potravin - telefonování - popsat místo - mluvit o náladě a poloze těla - popsat dopravní prostředky - zeptat se a vyjádřit názor k dopravě - koupit jízdenku - zeptat se a hovořit o plánech a záměrech - zeptat se a mluvit o předpokladech - mluvit o počasí - hodnotit a popsat ubytování - vyjádřit podmínku

Poznátky o zemích

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	- vybrané poznátky všeobecného i odborného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, kultury, tradic a společenských zvyklostí - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice

7.1.5 Německý jazyk

Charakteristika předmětu

Charakteristika a cíl předmětu

Vzdělávání v cizích jazycích je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků a významně se podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti. Rozšiřuje a prohlubuje jejich komunikativní kompetenci, celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování.

Výuka cizích jazyků si tedy klade dva hlavní cíle:

- komunikativní, cíl hlavní, daný specifikem předmětu a vymezený výstupními požadavky a cíli, vede žáky k získání klíčových komunikativních jazykových kompetencí, k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života a připravuje je k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům
- výchovně vzdělávací cíl přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů a jejich respektování

Vzdělávání v druhém cizím jazyce navazuje na úroveň jazykových znalostí získaných na ZŠ. Vzdělávání

v druhém jazyce vede žáky k prohlubování komunikativních kompetencí (znalosti lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a směřuje k dosažení úrovně A2.

Obsah učiva vychází ze vzdělávací oblasti Jazykové vzdělávání.

Obsahem výuky je systematické rozvíjení:

- řečových dovedností zahrnujících dovednosti receptivní, produktivní i interaktivní
- přiměřeného rozsahu jazykových prostředků, tj. slovní zásoby včetně nejběžnější frazeologie a odborné terminologie (tzn. minimálně 2 300 lexikálních jednotek za studium, z toho obecně odborná terminologie tvoří u úrovně A2 15 % lexikálních jednotek), gramatiky (tvarosloví i větné skladby), zvukové a grafické podoby jazyka (tj. výslovnosti a pravopisu)
- poznatků o zemích příslušné jazykové oblasti a jejich porovnání v kontextu znalostí o České republice

Pojetí výuky

V současném pojetí výuky je nutné akceptovat individuální vzdělávací potřeby žáků.

Vyučující se orientuje na:

- autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a individuální práci odpovídající jejich schopnostem
- sociálně-komunikativní aspekty učení a vyučování – dialogické slovní metody, týmová práce a kooperace, diskuse, brainstorming, využívání ICT, to vše za předpokladu, že jsou žáci dostatečně informováni o konkrétním tématu (i na základě autodidaktických metod) a jsou tak schopni naplňovat sociálně komunikativní formy učení v konkrétních hodinách, vyučující pak musí žáky podporovat v tom, aby dokázali jevy zobecňovat, srovnávat a pokud možno objektivně hodnotit, vyučující dále kladou důraz na potřebu kultivovaného mluveného i písemného projevu
- motivační činitele – zařazení her a soutěží, prezentace žáků, uplatňování projektové metody výuky, podpora aktivit mezipředmětového charakteru.

Výchovné a vzdělávací strategie výuky předmětu vychází z výchovných a vzdělávacích strategií školy. V rámci výuky cizího jazyka se jednotlivé tematické okruhy prolínají a vycházejí z katalogu požadavků k maturitě z cizích jazyků.

Hodnocení žáků

V souvislosti s RVP je žádoucí zavést takové způsoby hodnocení, které směřují k omezení reproduktivního pojetí výuky. Důraz se klade na informativní a výchovné funkce hodnocení. Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni objektivně kritického sebehodnocení a sebehodnocení. Významnou roli hraje rovněž metoda kolektivního hodnocení a následná spolupráce pedagogů s žáky, která vede k identifikaci nedostatků a jejich následnému odstranění.

Způsoby hodnocení by měly spočívat v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému, eventuálně procentuálního vyjádření.

Základní formou hodnocení výsledků je klasifikace vyjádřená stupnicí 1 až 5 podle školního řádu.

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk a literatura
- informační a komunikační technologie

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
 - ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
 - sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- Komunikativní kompetence
 - vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
 - formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
 - účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
 - dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
 - vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
 - dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce
 - dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)
 - chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení
- Personální a sociální kompetence

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým
- Občanské kompetence a kulturní povědomí
 - uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- Digitální kompetence
 - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje
 - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Přířezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- *se dokázal orientovat v masových médiích, využíval je, kriticky je hodnotil a učil se být odolný vůči myšlenkové a názorové manipulaci*
- *uměl jednat s lidmi, diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení*
- *vážil si materiálních a duchovních hodnot a snažil se je chránit a zachovat pro budoucí generace*
- *byl tolerantní a respektoval tradice a společenské zvyklosti daného sociokulturního prostředí*

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- *poznával svět a učil se mu rozumět*
- *chápal význam strategie udržitelného rozvoje světa a seznamoval se s jejím zajišťováním v zemích dané jazykové oblasti*
- *chápal a respektoval nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím*

Člověk a svět práce

Žák je veden k tomu, aby:

- *diskutoval o profesních plánech do budoucna*
- *měl informace o trhu práce v ČR a EU, pracovních příležitostech v zemi dané jazykové oblasti*
- *měl informace o uplatnění se na trhu práce*
- *byl informován o požadavcích zaměstnavatelů na jazykovou gramotnost*

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- *používal internet pro vyhledávání informací a aktuálních údajů*
- *využíval digitální materiály pro své samostudium*

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence k učení
 - *mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání*
 - *ovládat další techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky*

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí

• Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle
- účastnit se aktivně diskuzí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivován k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení

• Personální a sociální kompetence

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu a kritiku
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, nepodléhat předsudkům a stereotypům

• Občanské kompetence a kulturní povědomí

- uvědomovat si - v rámci plurality a multikulturního soužití - vlastní kulturní, národní a osobní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých

• Digitální kompetence

- využívat prostředky on-line a offline komunikace
- získávat a pracovat s informacemi z různých zdrojů

1. ročník

3 týdne, V

Řečové dovednosti

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • porozumí školním a pracovním pokynům • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • přeloží text a používá slovníky i elektronické • zapojí se do hovoru bez přípravy • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorách • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení • zaznamená vzkazy volajících	• receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů • receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem • produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky • produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě osnovy, jednoduchého textu • jednoduchý překlad • interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností • interakce ústní • interakce písemná

1. ročník

Jazykové prostředky

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vyslovuje srozumitelně co nejbližše přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka - komunikuje s jistotou a mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby	Fonetika - základní pravidla výslovnosti, slovní přízvuk - větný přízvuk - krátké a dlouhé samohlásky Gramatika a lexikologie - člen neurčitý, zájmeno <i>kein</i> - množná čísla - otázky, tázací zájmena - číslovky - časování slabých sloves - časování vybraných silných sloves - způsobové sloves <i>mögen, möchten, können, wollen, větný rámec</i> - člen určitý, náhrada podstatného jména osobním zájmenem - zápor, typy záporů, použití - tvoření slov - slovesa s odlučitelnou předponou - časové předložky - denní doby, dny v týdnu - hodiny - akuzativ členu určitého a neurčitého, zájmena <i>kein</i> - kladná odpověď na zápornou otázku - perfektum slabých a vybraných silných sloves, pomocné sloveso <i>haben a sein</i> - perfektum - větný rámec - jídlo a pití - vyjádření množství, ceny - byt, dům - zařízení, elektrospotřebiče - barvy, přídavná jména popisující bydlení, antonyma - pčasí, roční období, měsíce v roce, dny v týdnu - světové strany - aktivity ve volném čase - názvy cizích jazyků

Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace	- konverzace o jídle a pití, oblíbené jídlo a pití - nákup potravin v obchodě - objednání jídla v restauraci - nákupní seznam - vyjádření osobních preferencí - popis bytu, domu, popis pokoje - pronájem bytu, inzeráty - program dne, plánování aktivit ve volném čase - otvírací doba, úřední hodiny - vyjádření souhlasu, nesouhlasu, popření - popis koníčků, zálib - dohoda na společných volnočasových aktivitách - předpověď počasí, popis klimatu - popis ročních období - vyjádření libosti a nelibosti, vyjádření důležitosti - vyjádření vlastního názoru - popis schopností a dovedností - vyjádření přání a plánů do budoucna - popis událostí v minulosti - typy pro výuku cizích jazyků, učební strategie - osobní a formální e-mail - pohlednice

Poznátky o zemích

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: prokazuje základní znalosti o geografii zemí dané jazykové oblasti, chápe kulturní odlišnosti	vybrané poznátky všeobecného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, tradic a společenských zvyklostí

1. ročník

2. ročník

3 týdně, V

Řečové dovednosti

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace - porozumí školním a pracovním pokynům - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity - sdělí a zdůvodní svůj názor - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis - přeloží text a používá slovníky i elektronické - zapojí se do hovoru bez přípravy - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení - zaznamená vzkazy volajících	- receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů - receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem - produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky - produktivní řečová dovednost písemná = jednoduchý souvislý text - osobní dopis, popis - jednoduchý překlad - interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností - interakce ústní - interakce písemná

2. ročník

Jazykové prostředky

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby	Fonetika - výslovnost hlásek typických pro německý jazyk - slovní přízvuk Gramatika a lexikologie - perfektum - préteritum slovesa <i>sein</i> a <i>haben</i> - časové předložky - způsobová slovesa <i>müssen</i>, <i>dürfen</i> a <i>sollen</i>, větný rámec - podmět <i>man</i> - imperativ - přivlastňovací zájmena - lokální předložky se 3. a 4. pádem, skloňování podstatných jmen ve 3. a 4. pádu - předložka <i>mit</i>, <i>zu</i>, <i>bei</i> - zeměpisné názvy ve 3. a 4. pádu - povolání - práce, trh práce, pracovní zkušenosti - turista ve městě, památky - v hotelu - části těla - nemoci, zdravotní potíže - budovy ve městě - dopravní prostředky - na letišti, na nádraží

Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace	- popis povolání a pracovních zkušeností - biografie - srovnání minulosti a současnosti - nabídka práce - formální dopis - žádost o místo - porozumění výzvám, pravidlům a zákazům, jejich vyjádření - doptání se na informace, jejich upřesnění - popis povinností - návštěva cizího města, program - porozumění informační brožury - rezervace pokoje v hotelu, konverzace na recepci, vyplnění formuláře - osobní e-mail - popis výletu, dovolené - popis zdravotních potíží - domluvení termínu u lékaře - porozumění pokynům a radám, jejich udělení - poptávka - dotaz na cestu, popis cesty - orientace ve městě - použití dopravních prostředků - popis míst a směrů - orientace na letišti a na nádraží, porozumění hlášení a jízdním řádům - žádost o informace

Poznatzky o zemích

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: prokazuje základní znalosti o geografii zemí dané jazykové oblasti, chápe kulturní odlišnosti	vybrané poznatzky všeobecného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, tradic a společenských zvyklostí

3. ročník

3. ročník

2 týdně, V

Řečové dovednosti

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření • nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • porozumí školním a pracovním pokynům • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • sdělí a zdůvodní svůj názor • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích • dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • přeloží text a používá slovníky i elektronické • zapojí se do hovoru bez přípravy • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele • vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem • uplatňuje různé techniky čtení textu • ověří si i sdělí získané informace písemně • zaznamená vzkazy volajících	• receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů • receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem • produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky • produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě formálního dopisu • jednoduchý překlad • interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností • interakce ústní • interakce písemná

3. ročník

Jazykové prostředky

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka - komunikuje s jistotou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby	Fonetika - sykavky - slovní přízvuk - větný přízvuk Gramatika a lexikologie - časové předložky - Konjunktiv II - <i>würde, könnte</i> - ukazovací zájmeno <i>dies-</i>, tázací zájmeno <i>welch-</i> 3. pád osobních zájmen - slovesa se 3. pádem - stupňování přídavných jmen a příslovci - řadové číslovky, datum 4. pád osobních zájmen - slovesa se 4. pádem - spojky <i>denn, aber, oder</i> - plnovýznamové sloveso <i>werden</i> - služby, opravy - móda, oblečení, nákup oblečení - svátky, oslavy, blahopřání - příležitosti k oslavám v soukromém životě

Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	- vyjádření zdvořilé prosby a požadavků - využití služeb, vyřízení opravy - popis pořadí činností - vyjádření hodnocení - vyjádření osobních preferencí - popis oblečení vhodného k různým příležitostem - orientace v obchodním domě, vyjádření prosby o pomoc nebo radu - popis svátků - organizace oslavy - vyjádření blahopřání (přání) k různým příležitostem - pozvánka - vyjádření důvodu

Poznatzky o zemích

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: prokazuje základní znalosti o geografii zemí dané jazykové oblasti, chápe kulturní odlišnosti	vybrané poznatzky všeobecného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, tradic a společenských zvyklostí

4. ročník

2 týdně, V

4. ročník

Řečové dovednosti

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření • nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • porozumí školním a pracovním pokynům • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • sdělí a zdůvodní svůj názor • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích • dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • vyjádří písemně svůj názor na text • vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru • přeloží text a používá slovníky i elektronické • zapojí se do hovoru bez přípravy • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu • při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele • vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem • uplatňuje různé techniky čtení textu • ověří si i sdělí získané informace písemně • zaznamená vzkazy volajících	• receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů • receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s textem včetně odborného • produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky • produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě pozvánky, jednoduchého obchodního dopisu • jednoduchý překlad • interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností • interakce ústní • interakce písemná

4. ročník

Jazykové prostředky

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka - komunikuje s jistotou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek - používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby	Fonetika - přehlásky - slovní přízvuk - větná melodie - přízvuk ve slovesech s neodlučitelnou předponou Gramatika a lexikologie - vedlejší věty se spojkou <i>weil</i> - perfektum sloves s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou - perfektum sloves s koncovkou <i>-ieren</i> - předložky se 3. a 4. pádem, specifická slovesa - skloňování podstatných jmen ve 3. a 4. pádu - směrová příslovce - formy soužití - rodinné a mezilidské vztahy - bydlení, zařízení bytu - domácí práce - třídění odpadu

Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	- zhodnocení mezilidských vztahů - biografie - vyjádření důvodu a příčiny - vyprávění o událostech v minulosti - vyjádření hodnocení - osobní e-mail - pozitivní a negativní reakce na návrh - žádost o pomoc, reakce na nabídnutí pomoci - zhodnocení sousedských vztahů - napsat zprávu, sdělení

Poznátky o zemích

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	- vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, kultury, tradic a společenských zvyklostí - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice

7.2 Společenskovední vzdělávání

7.2.1 Základy společenských věd

Charakteristika předmětu

Charakteristika a cíl předmětu:

Obecným cílem předmětu je:

- připravit žáky na aktivní občanský život v demokratické společnosti
- pozitivně ovlivňovat hodnotovou orientaci žáků
- jednat odpovědně nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejný zájem
- vytvářet kritické myšlení a naučit zásadám správné diskuse a argumentace

- poznat manipulativní chování a umět se mu bránit
- využívat své vědomosti a dovednosti v praktickém životě
- ctít život jako nejvyšší hodnotu

Charakteristika učiva

Obsah učiva vychází z vzdělávacích oblastí Společenskovědní vzdělávání, Estetické vzdělávání a Vzdělávání pro zdraví.

Pojetí výuky (stručná charakteristika metod a forem výuky):

V hodinách jsou využívány tyto metody a formy práce:

- výklad
- řízená diskuze, řízený rozhovor
- aktivizační metody: skupinová práce, analýza textů a práce s nimi, referáty a další dlouhodobější projekty (individuální i skupinové), brainstormingy
- prezentace výsledků individuální i skupinové práce (ústní, písemnou formou)
- samostatné vyhledávání a zpracovávání informací, práce s tištěnými texty i internetem
- exkurze
- kooperativní učení aj.

Výchovné a vzdělávací strategie výuky předmětu vychází z výchovných a vzdělávacích strategií školy.

Hodnocení výsledků žáka:

- individuální i frontální ústní zkoušení
- klasifikace referátů, esejů a dlouhodobějších projektů
- samostatné, správné a logické vyjadřování
- kultivovanost verbálního projevu
- schopnost jasně formulovat svůj názor
- schopnost samostatně pracovat

Hodnocení žáka učitelem je doplňováno sebehodnocením žáka i hodnocením ze strany spolužáků. Konečnou klasifikaci určí a vysvětlí učitel. Kritéria hodnocení jsou dána klíčovými kompetencemi a školním řádem.

Mezipředmětové vztahy

- český jazyk a literatura
- dějepis
- informační a komunikační technologie
- ekonomika
- základy přírodních věd

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
 - ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
 - uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
 - s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
 - využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
 - sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- Kompetence k řešení problémů
 - porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky

- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- Komunikativní kompetence
 - vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
 - formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
 - účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
 - dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
 - zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
 - vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- Personální a sociální kompetence
 - posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
 - stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
 - reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
 - ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
 - mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti
 - adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní
 - pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
 - přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
 - podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
 - přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým
- Občanské kompetence a kulturní povědomí
 - jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
 - dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
 - jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
 - uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
 - zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
 - chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
 - uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
 - uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu

- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah
- Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
 - mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- Digitální kompetence
 - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje
 - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Hlavními cíli průřezového tématu Občan v demokratické společnosti v předmětu ZSV je vést žáky k tomu, aby:

- byli občansky gramotní a aktivní občané, tj.
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- byli připraveni klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- byli schopni odolávat manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí, zejména sociálně potřebných, doma i v jiných zemích;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace

Člověk a životní prostředí

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí v předmětu ZSV je vést žáky k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví

Člověk a svět práce

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a svět práce v předmětu ZSV je vést žáky k tomu, aby:

- byli schopni identifikace a formulování vlastních priorit a cílů
- si uvědomovali osobní zodpovědnost za vlastní život
- vedli aktivní a tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry, chápali smysl a význam celoživotního učení
- přijali osobní odpovědnosti při rozhodování
- měli dostatečné komunikační dovednosti a byli schopni sebeprezentace
- uměli pracovat s relevantními informačními zdroji a informace kriticky posuzovat
- byli schopni efektivní sebeprezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli

Člověk a digitální svět

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a digitální svět v předmětu ZSV je rozvinout a podpořit u žáků digitální kompetence, které získali v jiných, tomu primárně určených, předmětech. Cílem je tedy vést žáky k tomu, aby:

- byli schopni využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů
- byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci vhodným způsobem vzhledem ke komunikační situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce
- aby využívali digitální technologie v praktickém životě: tj. ve styku s jinými lidmi a s různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického a občanského rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů osobního, právního a sociálního charakteru, aby získávali a hodnotili informace z různých zdrojů
- při tvořivých činnostech byli schopni využít potenciál, který nabízejí digitální média, a aby při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňovali estetická kritéria
- využívali digitální média k preventivní a aktivní péči o zdraví
- digitální technologie používali bezpečně a zodpovědně
- využívali vhodné technologie a jejich kombinace pro školní práci a k naplnění svých potřeb
- využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji a rozpoznali, kdy je třeba vlastní digitální kompetence zdokonalit nebo aktualizovat
- orientovali se v aktuálním dění v oblasti kybernetické bezpečnosti
- chránili sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí, respektovali pravidla chování a jednali eticky, respektovali kulturní rozmanitost
- získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; získaná data a informace kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost, hodnověrnost a úplnost

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- **Kompetence k učení**
 - mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
 - ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
 - uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
 - s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
 - využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
 - sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
 - znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- **Kompetence k řešení problémů**
 - porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
 - uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
 - volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
 - spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- **Komunikativní kompetence**
 - vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
 - formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
 - účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
 - dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
 - zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
 - vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- **Personální a sociální kompetence**
 - posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích

- *stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek*
- *reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku*
- *ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí*
- *mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti*
- *pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;*
- *přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly*
- *podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých*
- *přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.*
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí**
 - *jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu*
 - *dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci*
 - *jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie*
 - *uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých*
 - *zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě*
 - *chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje*
 - *uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních*
 - *uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu*
 - *podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.*
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**
 - *mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání*
 - *uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám*
 - *umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenské a zprostředkovatelské služby jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání*
 - *vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle*
 - *znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků*

1. ročník

1 týdně, P

Profesní komunikace

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • dodržuje zásady verbální i nonverbální komunikace • jedná podle zásad společenského chování a profesního vystupování • využívá znalostí sociálního jednání	• sociologie • sociální psychologie

1. ročník

Člověk v lidském společenství

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení - vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění - popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demografiích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy; popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace - posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována - objasní způsoby ovlivňování veřejnosti - objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě - debatuje o pozitivních i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí	- společnost, společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost - hmotná kultura, duchovní kultura - současná česká společnost - společenské vrstvy, elity a jejich úloha - sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti - postavení mužů a žen, genderové problémy společnosti - rasy, etnika - národy a národnosti - majorita a minority ve společnosti a multikulturní soužití - migrace, migranti, azylanti - rozvojové země a jejich velmoci

Kultura

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - orientuje se v nabídce kulturních institucí - porovnává typické znaky kultur hlavních národností na našem území - popíše vhodné společenské chování v dané situaci	- kulturní instituce v ČR a v regionu - kultura národností na našem území - společenská kultura – principy a normy kulturního chování, společenská výchova - kultura bydlení, odívání - lidové umění a užitá tvorba - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě - ochrana a využívání kulturních hodnot - funkce reklamy a propagačních prostředků a její vliv na životní styl

Péče o zdraví

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu	- partnerské vztahy; lidská sexualita - mediální obraz krásy lidského těla

2. ročník

1 týdně, P

2. ročník

Člověk jako občan

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita,...) - objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat - charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb - uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy - vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem - vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí - uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu - dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií	Učivo - základní hodnoty a principy demokracie - lidská práva, jejich obhajování - svobodný přístup k informacím - stát, státy na počátku 21. století, český stát, státního občanství v ČR - česká ústava, politický systém v ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva - politika, politické ideologie - politické strany, volební systémy a volby - politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus - teror, terorismus - občanská participace, občanská společnost - občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití - svobodný přístup k informacím, masová média a jejich funkce, kritický přístup k médiím, maximální využití potenciálu médií

Člověk a právo

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů - popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství - vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost - popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek - dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace - popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů - objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp.	Učivo - právo a spravedlnost, právní stát - právní řád, právní ochrana občanů, právní vztahy - soustava soudů v České republice - vlastnictví, právo v oblasti duševního vlastnictví; smlouvy, odpovědnost za škodu - rodinné právo - správní řízení - trestní právo – trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení - kriminalita páchaná na dětech a mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými - notáři, advokáti a soudci, veřejný ochránce práv, práva dětí

3. ročník

1 týdně, P

3. ročník

Soudobý svět

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách - objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě - charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku - popíše funkci a činnost OSN a NATO - vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách - uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejich důsledcích - popíše rozdělení soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje základní světová náboženství	- integrace a dezintegrace - Česká republika a svět: NATO, OSN aj. - zapojení ČR do mezinárodních struktur - bezpečnost na počátku 21. století, konflikty v soudobém světě - globální problémy, globalizace - nejvýznamnější světová náboženství

Člověk a svět (praktická filozofie)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie, filozofická etika - dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva - dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty - debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe, z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění) - vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědní jiným lidem	- co řeší filozofie a filozofická etika - význam filozofie a etiky v životě člověka, jejich smysl pro řešení životních situací - etika a její předmět, základní pojmy etiky; morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost - životní postoje a hodnotová orientace, člověk mezi touhou po vlastním štěstí a angažováním se pro obecné dobro a pro pomoc jiným lidem

Člověk v lidském společenství

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: objasní postavení církví a věřících v ČR; vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus	- víra a ateismus - náboženství a církve - náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus

Péče o zdraví

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - zdůvodní význam zdravého životního stylu - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejich alternativních směrech - dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky - uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku - popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí	- činitelé ovlivňující zdraví - životní styl, výživa a stravovací návyky - rizikové chování a další rizikové faktory poškozující zdraví - duševní zdraví - rozvoj osobnosti - sociální dovednosti - osobní život a zdraví ohrožující situace (Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí)

7.2.2 Dějepis

Charakteristika předmětu

Charakteristika a cíl předmětu: Předmět umožňuje žákům získat základní povědomí o významných událostech ve světových a národních dějinách a pochopit vývoj naší země v kontextu celosvětové historie. Také podněcuje

jejich schopnost tvořit si vlastní názory na historické události a porozumět jejich významu, což je klíčové pro odolání myšlenkové manipulaci a aktivní zapojení se do veřejného dění. Dále žáky usměrňuje k efektivnímu využití historických znalostí při vyhodnocování informací s kritickým pohledem. Zároveň je vedou k ocenění hodnot jako je humanita, svoboda, demokracie, tolerance a kulturní respekt v mezilidských vztazích a mezi národy.

Pojetí výuky (stručná charakteristika metod a forem výuky):

Vzdělávání ve vyučovaném předmětu směřuje k:

- poznání národních dějin v souvislostech a ve vztahu k dějinám ostatních národů;
- k respektování svobody, morálky a odpovědnosti;
- k respektování postojů a hodnot ve vztahu k vědě, kultuře, umění, náboženství, morálce a způsobu života;
- k poznání regionálních dějin.

Doporučené metody výuky:

- motivační vyprávění
- práce s texty a jinými dokumenty
- motivační skupinové vyučování
- motivační rozhovor
- projektové vyučování
- čtení s porozuměním
- myšlenková mapa
- motivační skupinová diskuse

Metody osvojování si nového učiva:

metody slovního projevu

- výklad
- vysvětlení
- skupinová diskuse

metody práce s odborným textem

- vyhledávání informací
- studium odborné literatury a textů
- práce s internetem či AI

metody nácviku dovedností

- prezentace odborného tématu
- fixační metody
- ústní opakování učiva
- procvičování
- tvorba časové historické přímky

Hodnocení výsledků žáka:

Při hodnocení žáků vycházíme ze školního řádu, známkování se opírá o platnou klasifikační stupnici. Žáci jsou hodnoceni průběžně, ústní i písemnou formou.

- ústní zkoušení
- písemné zkoušení
- formativní hodnocení

Mezipředmětové vztahy: Společenskovědní vzdělávání

- český jazyk a literatura
- ekonomika
- základy společenských věd
- anglický/německý jazyk

Klíčové kompetence

- **Kompetence k učení**
 - mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
 - ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
 - uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
 - s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
 - využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
 - sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- **Kompetence k řešení problémů**
 - porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
 - uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
 - volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
 - spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- **Komunikativní kompetence**
 - vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
 - formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
 - zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
 - dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
 - zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- **Personální a sociální kompetence**
 - reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
 - ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
 - pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
 - přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
 - podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
 - přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí**
 - jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
 - dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
 - jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
 - uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých

- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah
- Matematické kompetence
 - nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení
 - číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
- Digitální kompetence
 - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje
 - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
 - vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy
 - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, odpovědnost za sebe sama a schopnost morálního úsudku;
- dokázali jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení, orientovat se v masových médiích a odolávat myšlenkové manipulaci.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- si uvědomovali zodpovědnost za vlastní životy a význam vzdělání pro život;
- ovládali verbální komunikaci při důležitých jednáních, odpovědně se rozhodovali na základě vyhodnocení získaných informací;
- byli schopni pracovat s informacemi, vyhledávat, vyhodnocovat a využívat informace, identifikovat vlastní priority.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- používali základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání;
- pracovali s informacemi a komunikačními prostředky.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence k učení
Žák je veden k tomu, aby:
 - byl schopen se efektivně učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. aby měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání;

- ovládal různé techniky učení, si uměl vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
 - uplatňoval různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení);
 - uměl efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
 - s porozuměním poslouchal mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.);
 - pořizoval si poznámky;
 - využíval ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
 - sledoval a hodnotil pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímal hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
 - znal možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.
- **Kompetence k řešení problémů**
Žák je veden k tomu, aby byl schopen:
- samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy;
 - porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému;
 - získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej;
 - vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
 - uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
 - volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
 - spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmová spolupráce a řešení).
- **Komunikativní kompetence**
Žák je veden k tomu, aby byl schopen:
- vyjádřit se vhodně jak v ústním, tak písemném projevu a adekvátně se prezentovat;
 - formulovat své myšlenky jasně a souvisle, přičemž v písemné formě je prezentovat strukturovaně a gramaticky správně;
 - účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a respektovat názory ostatních;
 - vystupovat a vyjadřovat se v souladu s pravidly kultury projevu a chování;
 - dodržovat jazykové, stylistické normy a odbornou terminologii;
 - zaznamenávat písemně podstatné údaje z textů či projevů jiných lidí (přednášky, diskuze apod.)
- **Personální a sociální kompetence**
Žák je veden k tomu, aby byl schopen:
- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
 - stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a profesní orientace a životních podmínek;
 - reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
 - ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
 - pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
 - přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
 - podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
 - přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházet osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí**
Žák je veden k tomu, aby byl schopen:
- jednat odpovědně, samostatně a aktivně nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu veřejném;
 - jednat v souladu s morálními principy, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
 - vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
 - uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých lidí;
 - chápat tradice a hodnoty svého národa, jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
 - orientovat se v hodnotách místní, národní, evropské i světové kultury a vytvořit si k nim pozitivní vztah;
 - ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
 - řešit své osobní a sociální problémy;

- *chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;*
- *myslet kriticky, tj. dokázat zkoumat věrohodnost informací, vytvořit si vlastní úsudek a diskutovat o něm s jinými lidmi.*
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**
Žák je veden k tomu, aby byl schopen:
 - *mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i ke vzdělávání;*
 - *uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;*
- **Matematické kompetence**
Žák je veden k tomu, aby byl schopen:
 - *využívat různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy apod.);*
 - *využívat matematické dovednosti v různých životních situacích.*
- **Digitální kompetence**
Žák je veden k tomu, aby byl schopen:
 - *pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;*
 - *získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet.*

1. ročník

2 týdne, P

1. ročník

Člověk v dějinách (dějepis)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů - uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství - popíše základní – revoluční změny ve středověku a raném novověku - na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti - objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci - popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol - charakterizuje proces modernizace společnosti - popíše evropskou koloniální expanzi - vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi - popíše První světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce - charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938–39), objasní vývoj česko-německých vztahů - vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize - charakterizuje fašismus a nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus - popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR - objasní cíle válčících stran ve Druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu - objasní uspořádání světa po Druhé světové válce a důsledky pro Československo - popíše projevy a důsledky studené války - charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku - popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace - popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa - vysvětlí rozpad sovětského bloku - uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století	Dějepis - poznávání dějin, význam poznávání dějin, variabilita výkladů dějin - starověk - středověk a raný novověk (16.–18. stol.) Novověk – 19. století - velké občanské revoluce – americká a francouzská, revoluce 1848–49 v Evropě a v českých zemích - společnost a národy – národní hnutí v Evropě a v českých zemích, česko-německé vztahy, postavení minorit; dualismus v habsburské monarchii, vznik národního státu v Německu - modernizace společnosti – technická, průmyslová, komunikační revoluce, urbanizace, demografický vývoj; evropská koloniální expanze - modernizovaná společnost a jedinec – sociální struktura společnosti, postavení žen, sociální zákonodárství, vzdělání Soudobé dějiny - vztahy mezi velmocemi – pokus o revizi rozdělení světa První světovou válkou, české země za světové války, první odboj, poválečné uspořádání Evropy a světa, vývoj v Rusku - demokracie a diktatura – Československo v meziválečném období; autoritativní a totalitní režimy, nacismus v Německu a komunismus v Rusku a SSSR; velká hospodářská krize; mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech, růst napětí a cesta k válce; Druhá světová válka, Československo za války, druhý čs. odboj, válečné zločiny včetně holocaustu, důsledky války - svět v blocích – poválečné uspořádání v Evropě a ve světě, poválečné Československo; studená válka; komunistická diktatura v Československu a její vývoj; demokratický svět, USA – světová supervelmoc; sovětský blok, SSSR - soupeřící supervelmoc; třetí svět a dekolonizace; konec bipolarity Východ- Západ

7.3 Přírodovědné vzdělávání

7.3.1 Fyzika

Charakteristika předmětu

Obecný cíl předmětu

Výuka fyziky přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, kterými se nadčasově řídí svět, ve kterém žijeme, stejně jako blízký i vzdálený vesmír.

Cílem fyzikálního a v hlubším smyslu přírodovědného vzdělávání je především naučit žáky využívat přírodovědných poznatků v profesním i občanském životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat k nim relevantní, na důkazech založené odpovědi. Vyučování směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat fyzikálních poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché fyzikální problémy
- pozorovat a zkoumat přírodu, provádět experimenty a měření, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice

V afektivní oblasti směřuje fyzikální vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti
- pozitivní postoj k přírodě
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti

Charakteristika učiva

Obsah učiva vychází ze vzdělávací oblasti Přírodovědné vzdělávání.

Je kladen důraz zejména na:

- dovednost analyzovat a řešit problémy
- učení se dovednostem aplikovat poznatky v praktickém životě
- využívání poznatků o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přínosu při řešení konkrétních problémů a úloh
- vyhodnocení výhod a nevýhod využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
- posílení pozičních rysů osobnosti (pracovitost, přesnost, důslednost, píle, sebekontrola, schopnost překonávat překážky)
- schopnost skupinové práce

Pojetí výuky

V předmětu fyzika je využíváno tradičních vyučovacích metod (výklad) i moderních metod založených na týmové práci a využívání výpočetní techniky. Žáci jsou orientováni také na autodidaktické metody (různé formy samostatného učení a práce). Tyto metody práce vedou k chápání probíraných pojmů, jevů a zákonů v jejich vzájemných souvislostech. Důraz je kladen na sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování (diskuse, týmová spolupráce, kooperace). Učitel dbá na aktualizaci učiva – soustavné uvádění aplikací přírodních jevů, zákonů a zákonitostí v technice, běžném životě i vlivu na životní prostředí a člověka. Zdůrazněna jsou pravidla bezpečného používání technických zařízení, stejně jako pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a zásady poskytování první pomoci.

Výraznou roli mají také motivační činitelé (zařazování jednoduchých pokusů s improvizovanými prostředky, veřejné prezentace žáků, podpora aktivit mezipředmětového charakteru, shrnutí a opakování učiva po každém tematickém celku).

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků probíhá v souladu s pravidly hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu. Hodnocení je průběžné – ústní i písemné. Při hodnocení a klasifikaci posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.

Mezipředmětové vztahy

- matematika
- biologie
- chemie
- informační a komunikační technologie

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- **Kompetence k řešení problémů**
 - porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
 - uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
 - volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
 - spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- **Komunikativní kompetence**
 - vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
 - formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
 - účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
 - zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
 - dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
 - zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
 - vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
 - chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení
- **Personální a sociální kompetence**
 - posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
 - stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
 - reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
 - ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
 - pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
 - přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
 - podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
 - přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí**
 - jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoludopovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**
 - mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
 - mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
 - vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle
- **Matematické kompetence**
 - správně používat a převádět běžné jednotky
 - používat pojmy kvantifikujícího charakteru
 - provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
 - nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení
 - číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
 - efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích
- **Digitální kompetence**
 - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje
 - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
 - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Odborné kompetence

- **Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci**
 - chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem
 - znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
 - osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik

- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce)
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

• Realizace předmětu spočívá ve volbě metod práce (týmová práce, diskuse, problémové učení, projektové vyučování), které vedou žáky ke spolupráci, zodpovědnosti za své názory a svěřené pomůcky. Projekty vedou žáky k rozvoji komunikace, přednesení a obhájení svých názorů a diskuzi.

Člověk a životní prostředí

- Dosažené znalosti pomáhají žákům pochopit zodpovědnost člověka za ochranu přírody a životního prostředí.

Člověk a svět práce

• Znalosti z předmětu dávají žákům široké možnosti využití v dalším vzdělávání, neboť fyzika je důležitou součástí strojírenství, stavebnictví, elektrotechniky, energetiky, výzkumu atd. Přírodovědné předměty rozvíjí logické schopnosti i manuální dovednosti žáků. Důležitá je účast na akcích pořádaných vysokými školami, na dnech otevřených dveří vědeckých pracovišť, exkurzích v podnicích zaměřených na technické obory.

Člověk a digitální svět

• Přírodovědné vzdělávání podporuje dovednost získávat a efektivně využívat informace z různých zdrojů (učebnice, encyklopedie, internet, odborné časopisy) a schopnost používat výpočetní techniku pro prezentaci svých závěrů. Klade důraz na zpracování projektů pomocí PC.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence k učení
 - zadává úkoly a referáty tak, aby žáci využívali různé druhy studijních materiálů (učebnice, časopisy, internet, sbírky příkladů) a získané informace dokázali roztřídit a kriticky zhodnotit
 - zařazuje do výuky pozorování fyzikálních jevů, demonstrační pokusy a vyžaduje jejich vyhodnocení
 - při řešení příkladů dbá na správný a přehledný zápis
 - zařazuje motivační úlohy a reálné příklady z praxe
 - ukazuje na souvislost mezi přírodními vědami
- Kompetence k řešení problémů
 - podněcuje žáky k odhadování výsledku a ke zhodnocení, zda dosažený výsledek je reálný
 - vyžaduje rozbor situace vzhledem k danému vyučovacímu předmětu a zdůvodnění zvoleného postupu
 - podporuje žáky v hledání různých cest k vyřešení problému
 - učí žáky rozlišit model od reality a posoudit, kdy lze využitím modelu danou situaci zjednodušit
 - využívá chyb žáků k odstranění nesprávných postupů
- Komunikativní kompetence
 - dbá, aby žáci jasně a srozumitelně formulovali své myšlenky v ústním i písemném projevu
 - podněcuje žáky, aby se nebáli zeptat a vyslovit svůj názor
 - zadává úkoly, které vyžadují různé zdroje informací, využití tabulek a grafů
- Personální a sociální kompetence
 - zařazuje do výuky práci ve dvojicích a malých skupinách
 - ve cvičeních sleduje a hodnotí vzájemnou spolupráci žáků ve skupině
 - vyžaduje dodržování stanovených pravidel a zásad bezpečnosti práce
- Občanské kompetence a kulturní povědomí
 - důsledně kontroluje plnění uložených úkolů
 - využívá domácí přípravu žáků ve vyučovacích hodinách

- kladným hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků
- ověřuje soustavnou přípravu žáků na výuku

2. ročník

2 týdně, P

Mechanika

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu • určí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají • určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly • vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie • určí výslednici sil působících na těleso • aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh	• pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici • Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě, gravitace • mechanická práce a energie • posuvný a otáčivý pohyb, skládání sil • tlakové síly a tlak v tekutinách

Termika

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi • vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny • popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů • popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi	• teplota, teplotní roztažnost látek • teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa • tepelné motory • struktura pevných látek a kapalin, přeměny skupenství

Elektřina a magnetismus

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj • řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona • popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN • určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem • popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice • rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření	• elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče • elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, polovodiče • magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, elektromagnetická indukce • vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie střídavým proudem

Vlnění a optika

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • charakterizuje základní vlastnosti zvuku • chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu • charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích • řeší úlohy na odraz a lom světla • řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami • vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad • popíše význam různých druhů elektromagnetického záření	• mechanické kmitání a vlnění • zvukové vlnění • světlo a jeho šíření • zrcadla a čočky, oko • druhy elektromagnetického záření, rentgenové záření

2. ročník

Fyzika atomu

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu - popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony - vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením - popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru	- model atomu, laser - nukleony, radioaktivita, jaderné záření - jaderná energie a její využití

Vesmír

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - charakterizuje Slunce jako hvězdu - popíše objekty ve sluneční soustavě - zná příklady základních typů hvězd	- Slunce, planety a jejich pohyb, komety - hvězdy a galaxie

7.3.2 Chemie

Charakteristika předmětu

Obecný cíl předmětu

Výuka směřuje k pochopení základů chemie, které jsou pro žáky součástí jejich všeobecného vzdělání. Žáci se seznamují se základy obecné, anorganické a organické chemie, ale velmi stručně i se základy biochemie a chemie makromolekulárních látek. Své poznatky mohou žáci rozvíjet dalším vzděláváním, ale i svou pracovní činností v praktickém životě.

Učivo se dělí na základní pracovní oblasti - tedy na chemii obecnou, anorganickou, organickou a biochemii.

V chemii obecné se žák seznamuje se zákonitostmi stavby hmoty – tedy se stavbou atomů a molekul, dále s chemickými vazbami, a to jak ovlivní jejich vlastnosti. Další důležitou částí obecné chemie je názvosloví všech anorganických sloučenin, je potřeba znát pravidla pro jejich tvorbu a význam některých sloučenin v praktickém životě.

V chemii anorganické je nutno připomenout význam některých nekovových a kovových prvků, protože mnohé z nich jsou důležité nerostné suroviny, získávají se z nich kovy důležité pro průmysl, ale je možno se s nimi setkat i v běžném praktickém životě.

V chemii organické se žáci seznámí se základními odlišnostmi mezi anorganickými a organickými sloučeninami s vlastnostmi uhlíku a dalších prvků, které se v organických sloučeninách vyskytují. Žáci budou také informováni o přírodních zdrojích, jejich těžbě a zpracování. Z kapitoly derivátů uhlovodíků jsou vybrány jen některé a to ty, které se nějakým způsobem vztahují k lidskému organismu nebo k životnímu prostředí.

Biochemie seznamuje žáka s chemickou podstatou života člověka a živé přírody. Na základě chemické stavby přírodních látek a biochemických procesů v živém organismu žák poznává souvislost zdraví člověka a živé přírody, se zdravým životním stylem a s nutností jeho ochrany.

Pojetí výuky

Při výuce chemie je kladen velký důraz na porozumění a pochopení základů jednotlivých pracovních oblastí chemie. Je nutno zvládnout alespoň základy některých technologických postupů, ale umět i pracovat s dostupnými studijními materiály, popřípadě vyhledávat jisté informace na internetu.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení vychází ze školního řádu, přičemž standardním způsobem zhodnocení žáka je písemná práce, testy či ústní zkoušení. Pro celkovou klasifikaci může být přihlíženo k žákovským projektům, prezentacím, aktivitě během vyučovacího procesu.

Mezipředmětové vztahy

- fyzika
- matematika
- informační a komunikační technologie
- biologie a ekologie
- ekonomika

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
 - ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
 - uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
 - s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
 - využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
 - sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
 - znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- Kompetence k řešení problémů
 - porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
 - uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
 - volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
 - spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- Komunikativní kompetence
 - vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
 - formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
 - účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
 - zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
 - dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
 - zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
 - vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- Personální a sociální kompetence
 - posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
 - stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
 - reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
 - ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
 - mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti
 - adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým
- Občanské kompetence a kulturní povědomí
 - jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
 - dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
 - jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
 - uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
 - chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
 - uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
 - mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- Matematické kompetence
 - správně používat a převádět běžné jednotky
 - používat pojmy kvantifikujícího charakteru
 - provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
 - číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
- Digitální kompetence
 - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje
 - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
 - vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy
 - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

- *Žák vybírá vhodné metody své pracovní činnosti, aby získal potřebné množství informací a znalostí ze studovaného oboru. Získané znalosti si pak může ověřit v praktickém životě.*

Člověk a životní prostředí

• *Žák si uvědomuje jak různé chemické látky, o kterých se učí, ovlivňují jeho život, jak působí na životní prostředí, a jak může ovlivnit jejich škodlivé účinky.*

Člověk a svět práce

• *Žák se naučí základním zásadám pracovní kázně, získá smysl pro odpovědnost a systematickosti při práci.*

Člověk a digitální svět

• *Přírodovědné vzdělávání podporuje dovednost získávat a efektivně využívat informace z různých zdrojů (učebnice, encyklopedie, internet, odborné časopisy) a schopnost používat výpočetní techniku pro prezentaci svých závěrů. Klade důraz na zpracování projektů pomocí PC.*

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- **Kompetence k učení**
 - *zadáva úkoly a referáty tak, aby žáci využívali různé druhy studijních materiálů (učebnice, časopisy, internet, sbírky příkladů) a získané informace dokázali roztřídit a kriticky zhodnotit*
 - *zařazuje do výuky pozorování, demonstrační pokusy a vyžaduje jejich vyhodnocení*
 - *při řešení příkladů dbá na správný a přehledný zápis*
 - *zařazuje motivační úlohy a reálné příklady z praxe*
 - *ukazuje na souvislost chemie a ostatních přírodních věd*
- **Kompetence k řešení problémů**
 - *podněcuje žáky k odhadování výsledku a ke zhodnocení, zda dosažený výsledek je reálný*
 - *podporuje žáky v hledání různých cest k vyřešení problému*
 - *využívá chyb žáků k odstranění nesprávných postupů*
- **Komunikativní kompetence**
 - *dbá, aby žáci jasně a srozumitelně formulovali své myšlenky v ústním i písemném projevu*
 - *podněcuje žáky, aby se nebáli zeptat a vyslovit svůj názor*
 - *zadáva úkoly, které vyžadují různé zdroje informací, využití tabulek a grafů*
- **Personální a sociální kompetence**
 - *zařazuje do výuky práci ve dvojicích a malých skupinách*
 - *ve cvičeních sleduje a hodnotí vzájemnou spolupráci žáků ve skupině*
 - *vyžaduje dodržování stanovených pravidel a zásad bezpečnosti práce*
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí**
 - *důsledně kontroluje plnění uložených úkolů*
 - *využívá domácí přípravu žáků ve vyučovacích hodinách*
 - *kladným hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků*
 - *orientačním zkoušením a testy ověřuje soustavnou přípravu žáků na výuku*

1. ročník

1 týdně, P

1. ročník

Obecná chemie

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek - popíše stavbu atomu, vznik chemické vazby - zná názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin - popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků - popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi - vyjádří složení roztoku a připraví roztok požadovaného složení - vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí - provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi	- chemické látky a jejich vlastnosti - částicové složení látek, atom, molekula - chemická vazba - chemické prvky, sloučeniny - chemická symbolika - periodická soustava prvků - směsi a roztoky - chemické reakce, chemické rovnice - výpočty v chemii

Anorganická chemie

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí vlastnosti anorganických látek - tvorí chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin - charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	- anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli - názvosloví anorganických sloučenin - vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi

Organická chemie

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy - uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	- vlastnosti atomu uhlíku - základ názvosloví organických sloučenin - organické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi

Biochemie

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny - charakterizuje nejdůležitější přírodní látky - popíše vybrané biochemické děje	- chemické složení živých organismů - přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory - biochemické děje

7.3.3 Biologie a ekologie

Charakteristika předmětu

Obecný cíl předmětu

Výuka biologie a ekologie přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, k formování žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí a umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě.

Cílem biologického a ekologického vzdělávání je především naučit žáky využívat poznatků v profesním i občanském životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat k nim relevantní odpovědi.

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s biologickou a ekologickou oblastí

- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy
- pozorovat a zkoumat přírodu, vyhodnocovat získané údaje
- porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje

V afektivní oblasti směřuje biologické a ekologické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti
- pozitivní postoj k přírodě
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti

Obsah učiva vychází ze vzdělávací oblasti Přírodovědné vzdělávání.

Biologie a ekologie je koncipována jako předmět, který má žáky motivovat k zájmu o přírodu a zároveň jim poskytnout základní informace o pestrosti přírody, rozmanitosti organismů a složitosti jejich vzájemných vztahů. Výuka je zaměřena na zajímavosti způsobu života jednotlivých druhů resp. skupin organismů, jejich nároků na přírodní prostředí, rozšíření na Zemi. Výklad postupuje od konkrétních, žákům známých informací, k obecným informacím fyziologickým a ekologickým.

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivněná vstupními vědomostmi a dovednostmi žáků. Vyučující může provést dle svého uvážení úpravy obsahu i rozsahu učiva, změny však nesmějí narušit stavbu a logickou návaznost učiva.

Pojetí výuky

V předmětu biologie a ekologie je využíváno tradičních vyučovacích metod (výklad) i moderních metod založených na týmové práci a využívání výpočetní techniky. Žáci jsou orientováni také na autodidaktické metody (různé formy samostatného učení a práce). Tyto metody práce vedou k chápání probíraných pojmů v jejich vzájemných souvislostech. Důraz je kladen na sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování (diskuse, týmová spolupráce, kooperace). Učitel dbá na aktualizaci učiva, zejména v oblasti znalostí o životním prostředí a jeho vlivu na člověka.

Výraznou roli mají také motivační činitelé (veřejné prezentace žáků, podpora aktivit mezipředmětového charakteru, shrnutí a opakování učiva po každém tematickém celku).

Výchovné a vzdělávací strategie výuky předmětu vychází z výchovných a vzdělávacích strategií školy.

Hodnocení výsledků žáků

K hodnocení žáků se používá různých forem zjišťování úrovně znalostí:

- ústní zkoušení
- písemné zkoušení (orientační testy, testy s výběrem odpovědi, opakovací testy apod.)
- hodnotí se správnost, přesnost, pečlivost v písemných testech i ústních vyjádřeních, schopnost samostatného úsudku, schopnost formulovat myšlenky s využitím odborné terminologie

Výsledná známka je vytvořena buď na základě bodového hodnocení (v případě písemné formy zkoušení), nebo na základě vyhodnocení znalostí učitelem (v případě ústních forem zkoušení). Hodnocení žáka učitelem může být doplněno o sebehodnocení žáka. Konečnou klasifikaci určí a vysvětlí učitel. Kritéria hodnocení jsou dána klíčovými kompetencemi a školním řádem.

Mezipředmětové vztahy

- fyzika
- matematika
- informační a komunikační technologie
- chemie
- ekonomika

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
 - ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
 - uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný

- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- **Kompetence k řešení problémů**
 - porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
 - uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
 - volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
 - spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- **Komunikativní kompetence**
 - vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
 - formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
 - účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
 - zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
 - dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
 - zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- **Personální a sociální kompetence**
 - posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
 - stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
 - reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
 - ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
 - mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
 - adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní
 - pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
 - přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
 - podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
 - přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí**
 - jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
 - dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci

- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
 - mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- Digitální kompetence
 - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje
 - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
 - vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
 - vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy
 - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- *se dokázal orientovat v mediálním světě, využíval a zhodnocoval informace*
- *byl odolný vůči myšlenkové a názorové manipulaci*
- *uměl jednat s lidmi, a to včetně kontroverzních a citlivých témat*
- *uměl hledat kompromis*
- *si vážil materiálního a kulturního dědictví*

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- *poznával svět a přírodní zákonitosti*
- *měl úctu k živé i neživé přírodě, jedinečnosti života na Zemi*
- *prosazoval trvale udržitelný rozvoj společnosti*
- *měl pozitivní vztah k přírodě*
- *měl motivaci k aktivnímu utváření zdravého životního prostředí*
- *chránil zdraví při práci*
- *měl znalosti o způsobů likvidace odpadu, včetně jaderného*

Člověk a digitální svět

Přírodovědné vzdělávání podporuje dovednost získávat a efektivně využívat informace z různých zdrojů (učebnice, encyklopedie, internet, odborné časopisy) a schopnost používat výpočetní techniku pro prezentaci svých závěrů. Klade důraz na zpracování projektů pomocí PC.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- **Kompetence k učení**
 - *zadáva úkoly a referáty tak, aby žáci využívali různé druhy studijních materiálů (učebnice, časopisy, internet, sbírky příkladů) a získané informace dokázali roztřídit a kriticky zhodnotit*
 - *při řešení příkladů dbá na správný a přehledný zápis*
 - *zařazuje motivační úlohy a reálné příklady z praxe*
 - *ukazuje na souvislost biologie a ekologie a ostatních přírodních věd*
- **Kompetence k řešení problémů**
 - *podněcuje žáky k odhadování výsledku a ke zhodnocení, zda dosažený výsledek je reálný*
 - *podporuje žáky v hledání různých cest k vyřešení problému*
 - *využívá chyb žáků k odstranění nesprávných postupů*
- **Komunikativní kompetence**
 - *dbá, aby žáci jasně a srozumitelně formulovali své myšlenky v ústním i písemném projevu*
 - *podněcuje žáky, aby se nebáli zeptat a vyslovit svůj názor*
 - *zadáva úkoly, které vyžadují různé zdroje informací, využití tabulek a grafů*
- **Personální a sociální kompetence**
 - *zařazuje do výuky práci ve dvojicích a malých skupinách*
 - *ve cvičeních sleduje a hodnotí vzájemnou spolupráci žáků ve skupině*
 - *vyžaduje dodržování stanovených pravidel a zásad bezpečnosti práce*
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí**
 - *důsledně kontroluje plnění uložených úkolů*
 - *využívá domácí přípravu žáků ve vyučovacích hodinách*
 - *kladným hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků*
 - *orientačním zkoušením a testy ověřuje soustavnou přípravu žáků na výuku*

3. ročník

1 týdně, P

Základy biologie

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi • vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav • popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života • vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou • charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly • uvede základní skupiny organismů a porovná je • objasní význam genetiky • popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav • vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu • uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence	• vznik a vývoj života na Zemi • vlastnosti živých soustav • typy buněk • rozmanitost organismů a jejich charakteristika • dědičnost a proměnlivost • biologie člověka • zdraví a nemoc

3. ročník

Ekologie

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí základní ekologické pojmy - charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy) - charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu - uvede příklad potravního řetězce - popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického - charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem	- základní ekologické pojmy - ekologické faktory prostředí - potravní řetězce - koloběh látek v přírodě a tok energie - typy krajiny

Člověk a životní prostředí

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody - hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí - charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví - charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí - popíše způsoby nakládání s odpady - charakterizuje globální problémy na Zemi - uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci - uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu - uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí - vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí - zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí - na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému	- vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím - dopady činností člověka na životní prostředí - přírodní zdroje energie a surovin - odpady - globální problémy - ochrana přírody a krajiny - nástroje společnosti na ochranu životního prostředí - zásady udržitelného rozvoje - odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí

7.4 Matematické vzdělávání

7.4.1 Matematika

Charakteristika předmětu

Charakteristika a cíl předmětu

Matematické vzdělávání má kromě všeobecně vzdělávací funkce rovněž funkci průpravnou pro odborné vzdělávání. Obecným cílem je výchova žáků, kteří budou užívat matematiku v různých životních situacích, v odborných předmětech v dalším studiu a v budoucím povolání. Vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, logického vyvozování a geometrického vnímání světa. Vyučovací předmět slouží k tomu, aby žáci dovedli využívat matematické postupy a metody při řešení praktických úloh, aby uměli problém pojmenovat, analyzovat a navrhnout efektivní způsob řešení. Mezi obecné cíle patří také schopnost používat při práci pomůcky – kalkulátor, výpočetní techniku, rýsovací potřeby a odbornou literaturu.

Předmět matematika je všeobecně vzdělávací předmět s pevnou vazbou k odborné složce vzdělávání. Učivo navazuje na poznatky a dovednosti, které žáci získali na základní škole.

Učivo je tematicky rozděleno do logických celků, které ale nelze vnímat izolovaně, neboť charakter předmětu

vyžaduje velkou míru provázanosti mezi jednotlivými kapitolami. Přesný rozpis tematických celků je uveden pro jednotlivé ročníky v následujících tabulkách.

Pojetí výuky

Při výuce matematiky je kladen důraz na logické porozumění probíraného tématu. Převážná část vyučovacích hodin je věnována opakování a upevňování vědomostí a dovedností procvičováním příkladů. Vyučovací metody volí učitel na základě zkušeností a typu hodiny tak, aby převládaly pozitivní emoce. Při výuce budou využívány vyučovací metody, které zvyšují motivaci a efektivitu vzdělávacího procesu.

slovní výklad – vzhledem k náročnosti předmětu je slovní výklad učitele nezastupitelný

autodidaktická metoda (samostudium) – je užívána u některých jednodušších celků

samostatná práce – práce žáku s učebním materiálem ve vyučovacím hodině i mimo vyučovací proces (doma).

Během těchto hodin je kladen důraz na motivační činitele.

skupinové vyučování – využíváno při opakování a upevňování učiva

problémové vyučování – učitel formuluje problém a vhodně volenými otázkami vede žáky k tomu, aby sami na základě svých vědomostí přicházeli postupně k novým pojmům a způsobům řešení

Mezipředmětové vztahy:

- ekonomika

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení a klasifikace žáků jsou stanovena školním řádem. Testování a hodnocení je průběžné a probíhá v těchto formách:

písemné zkoušení – nejčastější forma ověřování znalostí žáků, která následuje vždy po probrání daného tematického celku. Působí jako zpětná vazba pro učitele i žáky do jaké míry se podařilo naplnit stanovené cíle.

ústní zkoušení - prověří přesnost a korektnost matematického vyjadřování

Doplňujícím prvkem při hodnocení je aktivita žáka během výuky, plnění samostatných prací (domácí úkoly)

a účast na matematických soutěžích.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
 - ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
 - uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
 - s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
 - využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
 - sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
 - znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- Kompetence k řešení problémů
 - porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
 - uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
 - volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
 - spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- Komunikativní kompetence
 - vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- **Personální a sociální kompetence**
 - posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
 - stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
 - reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
 - ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
 - pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
 - přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
 - podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
 - přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí**
 - jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
 - dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
 - jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
 - uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
 - uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**
 - mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
 - mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
 - mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady
 - umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání
 - vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle
- **Digitální kompetence**
 - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje

- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

• *Žáci jsou stimulováni k aktivitě, angažovanosti a k diskusím nad konkrétními úlohami z praxe. Matematické vzdělávání vede k výchově žáků ke komunikaci a zásadám slušného chování ve společnosti.*

Člověk a životní prostředí

• *Přínos matematiky k tomuto tématu spočívá v zařazování slovních úloh, které dokumentují jednotlivé problémy životního prostředí (otázky energetických zdrojů, vliv dopravy na životní prostředí, ochrana lesních porostů apod.).*

• *V úlohách je vhodné využívat údajů různých statistických výzkumů se vztahem k životnímu prostředí, čímž k němu pomáhají utvářet kladný vztah a vybízejí k nutnosti jeho ochrany.*

Člověk a svět práce

• *Vzhledem k budoucí volbě povolání jsou žáci motivováni k důslednosti, pečlivosti, zodpovědnosti a vytrvalosti překonávat překážky. Dále pak se jeví jako významná práce v týmu a spolupráce s ostatními lidmi.*

Člověk a digitální svět

• *Matematické vzdělávání podporuje práci s počítačem především při vyhledávání informací potřebných ke studiu, zpracovávání materiálu získaných na internetu a přípravě maturitních otázek.*

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

• Kompetence k učení

- *zadáva úkoly tak, aby žáci využívali různé druhy studijních materiálů (učebnice, časopisy, internet, sbírky příkladů) a získané informace dokázali roztrždit a kriticky zhodnotit*
- *při řešení příkladů dbá na správný a přehledný zápis*
- *zařazuje motivační úlohy a reálné příklady z praxe*
- *ukazuje na souvislost matematiky a technických předmětů*

• Kompetence k řešení problémů

- *podněcuje žáky k odhadování výsledku a ke zhodnocení, zda dosažený výsledek je reálný*
- *vyžaduje logický rozbor situace a zdůvodnění zvoleného postupu*
- *podporuje žáky v hledání různých cest k vyřešení problému*
- *využívá chyb žáků k odstranění nesprávných postupů*

- Komunikativní kompetence
 - dbá, aby žáci jasně a srozumitelně formulovali své myšlenky v ústním i písemném projevu
 - podněcuje žáky, aby se nebáli zeptat a vyslovit svůj názor
 - zadává úkoly, které vyžadují různé zdroje informací, využití tabulek a grafů
- Personální a sociální kompetence
 - zařazuje do výuky práci ve dvojicích a malých skupinách
 - ve cvičeních sleduje a hodnotí vzájemnou spolupráci žáků ve skupině
 - vyžaduje dodržování stanovených pravidel a zásad bezpečnosti práce
- Občanské kompetence a kulturní povědomí
 - důsledně kontroluje plnění uložených úkolů
 - využívá domácí přípravu žáků ve vyučovacích hodinách
 - kladným hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků
 - orientačním zkoušením a testy ověřuje soustavnou přípravu žáků na výuku
- Matematické kompetence
 - se přesně a srozumitelně vyjadřuje pomocí matematické terminologie
 - učí číst s porozuměním a zpracovávat jednodušší odborné texty s matematickou tematikou
 - vede k logické argumentaci při formulování a obhajování postupu řešení příkladů
 - aplikuje matematické postupy při řešení technických problémů
 - učí používat pomůcky a nástroje kalkulátor, pravítko, kružítko, PC aj.)
 - využívá a vytváří různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, diagramy)
 - učí reálně odhadovat výsledky řešení úkolů

1. ročník

4 týdne, P

Číselné obory

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • provádí aritmetické operace v $\mathbb{R}$ • používá různé zápisy reálného čísla • znázorní reálné číslo nebo jeho aproximace na číselné ose • používá absolutní hodnotu a chápe její geometrický význam • porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly • zapíše a znázorní interval • řeší praktické úlohy za použití trojčlenky, procentového počtu a poměru ve vztahu k danému oboru vzdělání • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• číselný obor $\mathbb{R}$ • aritmetické operace v číselných oborech $\mathbb{N}$, $\mathbb{Z}$, $\mathbb{R}$ • různé zápisy reálného čísla • reálná čísla a jejich vlastnosti • absolutní hodnota reálného čísla • intervaly jako číselné množiny • užití procentového počtu • slovní úlohy

1. ročník

Algebraické výrazy

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - používá pojem člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočlenu - provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy - provádí umocnění dvojčlenu pomocí vzorců - rozkládá mnohočleny na součin - určí definiční obor výrazu - sestaví výraz na základě zadání - modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání - interpretuje výraz s proměnnými zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání	- číselné výrazy - algebraické výrazy - mnohočleny, lomené výrazy - definiční obor algebraického výrazu - slovní úlohy

Lineární funkce, rovnice, nerovnice a soustavy

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě - určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic - určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty - přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak - sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty - rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní - určí definiční obor rovnice a nerovnice - řeší lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy, včetně grafického znázornění - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli - vyjádří neznámou ze vzorce - užívá rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání	- pojem funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, graf funkce - vlastnosti funkce - lineární funkce - slovní úlohy - úpravy rovnic - lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou - rovnice s neznámou ve jmenovateli - nerovnice v součinném a podílovém tvaru - soustavy rovnic, nerovnic - grafické řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav - vyjádření neznámé ze vzorce - slovní úlohy

Kvadratické funkce, rovnice a nerovnice

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic - určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty - přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak - sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty - řeší kvadratické rovnice, nerovnice včetně grafického znázornění - řeší rovnice v součinném a podílovém tvaru - užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice - provádí, znázorní a запиše operace s intervaly (sjednocení, průnik)	- kvadratické rovnice s neznámou ve jmenovateli - rovnice v součinném a podílovém tvaru - kvadratická rovnice a nerovnice - vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice - iracionální rovnice - kvadratická funkce

Mocniny a odmocniny

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - provádí operace s mocninami a odmocninami - určí definiční obor výrazu - řeší praktické úkoly s mocninami s racionálním exponentem a odmocninami	- mocniny s exponentem přirozeným, celým, racionálním - n-tá odmocnina - výrazy s mocninami a odmocninami

Množiny

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - provádí, znázorní a запиše operace s intervaly (sjednocení, průnik) - rozumí pojmu prvek a množina - umí zapsat množinu pomocí charakteristické vlastnosti nebo pomocí výčtu prvků a znázornit ji Vennovými diagramy	- základní množinové pojmy - operace s číselnými množinami - průnik, sjednocení, rozdíl, doplněk - slovní úlohy

1. ročník

2. ročník

3 týdně, P

Funkce

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestrojí jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů - pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě - aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic - určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic - určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty - přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak - sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty - řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání - určí definiční obor rovnice a nerovnice - řeší jednoduché logaritmické rovnice - řeší jednoduché exponenciální rovnice	- pojem funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, graf funkce - vlastnosti funkce - lineárně lomená funkce - exponenciální funkce - logaritmická funkce - logaritmus a jeho užití - věty o logaritmech - úprava výrazů obsahujících funkce - slovní úlohy

Goniometrie a trigonometrie

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - užívá pojmy: orientovaný úhel, velikost úhlu - určí velikost úhlu ve stupních a v obloukové míře a jejich převody - graficky znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel - určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů - s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v pravoúhlém a obecném trojúhelníku - používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí při řešení goniometrických rovnic - používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí k řešení vztahů v rovinných i prostorových útvech	- orientovaný úhel - goniometrické funkce - věta sinová a kosinová - goniometrické rovnice - využití goniometrických funkcí k určení stran a úhlů v trojúhelníku - úprava výrazů obsahujících goniometrické funkce

2. ročník

Planimetrie

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka • užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu • řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání • užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách • graficky rozdělí úsečku v daném poměru • graficky změní velikost úsečky v daném poměru • využívá poznatky o množinách všech bodů dané vlastnosti v konstrukčních úlohách • popíše rovinné útvary, určí jejich obvod a obsah	• planimetrické pojmy • polohové vztahy rovinných útvarů • metrické vlastnosti rovinných útvarů • Euklidovy věty • množiny bodů dané vlastnosti • rovinné útvary: kružnice, kruh a jejich části, mnohoúhelníky, pravidelné mnohoúhelníky, složené útvary, konvexní a nekonvexní útvary • trojúhelník a čtyřúhelník (strana, vnitřní a vnější úhly, výšky, ortocentrum, těžnice, těžiště, střední příčky, kružnice opsaná a vepsaná) • shodná zobrazení rovině, jejich vlastnosti a jejich uplatnění • podobná zobrazení v rovině, jejich vlastnosti a jejich uplatnění • shodnost a podobnost

3. ročník

3 týdně, P

Stereometrie

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • určuje vzájemnou polohu bodů a přímek, bodů a roviny, dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin • určí odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin • určuje vzdálenost bodů, přímek a rovin • charakterizuje tělesa: komolý jehlan a kužel, koule a její části • určí povrch a objem tělesa včetně složeného tělesa s využitím funkčních vztahů a trigonometrie • využívá sítě tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa • aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání • užívá a převádí jednotky objemu • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• polohové vztahy prostorových útvarů • metrické vlastnosti prostorových útvarů • tělesa a jejich sítě • složená tělesa • výpočet povrchu, objemu těles, složených těles

3. ročník

Analytická geometrie

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky - užívá pojmy: vektor a jeho umístění, souřadnice bodu, vektoru a velikost vektoru - provádí operace s vektory (součet vektorů, násobek vektoru reálným číslem, skalární součin vektorů) - užije grafickou interpretaci operací s vektory - určí velikost úhlu dvou vektorů - užije vlastnosti kolmých a kolineárních vektorů - určí parametrické vyjádření přímky, obecnou rovnici přímky a směrnicový tvar rovnice přímky v rovině - určí polohové vztahy bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách - určí metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	- souřadnice bodu - souřadnice vektoru - střed úsečky - vzdálenost bodů - operace s vektory - přímka v rovině - polohové vztahy bodů a přímek v rovině - metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině

Statistika v praktických úlohách

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - užívá a vysvětlí pojmy: statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, četnost, relativní četnost, statistický znak kvalitativní a kvantitativní, aritmetický průměr, hodnota znaku - určí četnost a relativní četnost hodnoty znaku - sestaví tabulku četností - graficky znázorní rozdělení četností - určí charakteristiky polohy (aritmetický průměr, medián, modus, percentil) - určí charakteristiky variability (rozptyl, směrodatná odchylka) - čte a vyhodnotí statistické údaje v tabulkách, diagramech a grafech - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	- statistický soubor, jeho charakteristika - četnost a relativní četnost znaku - charakteristiky polohy - charakteristiky variability - statistická data v grafech a tabulkách - aplikační úlohy

4. ročník

2 týdně, P

Pravděpodobnost v praktických úlohách

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, nezávislost jevů - užívá pojmy: náhodný jev a jeho pravděpodobnost, výsledek náhodného pokusu, opačný jev, nemožný jev, jistý jev, množina výsledků náhodného pokusu - určí pravděpodobnost náhodného jevu	- náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu - náhodný jev - opačný jev, nemožný jev, jistý jev - množina výsledků náhodného pokusu - nezávislost jevů - výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu - aplikační úlohy

4. ročník

Posloupnosti a finanční matematika

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce - určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky - pozná aritmetickou posloupnost a určí její vlastnosti - pozná geometrickou posloupnost a určí její vlastnosti - užívá poznatků o posloupnostech při řešení úloh v reálných situacích, zejména ve vztahu k oboru vzdělání - používá pojmy finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, úročení, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů - provádí výpočty finančních záležitostí: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	- poznatky o posloupnostech - aritmetická posloupnost - geometrická posloupnost - finanční matematika - slovní úlohy - využití posloupností pro řešení úloh z praxe

Opakování maturitních okruhů

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	- číselné obory - algebraické výrazy - rovnice, nerovnice - funkce - planimetrie - stereometrie - analytická geometrie - kombinatorika a pravděpodobnost

Kombinatorika

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - řeší jednoduché kombinatorické úlohy úvahou (používá základní kombinatorická pravidla) - užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací - počítá s faktoriály a kombinačními čísly - užívá poznatků z kombinatoriky při řešení úloh v reálných situacích - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	- faktoriál - variace, permutace a kombinace bez opakování - variace s opakováním - počítání s faktoriály a kombinačními čísly - slovní úlohy

7.4.2 Matematický seminář

Charakteristika předmětu

Charakteristika a cíl předmětu

Matematický seminář navazuje na učivo a výsledky předmětu matematika. Tento předmět má kromě funkce všeobecně vzdělávací ještě funkci přípravnou pro maturitní zkoušku, případně pro následné studium na vysoké škole.

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, budoucím zaměstnání, volném čase apod.).

Vzdělávání v předmětu matematický seminář směřuje k tomu, aby žáci:

- prohloubili a upevnili již získané matematické poznatky
- aplikovali matematické poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání

- využívali matematické poznatky a metody řešení v praktickém životě a v dalším vzdělávání
- matematizovali jednoduché reálné situace, užívat matematický model a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě
- zkoumali a řešili problémy včetně diskuze řešení
- diskutovali metody řešení matematické úlohy
- účelně využívali digitální technologie a zdroje informací při řešení matematických úloh
- porozuměli matematickému textu
- správně se matematicky vyjadřovali

V afektivní oblasti směřuje matematické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k matematickému vzdělávání
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání
- důvěru ve vlastní schopnosti, systematičnost a preciznost při práci

Obsah učiva vychází ze vzdělávací oblasti Matematické vzdělávání.

Svým obsahem se řadí mezi předměty všeobecně vzdělávací, je předmětem volitelným. Jsou v něm zařazeny tematické celky středoškolského učiva matematiky, jejichž znalost se vyžaduje pro základní úroveň maturitní zkoušky z matematiky.

Vyučovací předmět matematický seminář rozvíjí logické, abstraktní a kritické myšlení, učí žáka matematizovat reálné situace, vytvářet úsudek a řešit úlohy z běžného života, užívat správně matematické pojmy, numericky počítat a užívat proměnnou, pracovat s rovinnými a prostorovými útvary a pracovat s matematickým modelem.

Pojetí výuky

Výuka předmětu je teoretická s využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících. Velký důraz je kladen na různé formy procvičování učiva a upevňování získaných vědomostí.

Ve výuce se využívají všechny formy a metody práce, které napomáhají správnému vymezení pojmů, pochopení a procvičení učiva, zejména metoda slovní (výklad, vysvětlování, popis), metoda názorně demonstrační, modely, tabulky, grafy), metoda praktická. Žáci pracují nejčastěji pod vedením vyučujícího a samostatně, využívají se i další metody práce, např. skupinová.

Výchovné a vzdělávací strategie výuky předmětu vychází z výchovných a vzdělávacích strategií školy.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků učení je vhodné se zaměřit na hloubku porozumění látce, schopnost využití mezipředmětových vztahů a schopnost aplikace poznatků při řešení problémů.

Konečnou klasifikaci určí a vysvětlí učitel. Kritéria hodnocení jsou dána klíčovými kompetencemi a školním řádem.

Mezipředmětové vztahy

- ekonomika
- fyzika
- matematika
- chemie
- biologie
- informační a komunikační technologie

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
 - ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
 - uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
 - s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
 - využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
 - sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí

- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- **Kompetence k řešení problémů**
 - porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
 - uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
 - volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomostí nabytých dříve
 - spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- **Komunikativní kompetence**
 - vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
 - formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
 - účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
 - dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
 - zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
 - vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- **Personální a sociální kompetence**
 - stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
 - reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
 - ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
 - pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
 - přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
 - podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
 - přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí**
 - jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
 - dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
 - jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**
 - mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
 - mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
- **Matematické kompetence**
 - správně používat a převádět běžné jednotky
 - používat pojmy kvantifikujícího charakteru
 - provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy

- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích
- Digitální kompetence
 - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje
 - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
 - vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
 - navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy
 - vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy
 - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby

- *se dokázal orientovat v mediálním světě, využíval a zhodnocoval informace*
- *byl odolný vůči myšlenkové a názorové manipulaci*
- *uměl jednat s lidmi, a to včetně kontroverzních a citlivých témat*
- *uměl hledat kompromis*
- *si vážil materiálního a kulturního dědictví*

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby

- *poznával svět a učil se mu rozumět*
- *chápal význam strategie udržitelného rozvoje světa*
- *chápal a respektoval nutnost ekologického chování*

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence k učení
 - *zadává úkoly tak, aby žáci využívali různé druhy studijních materiálů*
 - *při řešení příkladů dbá na správný a přehledný zápis*
 - *zařazuje motivační úlohy a reálné příklady z praxe*

- Kompetence k řešení problémů
 - *podněcuje žáky k odhadování výsledku a ke zhodnocení, zda dosažený výsledek je reálný*
 - *vyžaduje logický rozbor situace a zdůvodnění zvoleného postupu*
 - *podporuje žáky v hledání různých cest k vyřešení problému*
 - *využívá chyb žáků k odstranění nesprávných postupů*
- Komunikativní kompetence
 - *dbá, aby žáci jasně a srozumitelně formulovali své myšlenky v ústním i písemném projevu*
 - *podněcuje žáky, aby se nebáli zeptat a vyslovit svůj názor*
 - *zadává úkoly, které vyžadují různé zdroje informací, využití tabulek a grafů*
- Personální a sociální kompetence
 - *ve cvičeních sleduje a hodnotí vzájemnou spolupráci žáků*
 - *vyžaduje dodržování stanovených pravidel a zásad bezpečnosti práce*
- Občanské kompetence a kulturní povědomí
 - *důsledně kontroluje plnění uložených úkolů*
 - *využívá domácí přípravu žáků ve vyučovacích hodinách*
 - *kladným hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků*
 - *orientačním zkoušením a testy ověřuje soustavnou přípravu žáků na výuku*
- Matematické kompetence
 - *vyjadřuje se přesně a srozumitelně pomocí matematické terminologie*
 - *prověřuje porozumění a zpracovávání textů s matematickou tematikou*
 - *vede k logické argumentaci při formulování a obhajování postupu řešení příkladů*

4. ročník

0+2 týdně, V

Operace s čísly

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • provádí aritmetické operace v $\mathbb{R}$ • používá různé zápisy reálného čísla • znázorní reálné číslo nebo jeho aproximace na číselné ose • používá absolutní hodnotu a chápe její geometrický význam • porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly • zapíše a znázorní interval • provádí, znázorní a zapíše operace s intervaly (sjednocení, průnik) • řeší praktické úlohy za použití trojčlenky, procentového počtu a poměru ve vztahu k danému oboru vzdělání • provádí operace s mocninami a odmocninami • řeší praktické úkoly s mocninami s racionálním exponentem a odmocninami • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	- řešení úloh na počítání s reálnými čísly - počítání s čísly v různých formách zápisu - řešení úloh na absolutní hodnotu čísel a číselných výrazů - využití množinových operací v praktických úlohách - procenta v praktických úlohách - řešení úloh na mocniny a odmocniny

4. ročník

Číselné a algebraické výrazy

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - používá pojem člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočlenu - provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny - provádí umocnění dvojčlenu pomocí vzorců - rozkládá mnohočleny na součin - určí definiční obor výrazu - sestaví výraz na základě zadání - modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání - interpretuje výraz s proměnnými zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	- číselné výrazy - algebraické výrazy - mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami - definiční obor algebraického výrazu - slovní úlohy

Funkce

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestrojí jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů - pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě - aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic - určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic - určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty - přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak - sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty - řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	- pojem funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, graf funkce - vlastnosti funkce - lineárně lomená funkce - kvadratická funkce - exponenciální funkce - logaritmická funkce - logaritmus a jeho užití - věty o logaritmech - úprava výrazů obsahujících funkce - slovní úlohy

Řešení rovnic a nerovnic

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní - určí definiční obor rovnice a nerovnice - řeší lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy, včetně grafického znázornění - řeší kvadratické rovnice, nerovnice včetně grafického znázornění - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli - řeší rovnice v součinném a podílovém tvaru - řeší jednoduché logaritmické rovnice - řeší jednoduché exponenciální rovnice - vyjádří neznámou ze vzorce - užívá vztahy mezi koeficienty kvadratické rovnice - užívá rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	- úpravy rovnic - lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou - rovnice s neznámou ve jmenovateli - rovnice v součinném a podílovém tvaru - kvadratická rovnice a nerovnice - vztahy mezi koeficienty kvadratické rovnice - soustavy rovnic, nerovnic - logaritmické rovnice - exponenciální rovnice - grafické řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav - vyjádření neznámé ze vzorce - slovní úlohy

4. ročník

Goniometrie a trigonometrie

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • užívá pojmy: orientovaný úhel, velikost úhlu • určí velikost úhlu ve stupních a v obloukové míře a jejich převody • graficky znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel • určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů • s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v pravoúhlém a obecném trojúhelníku • používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí při řešení goniometrických rovnic • používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí k řešení vztahů v rovinných i prostorových útvech • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	- orientovaný úhel - goniometrické funkce - věta sinová a kosinová - goniometrické rovnice - využití goniometrických funkcí k určení stran a úhlů v trojúhelníku - úprava výrazů obsahujících goniometrické funkce

Planimetrie

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka • užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu • řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání • užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách • graficky rozdělí úsečku v daném poměru • graficky změní velikost úsečky v daném poměru • využívá poznatky o množinách všech bodů dané vlastnosti v konstrukčních úlohách • popíše rovinné útvary, určí jejich obvod a obsah • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	- planimetrické pojmy - polohové vztahy rovinných útvarů - metrické vlastnosti rovinných útvarů - Euklidovy věty - množiny bodů dané vlastnosti - rovinné útvary: kružnice, kruh a jejich části, mnohoúhelníky, pravidelné mnohoúhelníky, složené útvary, konvexní a nekonvexní útvary - trojúhelník a čtyřúhelník (strana, vnitřní a vnější úhly, výšky, ortocentrum, těžnice, těžiště, střední příčky, kružnice opsaná a vepsaná) - shodná zobrazení rovině, jejich vlastnosti a jejich uplatnění - podobná zobrazení v rovině, jejich vlastnosti a jejich uplatnění - shodnost a podobnost

Stereometrie

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • určuje vzájemnou polohu bodů a přímek, bodů a roviny, dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin • určí odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin • určuje vzdálenost bodů, přímek a rovin • charakterizuje tělesa: komolý jehlan a kužel, koule a její části • určí povrch a objem tělesa včetně složeného tělesa s využitím funkčních vztahů a trigonometrie • využívá sítě tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa • aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání • užívá a převádí jednotky objemu • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	- polohové vztahy prostorových útvarů - metrické vlastnosti prostorových útvarů - tělesa a jejich sítě - složená tělesa - výpočet povrchu, objemu těles, složených těles

4. ročník

Analytická geometrie

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky - užívá pojmy: vektor a jeho umístění, souřadnice bodu, vektoru a velikost vektoru - provádí operace s vektory (součet vektorů, násobek vektoru reálným číslem, skalární součin vektorů) - užije grafickou interpretaci operací s vektory - určí velikost úhlu dvou vektorů - užije vlastnosti kolmých a kolineárních vektorů - určí parametrické vyjádření přímky, obecnou rovnici přímky a směrnicový tvar rovnice přímky v rovině - určí polohové vztahy bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách - určí metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	- souřadnice bodu - souřadnice vektoru - střed úsečky - vzdálenost bodů - operace s vektory - přímka v rovině - polohové vztahy bodů a přímek v rovině - metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině

Posloupnosti a finanční matematika

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce - určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky - pozná aritmetickou posloupnost a určí její vlastnosti - pozná geometrickou posloupnost a určí její vlastnosti - užívá poznatků o posloupnostech při řešení úloh v reálných situacích, zejména ve vztahu k oboru vzdělání - používá pojmy finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, úročení, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů - provádí výpočty finančních záležitostí; změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	- poznatky o posloupnostech - aritmetická posloupnost - geometrická posloupnost - finanční matematika - slovní úlohy - využití posloupností pro řešení úloh z praxe

Kombinatorika

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - řeší jednoduché kombinatorické úlohy úvahou (používá základní kombinatorická pravidla) - užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací - počítá s faktoriály a kombinačními čísly - užívá poznatků z kombinatoriky při řešení úloh v reálných situacích - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	- faktoriál - variace, permutace a kombinace bez opakování - variace s opakováním - počítání s faktoriály a kombinačními čísly - slovní úlohy

Pravděpodobnost v praktických úlohách

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, nezávislost jevů - užívá pojmy: náhodný jev a jeho pravděpodobnost, výsledek náhodného pokusu, opačný jev, nemožný jev, jistý jev, množina výsledků náhodného pokusu - určí pravděpodobnost náhodného jevu - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	- náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu - náhodný jev - opačný jev, nemožný jev, jistý jev - množina výsledků náhodného pokusu - nezávislost jevů - výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu - aplikační úlohy

7.5 Vzdělávání pro zdraví

7.5.1 Tělesná výchova

Charakteristika předmětu

Charakteristika a cíl předmětu

Předmět si klade za cíl vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Vede žáky k tomu, aby znali potřeby svého těla v jeho biopsychosociální jednotě a rozuměli tomu, jak působí výživa, životní prostředí, dodržování hygieny, pohybové aktivity, pozitivní emoce, překonávání negativních emocí a stavů, jednostranné činnosti, mezilidské vztahy a jiné vlivy na zdraví. Důraz se klade na výchovu proti závislostem (na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách, hracích automatech, počítačových hrách aj.), proti médii vnucovanému ideálu tělesné krásy mladých lidí a na výchovu k odpovědnému přístupu k sexu. Protože jsou lidé v současnosti vystaveni řadě nebezpečí, která ohrožují jejich zdraví a často i život, nabývají na významu i dovednosti potřebné pro obranu a ochranu proti nim, tj. pro chování při vzniku mimořádných událostí.

V tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, ke kvalitě v pohybovém učení, jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života a ke spolupráci při společných činnostech. Nezanedbatelné je dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazů při pohybových aktivitách.

V tělesné výchově se rozvíjejí jak pohybově nadaní, tak zdravotně oslabení žáci.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránit; rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví
- racionálně jednat v situacích osobního a veřejného ohrožení
- chápat, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka
- znát prostředky, jak chránit své zdraví, zvyšovat tělesnou zdatnost a kultivovat svůj pohybový projev; usilovat o dosažení optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností
- posoudit důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujmout k mediálním obsahům kritický odstup
- vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž
- pociťovat radost a uspokojení z prováděné tělesné (sportovní) činnosti
- usilovat o pozitivní změny tělesného sebepojetí
- využívat pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play
- kontrolovat a ovládat své jednání, chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec, umět spolupracovat
- preferovat pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu; eliminovat zdraví ohrožující návyky a činnosti

Zahrnuje jednak učivo tělesné výchovy, tak i učivo potřebné k péči o vlastní zdraví, k bezpečnému jednání v krizových situacích a za mimořádných událostí, poskytnutí neodkladné první pomoci.

Pojetí výuky

Tělesná výchova bude realizována ve vyučovacím předmětu, sportovních kurzech, dnech a jiných organizačních

formách a podle možností a podmínek (materiální podmínky, zájmy žáků, klimatické podmínky, podíl chlapců a dívek, zdravotně oslabení žáci apod.). Tělesná výchova by měla žáky v pohybových projevech a zlepšování tělesného vzhledu pomocí přiměřených prostředků kultivovat. Pro žáky se zdravotním oslabením škola vytváří zdravotní tělesnou výchovu.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu. Kritériem pro hodnocení je rovněž postoj žáka k plnění úkolů, je hodnocen na základě zjišťování úrovně všeobecných pohybových dovedností a stupně osvojení teoretických poznatků. Testování měření výkonů a konkrétních dovedností se provádí jako součást jednotlivých tematických celků.

Mezipředmětové vztahy

- základy společenský věd
- biologie a ekologie

Klíčové kompetence

- Kompetence k řešení problémů
 - spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- Komunikativní kompetence
 - vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- Personální a sociální kompetence
 - posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
 - pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
 - podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
 - přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým
- Občanské kompetence a kulturní povědomí
 - uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

- *měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku*
- *komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů*
- *morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita*

Člověk a životní prostředí

- *cháпали postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život*
- *osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví*

Člověk a svět práce

- *identifikace a formulování vlastních priorit a cílů*
- *přijetí osobní odpovědnosti při rozhodování*

Člověk a digitální svět

- *žák efektivně pracuje a využívá prostředků digitálních technologií*

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence k učení
 - *vytváříme prostor pro dostatečné osvojování pohybových dovedností správnými metodickými postupy v TEV opakováním naučených pohybových dovedností*

- vedeme žáky k poznání vlastní fyzické a pohybové výkonnosti
- zařazujeme vhodné sportovní aktivity a posilujeme sebekontrolu a sebeovládání vhodnou zátěží
- učíme žáky rozpoznávat zdraví prospěšné a zdraví ohrožující aktivity
 - vlastním osobním přístupem ke sportu a pohybu je žákům osobním příkladem
- Kompetence k řešení problémů
 - navozujeme problémové situace, které motivují žáky k týmové spolupráci
 - žáci sami dokáží rozvrhnout svoje síly a zvolit nejlepší tempo při zátěžových situacích
 - přidělením role rozhodčího a organizátora učíme žáky jednat přiměřeně ve vypjatých situacích a hájit své stanovisko
- Komunikativní kompetence
 - nabízíme žákům možnost využívat informační a komunikační prostředky
 - učíme žáky vyjadřovat se přesně, konkrétně a srozumitelně
 - důrazem na dodržování pravidel vedeme žáky ke hře v duchu fair play
- Personální a sociální kompetence
 - podporujeme sportovní činnosti ve skupinách, kde je nutná spolupráce k dosažení výsledku - turnaje, soutěže
 - zařazujeme pohybové činnosti, které vedou žáky k vzájemné pomoci
 - vytváříme příležitosti k dosažení pocitu sebeuspokojení, pro zvýšení sebedůvěry, sebeúcty a pro pozitivní představu žáků o sobě samých
- Občanské kompetence a kulturní povědomí
 - navozujeme situace, v nichž si žáci navzájem poskytují pomoc a vedeme je k zodpovědnosti
 - nabízíme žákům možnost reprezentovat školu
 - uplatňujeme pozitivní hodnocení a motivaci žáků
 - dbáme, aby příprava cvičebního nářadí splňovala zásady bezpečnosti
 - ve výuce netolerujeme sociálně patologické jevy

1. ročník

2 týdne, P

Péče o zdraví

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným • uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí • zdůvodní význam zdravého životního stylu • orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech	Zdraví • činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. • duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví • odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu • partnerské vztahy; lidská sexualita • prevence úrazů a nemocí • mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama První pomoc • úrazy a náhlé zdravotní příhody • poranění při hromadném zasažení obyvatel • stavy bezprostředně ohrožující život

1. ročník

Tělesná výchova

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat • komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii • dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu • dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti • participuje na týmových herních činnostech družstva • dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání	Teoretické poznatky • význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika; zásady sportovního tréninku • odborné názvosloví; komunikace • výstroj, výzbroj; údržba • hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí; záchrana a dopomoc; zásady chování a jednání v různém prostředí; regenerace a kompenzace; relaxace • pravidla her, závodů a soutěží • rozhodování; zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení • pohybové testy; měření výkonů • zdroje informací Pohybové dovednosti <i>Tělesná cvičení</i> • pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků <i>Gymnastika</i> • gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh <i>Atletika</i> • běhy (rychlý, vytrvalý); starty; skoky do výšky a do dálky; hody a vrh koulí <i>Pohybové hry drobné a sportovní</i> • alespoň dvě sportovní hry <i>Úpoly</i> • pády • základní sebeobrana Testování tělesné zdatnosti • motorické testy

Zdravotní tělesná výchova

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví • je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	(podle doporučení lékaře) • speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení • pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, turistika a pobyt v přírodě • kontraindikované pohybové aktivity

2. ročník

2 týdně, P

2. ročník

Péče o zdraví

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací - kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu	Zdraví - činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. - duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - partnerské vztahy; lidská sexualita - prevence úrazů a nemocí - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama První pomoc - úrazy a náhlé zdravotní příhody - poranění při hromadném zasažení obyvatel - stavy bezprostředně ohrožující život

Tělesná výchova

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem - uplatňuje zásady sportovního tréninku - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu	Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika; zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví; komunikace - výstroj, výzbroj; údržba - hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí; záchrana a dopomoc; zásady chování a jednání v různém prostředí; regenerace a kompenzace; relaxace - pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování; zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy; měření výkonů - zdroje informací Pohybové dovednosti <i>Tělesná cvičení</i> - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordináční, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků <i>Gymnastika</i> - gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh <i>Atletika</i> - běhy (rychlý, vytrvalý); starty; skoky do výšky a do dálky; hody a vrh koulí <i>Pohybové hry drobné a sportovní</i> - alespoň dvě sportovní hry <i>Úpoly</i> - pády - základní sebeobrana Testování tělesné zdatnosti - motorické testy

Zdravotní tělesná výchova

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	(podle doporučení lékaře) - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity

2. ročník

3. ročník

2 týdně, P

Péče o zdraví

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu - dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností	Zdraví - činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. - duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - partnerské vztahy; lidská sexualita - prevence úrazů a nemocí - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí - osobní život a zdraví ohrožující situace - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) První pomoc - úrazy a náhlé zdravotní příhody - poranění při hromadném zasažení obyvatel - stavy bezprostředně ohrožující život

3. ročník

Tělesná výchova

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu)	Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika; zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví; komunikace - výstroj, výzbroj; údržba - hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí; záchrana a dopomoc; zásady chování a jednání v různém prostředí; regenerace a kompenzace; relaxace - pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování; zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy; měření výkonů - zdroje informací Pohybové dovednosti <i>Tělesná cvičení</i> - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků <i>Gymnastika</i> - gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem, tanec <i>Atletika</i> - běhy (rychlý, vytrvalý); starty; skoky do výšky a do dálky; hody a vrh koulí <i>Pohybové hry drobné a sportovní</i> - alespoň dvě sportovní hry <i>Turistika a sporty v přírodě</i> - příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh <i>Úpoly</i> - pády - základní sebeobrana Testování tělesné zdatnosti - motorické testy

Zdravotní tělesná výchova

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	(podle doporučení lékaře) - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity

4. ročník

4. ročník

2 týdně, P

Péče o zdraví

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky	Zdraví - činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. - duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - partnerské vztahy; lidská sexualita - prevence úrazů a nemocí - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama První pomoc - úrazy a náhlé zdravotní příhody - poranění při hromadném zasažení obyvatel - stavy bezprostředně ohrožující život

4. ročník

Tělesná výchova

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy	Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika; zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví; komunikace - výstroj, výzbroj; údržba - hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí; záchrana a dopomoc; zásady chování a jednání v různém prostředí; regenerace a kompenzace; relaxace - pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování; zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy; měření výkonů - zdroje informací Pohybové dovednosti <i>Tělesná cvičení</i> - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků <i>Gymnastika</i> - gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh <i>Atletika</i> - běhy (rychlý, vytrvalý); starty; skoky do výšky a do dálky; hody a vrh koulí <i>Pohybové hry drobné a sportovní</i> - alespoň dvě sportovní hry <i>Úpoly</i> - pády - základní sebeobrana Testování tělesné zdatnosti - motorické testy

Zdravotní tělesná výchova

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	(podle doporučení lékaře) - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity

7.6 Informatické vzdělávání

7.6.1 Informační a komunikační technologie

Charakteristika předmětu

Obecné cíle

Cíle vzdělávacího programu pro informatické vzdělávání se zaměřují na rozvoj kompetencí studentů v několika klíčových oblastech digitálních technologií. Zahrnují pochopení a identifikaci historických milníků ve vývoji hardwaru a softwaru, s důrazem na rozlišení konstantních a měnících se konceptů. Žáci se naučí efektivně

a bezpečně používat hardwarové periferie, různé operační systémy a aplikace s cílem správně využívat digitální technologie a řešit technické problémy.

Program dále klade důraz na pochopení a používání databázových systémů, webového designu a komunikačních protokolů v počítačových sítích. Bezpečnost v digitálním prostředí je také klíčovým prvkem, kde žáci získají dovednosti v ochraně digitální identity, zpracování dat a využívání internetových služeb. Tyto cíle jsou navrženy tak, aby připravily žáky na bezpečné, informované a kritické používání informačních technologií v moderní digitální éře.

Charakteristika předmětu

Předmět informatického vzdělávání je zaměřen na poskytnutí hloubkových znalostí a dovedností v oblasti digitálních technologií. Žáci se naučí identifikovat klíčové události ve vývoji hardwaru a softwaru a rozumět jejich dopadům na současné technologie a společnost. Dále se vzdělávání soustředí na praktické zvládnutí současných výpočetních zařízení, včetně jejich periférií a operačních systémů, a představuje studentům základy programování a práci s databázovými systémy.

Zvláštní důraz je kladen na pochopení a využívání počítačových sítí a internetu, včetně zabezpečení dat a ochrany digitální identity. Kurs také poskytuje základy v oblasti umělé inteligence a její aplikace ve společnosti. Žáci se rovněž seznámí s etickými a společenskými aspekty využívání informačních technologií. Výuka je strukturována tak, aby podporovala kritické myšlení a řešení problémů v digitálním prostředí.

Pojetí výuky

Výuka informatického vzdělávání je strukturována tak, aby podporovala aktivní zapojení studentů a rozvoj praktických dovedností v oblasti digitálních technologií. Kombinuje teoretické přednášky s praktickými laboratorními cvičeními, což umožňuje studentům nejen získat hloubkové znalosti, ale i praktické zkušenosti s používáním různých technologií.

Kurz zdůrazňuje aplikaci naučených konceptů na reálné problémy, což studentům pomáhá lépe porozumět využití informačních technologií ve světě práce a každodenním životě. Výuka také zahrnuje projektové úkoly a týmovou práci, které podporují spolupráci a komunikační dovednosti studentů. Důraz je kladen na kritické myšlení a analýzu, což žáky připravuje na výzvy spojené s rychlým vývojem technologického světa.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení je prováděno v souladu s klasifikačním řádem školy. Nejčastější jsou práce písemné, při kterých je ověřováno, zda žáci zvládli dané téma, naučili se správným logickým postupům, které je vedou k přesným, úplným a formálně správným závěrům. Další složku testování žáků tvoří zkoušení ústní, které navíc prověří korektní a přesné vyjadřování a zhodnotí výstup před žáky. Důležitou součástí ústního zkoušení je zařazení vlastního sebehodnocení žáků a hodnocení zkoušeného ostatními. Hodnotí se také aktivita během výuky a při samostatném řešení zadaných příkladů.

Mezipředmětové vztahy

- matematika
- praxe
- cvičení z dopravy a přepravy

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- Digitální kompetence
 - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje
 - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Odborné kompetence

- Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci
 - osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

- *Žák je veden k tomu, aby na základě dosažených výsledků a získaných schopností měl vhodnou míru sebevědomí a odpovědnosti, aby se naučil komunikaci, vyjednávání a řešení konfliktů.*

Člověk a životní prostředí

- *Žák si osvojuje a třídí názory na spotřebu energie, na používané technologické metody a pracovní postupy, které jsou šetrné k životnímu prostředí.*

Člověk a digitální svět

- *Žák efektivně využívá prvků moderních informačních a komunikačních technologií v průběhu vzdělávání a při samostatném řešení úkolů.*

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence k učení
 - *vede žáky k samostatnosti a zadává úlohy tak, aby si žáci při domácí práci ověřili správné pochopení učiva*
 - *zadává úkoly tak, aby žáci využívali různé druhy studijních materiálů a získané informace dokázali roztrždit a kriticky zhodnotit*
 - *při řešení úloh dbá na správný a přehledný zápis*
 - *zařazuje motivační úlohy a reálné příklady z praxe*
 - *ukazuje na souvislosti s ostatními předměty*
- Kompetence k řešení problémů
 - *navozuje problémové úlohy a vede žáky k jejich řešení*
 - *podněcuje žáky k odhadování výsledku a ke zhodnocení, zda dosažený výsledek je reálný*
 - *vyžaduje rozbor situace a zdůvodnění zvoleného postupu*
 - *podporuje žáky v hledání různých cest k vyřešení problému*
 - *využívá chyb žáků k odstranění nesprávných postupů*
- Komunikativní kompetence
 - *vede žáky k srozumitelné formulaci myšlenek i v písemné podobě a ke správnému řešení elektrotechnických úloh*
 - *dbá, aby žáci jasně a srozumitelně formulovali své myšlenky v ústním i písemném projevu*
 - *podněcuje žáky, aby se nebáli zeptat a vyslovit svůj názor*

- *zadáva úkoly, které vyžadují různé zdroje informací, využití tabulek a grafů*
- **Personální a sociální kompetence**
 - *připravuje žáky na práci ve skupinách k řešení zadaných úloh*
 - *vede ke kritickému zhodnocení myšlenek ostatních žáků ve skupině*
 - *zařazuje do výuky práci ve dvojicích a malých skupinách*
 - *ve cvičeních sleduje a hodnotí vzájemnou spolupráci žáků ve skupině*
 - *vyžaduje dodržování stanovených pravidel a zásad bezpečnosti práce*
- **Matematické kompetence**
 - *přesně a srozumitelně se vyjadřuje pomocí odborné terminologie*
 - *učí číst s porozuměním a zpracovávat jednodušší odborné texty s matematickou tematikou*
 - *vede k logické argumentaci při formulování a obhajování postupu řešení příkladů*
 - *aplikuje matematické postupy při řešení technických problémů*
 - *využívá a vytváří různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, diagramy)*
 - *učí reálně odhadovat výsledky řešení úkolů*
- **Digitální kompetence**
 - *navozuje využití vhodné výpočetní techniky nejen pro výuku samotnou, ale i pro řešení praktických úloh a pro názorné předvedení a vysvětlení potřebných teoretických vědomostí nutných pro zvládnutí dané látky*
 - *navozuje potřebu využití informačních technologií pro vyhledávání informací*

1. ročník

2 týdne, P

1. ročník

Digitální technologie

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle • identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události; ukáže, které koncepty se nemění a které ano • rozumí fungování hardwaru natolik, aby ho mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nové • popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly • rozpozná různé druhy paměťových úložišť a popíše jejich základní principy, nastavuje sdílení a zálohování dat • na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí	Učivo 1. Digitální technologie – HW - základní pojmy a stručná historie VT a ICT - zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost; - současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty; - připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, - vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory. 2. Digitální technologie – SW - operační systémy; - aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např. textový procesor, tabulkový procesor, software pro tvorbu prezentací, grafický software, software pro oblast 3D technologií); - zařízení s vestavěnými systémy 3. Digitální technologie – Počítačové sítě a síťové služby - internet a počítačové sítě, přenos dat, komunikační protokol a adresování v síti; - typy, vlastnosti různých sítí, internet věcí; - fyzická a logická infrastruktura sítí, typy síťových zařízení, servery a datová centra; - cloudové a sdílené služby v síti, virtualizace; - webové aplikace a služby, hypertextový formát dat, URL adresa a doména. 4. Digitální technologie – Bezpečnost v digitálním prostředí - způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování); - sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např. práce s hesly, více faktorová autentizace, zálohování dat); - digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy; - digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií; - sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy.

Tvorba, testování a provoz softwaru

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • na základě analýzy problému specifikuje zadání pro tvorbu programu, skriptu nebo webové aplikace • rozdělí zadání nebo problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní • navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a zapíše je vhodnou formou • ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí algoritmy a datové struktury podle různých hledisek, porovná a vybere pro řešený problém ty nejvhodnější; vylepší algoritmus podle daného hlediska	Učivo - specifikace a popis řešeného problému, požadavky na řešení; - analýza a dekompozice (rozložení) problému; - základní koncepce tvorby programů; - návrh algoritmů a datových struktur; - zápis algoritmu vhodnou formou

2. ročník

2. ročník

2 týdně, P

Digitální technologie

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • porovná jednotlivé způsoby propojení počítačů, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna • rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat • identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními; poradí druhým při řešení typických závad • chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím; reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost • s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit • v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovacího systému • kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně	1. Digitální technologie – SW • aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např. relační databázové systémy); • systémy pro správu a údržbu dat, základní databázové pojmy; • popis a základní nastavení aplikace (Ms Access); • objekty databáze – tabulky, formuláře, dotazy a sestavy; • získávání informací z databází – řazení a filtrování dat; • příprava a volby tisku. 1. Digitální technologie – SW • aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např. jazyk HTML a CSS); • k čemu slouží HTML, popis jazyka a struktura souboru; • práce s textem, tvorba výčtů a seznamů, tabulky, barvy a jejich použití, hypertextové odkazy, obrázky a práce s nimi; • kaskádové styly – přehled CSS vlastností a hodnot, syntaxe, různý zápis stylůpisů, pravidla, třídy a identifikátory; • CSS prakticky (příklady a jejich využití v praxi).

Data, informace a modelování

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • interpretuje data (získá z dat informace), posuzuje množství informace v datech, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvědomuje si omezení použitých modelů • odhaluje chyby v datech • porovná různé příklady kódování dat a jejich použití; vysvětlí proces digitalizace a jeho úskalí • aktivně a s porozuměním používá různé datové formáty, ovládá konverzi mezi různými formáty téhož obsahu • formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model • převede data z jednoho modelu do jiného; najde nedostatky daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na kvalitu řešení daného problému • zvažuje přínosy a limity statistického zpracování dat a strojového učení v oblasti umělé inteligence	- data a informace, interpretace dat; - informace a množství informace v datech; - chyby v datech a kontrola dat; - kódování informací a dat; - záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě; - datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video); - zápis informace pomocí kódovací tabulky nebo kódovacího jazyka; - model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa); - vlastnosti, vazby a závislosti modelu dat; - statistické zpracování dat, odhad a předpovědi; - strojové učení na základě dat, jeho limity, přínosy a rizika.

2. ročník

Informační systémy

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - analyzuje a hodnotí informační systémy podle zadaných hledisek - vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání - vyhledává a zpracovává data pomocí vhodných nástrojů pro dotazování; používá při vyhledávání vazby mezi entitami, číselníky a identifikátory - identifikuje zdroje záznamů v informačním systému a určuje jejich umístění, validitu a míru zabezpečení; provede hromadný import nebo export dat - navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů - navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení dat; navrhuje číselníky a identifikátory dat - třídí a řadí data, která následně vizualizuje nebo zpracuje do obvyklého formátu v daném kontextu a oboru - navrhne způsob využití informačního systému k řešení problému ve svém oboru, otestuje ho se skupinou uživatelů a vyhodnotí případné chyby, chybové stavy a jejich příčiny	- účel a charakteristika informačního systému nebo služby; - veřejné nebo oborové informační systémy a služby; - uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazykové mutace); - uživatelské účty, role, oprávnění a bezpečnost v informačních systémech; - datový záznam, entita, atribut a vazba, číselníky a identifikátory; - definice procesů, činností a konfigurace informačního systému; - zdroje záznamů v informačním systému (např. databáze, souborový systém, síťové služby); - vyhledávání a vizualizace dat (např. třídění, řazení a filtrování, rozpoznávání vzorů a trendů); - hromadné zpracování dat, export a import;

Tvorba, testování a provoz softwaru

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - na základě analýzy problému specifikuje zadání pro tvorbu programu, skriptu nebo webové aplikace - rozdělí zadání nebo problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní - navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a zapíše je vhodnou formou - ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí algoritmy a datové struktury podle různých hledisek, porovná a vybere pro řešení problém ty nejvhodnější; vylepší algoritmus podle daného hlediska - vytvoří jednoduchý spustitelný program, skript, nebo webovou aplikaci - testuje spustitelný program, skript nebo webovou aplikaci; najde, specifikuje a opraví případnou chybu - spolupracuje při tvorbě programu s další osobou, popisuje strukturu programu další osobě	Požadavky a analýza - specifikace a popis řešeného problému, požadavky na řešení; - analýza a dekompozice (rozložení) problému; Tvorba a vývoj - základní koncepce tvorby programů (např. proměnná a datový typ, řídicí příkazy, cykly); - návrh algoritmů a datových struktur; - zápis algoritmu vhodnou formou (např. blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyk); - využívání hotových komponent; Testování - druhy chyb, chybové hlášky, neočekávané ukončení a zamrznutí; - způsoby a druhy testování softwaru; - spotřeba výpočetních a jiných zdrojů; Běh a provoz - verze programu, instalace a aktualizace programu; - hlášení a evidence závad, logování a sledování provozu; - nápověda a licence programu.

7.7 Odborné vzdělávání

7.7.1 Ekonomika

Charakteristika předmětu

Charakteristika a cíl předmětu:

Cílem tohoto obsahového okruhu je rozvíjet ekonomické myšlení žáků a umožnit jim pochopit mechanismus fungování tržní ekonomiky, porozumět podstatě podnikatelské činnosti a principu hospodaření podniku. Žáci získají předpoklady pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit a naučí se orientovat v právní úpravě podnikání. Okruh ekonomika podporuje rovněž znalosti o fungování a vybavenosti podniku, pracovních vztahů, odměňování, národního hospodářství a EU. V rámci absolvování tohoto obsahového okruhu jsou žáci vedeni také k získání dovednosti ekonomicky vyhodnocovat jednotlivé oblasti dopravy a své znalosti aplikovat na konkrétní oblasti dopravy v rámci národního hospodářství.

Výsledkem vzdělávání nejsou pouze znalosti, ale hlavně praktické dovednosti žáků. Obsahový okruh je v souladu se Standardem finanční gramotnosti ve verzi schválené v roce 2017. Standard finanční gramotnosti je dále naplňován ve společenskovedním vzdělávání a částečně i v matematickém vzdělávání. Obsahový okruh je propojen také s průřezovým tématem Člověk a svět práce.

Obecný cíl předmětu

- naučit žáky ekonomickému myšlení a používání získaných ekonomických poznatků v praktickém životě
- umožnit žákům pochopit mechanismus fungování tržní ekonomiky
- vytvořit žákům předpoklady pro rozvíjení vlastních aktivit
- umožnit žákům aplikovat poznatky na konkrétní oblasti dopravy
- vést žáky k praktickému využívání poznatků v oboru
- předat žákům poznatky finanční gramotnosti

Charakteristika učiva

Během studia si žák osvojí mikroekonomické a makroekonomické pojmy, chápe podstatu fungování ekonomických systémů a principy tržního hospodářství, zásady hospodaření podniku, podnikatelské aktivity, orientuje se v pracovně-právních vztazích a v právní úpravě podnikání, pochopí vliv konkurence. Orientuje se ve světě osobních financí. Žák rozliší druhy majetku a uplatní jeho využívání, charakterizuje zásoby, orientuje se v ukazatelích hospodaření, pochopí princip stanovení mzdy zaměstnance i druhy škod a možnosti jak škodám předcházet. Seznámí se s fungováním národního hospodářství, hospodářskou politikou státu i s politikou orgánů Evropské unie. Absolvent má být nejen připraven na pracovní uplatnění ve své profesi, ale i na uplatnění nutných ekonomických přístupů jak v zaměstnanecké, tak v podnikatelské pozici. Na trhu práce se musí orientovat v základních ekonomických souvislostech, v činnostech, které bude vykonávat jako zaměstnanec nebo majitel vlastní firmy. Předmět ekonomika využívá znalostí žáka z předmětu informační a komunikační technologie.

Pojetí výuky

Při výuce je kladen důraz na logické a praktické pochopení probíraných témat, kromě běžných výukových metod je používán:

- výklad
- práce s textem
- práce s elektronickými informacemi

Uskutečňuje se výuka:

- skupinová
- projektová
- exkurze

Vyučovací metody:

- diskuse (dialog)
- simulační metody
- situační metody
- vlastní prezentace žáků

Ve výuce je kladen důraz na osvojování pracovních návyků a orientaci na trhu práce, žák je připravován na celoživotní vzdělávání. Pracuje s informacemi v oblasti podnikání, zaměstnání, hodnotí informace z národního hospodářství a vnímá začlenění ČR do EU.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnotí se:

- předvedení ústní prezentace a písemné výsledky,
- odborné znalosti,
- schopnost provádět praktické výpočty,
- kreativita a operativnost v uvažování,
- přístup k výuce

Žák je hodnocen následujícími způsoby:

- ústní zkoušení
- písemné zkoušení
- testování
- seminární práce, referáty
- prezentace
- obhajoba
- sebekritické hodnocení (žák se hodnotí sám)
- soutěžení
- hodnocení třídy, popřípadě skupiny

Mezipředmětové vztahy:

- logistika
- praxe
- evidence podnikání
- daně a finance
- marketing a management

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
 - s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- Kompetence k řešení problémů
 - volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomostí nabytých dříve
 - spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- Komunikativní kompetence
 - vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
 - formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
 - účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
 - zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
 - vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- Personální a sociální kompetence
 - reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
 - ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
 - přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
 - mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady
 - znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
 - rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi

Odborné kompetence

- Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce)
- Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje
 - zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady
 - efektivně hospodařili s finančními prostředky

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

• *žák je veden k tomu, aby: se vyjadřoval a vystupoval se zásadami kultury projevu a chování, uznával postoje podstatné pro život v demokratické společnosti, jednal v souladu s udržitelným rozvojem, uvědomoval si vlastní kulturní, národní a osobní identitu, zajímal se aktivně o dění ve světě a v ČR.*

Člověk a životní prostředí

• *žák je veden k tomu, aby: poznával svět a lépe mu rozuměl, efektivně pracoval s informacemi, tzn. uměl je získávat a kriticky vyhodnocovat, dokázal esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí, získával informace v přímých kontaktech s životním prostředím a z různých informačních zdrojů.*

Člověk a svět práce

• *žák je veden k tomu, aby se: orientoval na pracovním trhu, vyhledával a posuzoval informace o profesních záležitostech, učil se komunikovat s kolegy, nadřízenými i podřízenými zaměstnanci i potenciálními klienty a spoluutvářel obraz firmy na veřejnosti.*

Člověk a digitální svět

• *žák je veden k tomu, aby: využíval prostředky informačních a komunikačních technologií, především při vyhledávání informací, jejich analýze a prezentaci výsledků.*

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence k učení
 - *pomáhá mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání*
 - *učí ovládat různé techniky učení*
 - *podporuje uplatňovat různé způsoby práce s textem*
 - *přispívá k vnímání mluveného projevu*
 - *snží se využívat informační zdroje*
 - *pomáhá přijímat kritiku své práce*
- Komunikativní kompetence
 - *pomáhá vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci*
 - *pomáhá formulovat myšlenky srozumitelně a souvisle*
 - *vede k vyjadřování se v písemných projevech přehledně a jazykově správně*
 - *vede k aktivní účasti v diskuzích, formulování a vysvětlování názorů a postojů*
 - *učí zpracovávat administrativní a pracovní dokumenty*
 - *podporuje dodržování jazykové a stylistické normy i odborné terminologie*
 - *podporuje vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování*
 - *pomáhá dosáhnout cizojazyčné způsobilosti*
- Personální a sociální kompetence
 - *pomáhá posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti*
 - *podporuje být schopni provádět sebehodnocení*

- podporuje uvědomovat si své přednosti i nedostatky
- učí stanovit si cíle a priority
- vede přijímat rady i kritiky a adekvátně na kritiku reagovat
- podporuje pracovat jak samostatně, tak ve skupině (týmu).
- Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
 - učí orientovat se na trhu práce
 - vede k získání reálné představy o pracovních, mzdových a jiných podmínkách v oboru a o základních pojmech pracovního práva
 - připravuje k možnostem v individuálním i společném podnikání

1. ročník

2 týdně, P

Podstata fungování tržní ekonomiky

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • používá a aplikuje základní ekonomické pojmy • na příkladu popíše fungování tržního mechanismu • posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku • vyjádří formou grafu určení rovnovážné ceny • stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období • rozpozná běžné cenové triky a klamavé nabídky	• Potřeby, statky, služby, spotřeba, životní úroveň • Trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka, zboží • Cena a její tvorba, cenové triky • Tržní mechanismus • Zásahy státu do fungování trhu • Výroba • Výrobní faktory, hospodářský proces • Hranice výrobních možností a výrobní kapacita

Podnikání

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky • vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet • na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu • rozlišuje druhy tržní konkurence, popíše okolí podniku	• Podnikání podle živnostenského zákona • Podnikatelský záměr • Zakladatelský rozpočet • Podnikání podle zákona o obchodních korporacích • Podnikání v rámci EU • Povinnosti podnikatele • Konkurence a okolí podniku

Člověk v dějinách (dějepis)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí	• Dějiny studovaného oboru • Ekonomické směry • Ekonomické systémy

1. ročník

Člověk v lidském společenství

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti - navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti, včetně zajištění na stáří - navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru, vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení a jaké jsou jeho důsledky, a jak řešit tíživou finanční situaci - dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavami a jinými subjekty a jejich možná rizika	- majetek a jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření (osobní rozpočet, zajištění rizik) - řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů

2. ročník

2 týdně, P

Podnikání

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období - rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů - vypočítá výsledek hospodaření - rozlišuje jednotlivé druhy majetku, oceňování - sestaví rozvahu firmy, objasní důvody zadlužení - objasní podstatu platební schopnosti - objasní funkce úřadu práce, orientuje se v nabídkách práce - vyhledá právní úpravu vzniku a ukončení pracovního poměru a dohod - rozliší složky hrubé mzdy - na příkladech vysvětlí a vzájemně porovná druhy odpovědnosti za škody ze strany zaměstnance a zaměstnavatele - řeší jednoduché kalkulace ceny, popíše způsoby kalkulace	- Majetek podniku, zdroje financování majetku, hospodaření podniku - Náklady a výnosy podniku, zisk/ztráta - Platební schopnost podniku - Zaměstnanci a mzda (právní úprava, trh práce, pracovní možnosti a výběr uchazečů, pracovní poměr, mzda a její složky) - Odpovědnost zaměstnance a zaměstnavatele za škodu, druhy škod, předcházení škodám - Kalkulace nákladů

Člověk a právo

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: popíše, co má obsahovat pracovní smlouva a vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance	- pracovní právo

3. ročník

2 týdně, P

3. ročník

Podnikání

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vypočítá čistou mzdu - vyjmenuje možnosti pořízení a vyřazení majetku - vysvětlí funkci odpisů, vypočítá odpis majetku - popíše náplň péče o majetek - rozliší druhy zásob, sestaví plán zásobování - stanoví postup při nákupu materiálu, optimální zásobu - rozliší metody řízení zásob - orientuje se v právní úpravě mezd, provádí mzdové výpočty a jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění	- Pořízení a vyřazení dlouhodobého majetku, využívání dlouhodobého majetku - extenzivní, intenzivní, opotřebení, reprodukce, péče o majetek - Zásobování podniku (charakteristika, pořízení a skladování zásob, plán zásobování, řízení zásob, rychlost obrátu) - Mzdy, zákonné odvody (předpisy, druhy mezd, daň z příjmů, sociální a zdravotní pojištění, hrubá a čistá mzda)

4. ročník

2 týdně, P

Národní hospodářství a EU

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí význam ukazatelů vývoje národního hospodářství ve vztahu k oboru - objasní příčiny a druhy nezaměstnanosti - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům - srovná úlohu velkých a malých podniků v ekonomice státu - na příkladech vysvětlí příjmy a výdaje státního rozpočtu - chápe důležitost evropské integrace - zhodnotí ekonomický dopad členství v EU - zná subjekty a vztahy v národním hospodářství - rozliší opatření státu v rámci hospodářské politiky	- Struktura národního hospodářství - Činitelé ovlivňující úroveň národního hospodářství - Hospodářská politika státu - Státní rozpočet - Hrubý domácí produkt, nezaměstnanost, inflace, platební bilance - Evropská unie

Ekonomika dopravy

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - charakterizuje a analyzuje reálnou situaci na dopravním trhu - ekonomicky vyhodnocuje vhodnost jednotlivých dopravních prostředků - analyzuje marketingové prostředí dopravních firem a sleduje jeho změny - vyhledává, analyzuje a vyhodnocuje marketingové informace jak z interních firemních zdrojů, tak z marketingového výzkumu - vyjmenuje jednotlivé prvky marketingového mixu a vhodné možnosti jejich využití - definuje aktuální možnosti využívání podpor a dotací v oblasti dopravy	- Doprava jako odvětví národního hospodářství a přepravní trh - Provozně ekonomický systém v dopravních společnostech - Marketingové prostředí dopravních společností - Marketingový informační systém dopravních firem - Marketingový mix v dopravních službách - Státní politika v dopravě - Podpory a dotace v oblasti dopravy

7.7.2 Logistika

Charakteristika předmětu

Charakteristika a cíl předmětu:

Výuka předmětu tvoří spolu s ostatními odbornými předměty základ odborné vzdělanosti v oboru. Má důležitou úlohu při začleňování žáků do profesního života. Zvládnutí učiva tohoto předmětu vytváří vědomostní a dovednostní základ pro práci logistika ve specializované firmě, dispečera dopravní firmy nebo dopravního specialisty v jakémkoliv výrobním či nevýrobním podniku. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni orientace na logistickém a dopravním trhu. Dále aby byli schopni pracovat s odbornými texty, vyhledávali

a vyhodnocovali informace z různých zdrojů, podrobovali je logickému rozboru a využívali je pro práci, dokázali se rozhodovat a obhajovat svoji práci. Dále aby byli schopni se přesně vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii.

Cílem tohoto obsahového okruhu je rozvíjet u žáků logické myšlení při návrhu nejvhodnějšího způsobu poskytovaných služeb zákazníkovi a to nejen v rámci elektronického obchodu. Žáci získají poznatky o materiálovém a informačním toku v zásobovacích, výrobních a distribučních řetězcích a v rámci ucelených logistických řetězců. Osvojí si znalosti o používaných dopravních, informačních a telematických systémech a jejich návaznosti.

Pojetí výuky:

Předmět je vyučován v kolektivu celé třídy, ale důraz je kladen i na individuální přístup vyučujícího ke studentům a na samostatnou přípravu. Při výuce jsou k realizaci cílů používány běžné výukové metody, jako jsou výklad učitele, samostatná práce žáků, práce s odbornými texty a s elektronickými informacemi. Je využívána prezentační forma výuky s využitím výpočetní techniky. Žáci jsou motivováni k samostatné práci při individuálních zadáních nebo k práci v týmech.

Hodnocení výsledků žáka:

Hodnocení je prováděno v souladu s Pravidly hodnocení výsledků vzdělávání žáků. V odborném vzdělávání jsou žáci hodnoceni na základě hloubky porozumění poznatkům, schopností je aplikovat při řešení problémů, schopnosti samostatného myšlení, dovednosti zpracování textů a jejich interpretace, dovednosti výstižně formulovat myšlenky a diskutovat.

Žáci jsou v každém ročníku hodnoceni nejen na základě ústního zkoušení. Součástí klasifikace je také písemné zkoušení, při kterém je ověřováno, zda žáci zvládli dané téma, naučili se správným logickým postupům, které je vedou k přesným, úplným a formálně správným závěrům.

Mezipředmětové vztahy:

- Ekonomika
- Dopravní síť
- Dopravní provoz
- Dopravní a přepravní prostředky
- Manipulační zařízení
- Přepravní provoz
- Praxe
- Nákladní přeprava
- Kombinovaná doprava a přeprava

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
 - ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
 - uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
 - s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
 - sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
 - znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- Kompetence k řešení problémů
 - porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky

- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- Komunikativní kompetence
 - vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
 - formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
 - účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
 - dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
 - vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- Personální a sociální kompetence
 - přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
 - mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- Digitální kompetence
 - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje
 - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
 - vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
 - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Odborné kompetence

- Pracovat se systémy řízení jednotlivých druhů dopravy
 - sledovali účinnost systémů řízení
 - zdokonalovali systémy řízení v souladu s rozvojem techniky
 - navrhovali nové technologické postupy v jednotlivých druzích dopravy
 - vyhledávali a zpracovávali informace potřebné pro realizaci dopravy a přepravy
 - využívali dopravní telematiku
- Organizovat přepravu zboží
 - charakterizovali technologie přepravy jednotlivých druhů zboží a správní předpisy související s přepravou
 - počítali přepravné za použití příslušných tarifů a zákazníkovi nabízeli více možností přepravy nejen s ohledem na cenu, ale i rychlost a kvalitu přepravy zboží
 - jednali a pracovali v souladu s ustanoveními tarifů, celních, přepravních a pojišťovacích předpisů
 - vyjmenovali a charakterizovali druhy dopravních prostředků a vybírali pro přepravu zboží optimální dopravní prostředek podle požadavků zákazníka a vlastností přepravovaného zboží

- Využívat sdělovací, zabezpečovací a další techniky v dopravě
 - používali specifické druhy sdělovací techniky a záznamových zařízení v dopravě
 - monitorovali zásilky nebo dopravní pro

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

• žák je veden k etickému chování jak v rámci výuky ve školním prostředí, tak v rámci komunikace mimo školních aktivitách, žák je veden k dodržování společenských a právních norem, na základě dosažených výsledků a získaných schopností a dovedností dosahuje vhodné míry sebevědomí a odpovědnosti. V předmětu Logistika v kapitole Globální logistika je žák veden k využívání masových médií a zároveň k jejich kritickému hodnocení za účelem posouzení vlivu globalizace na dopravu a logistiku. Rozborem mediálních zpráv v oblasti dopravy a logistiky vedeme žáky k mediální gramotnosti a orientaci na dopravním trhu. Na podporu výchovy k demokracii a demokratickému občanství jsou například v kapitolách Sklady a skladování, Logistické řetězce, či City logistika zařazeny do výuky diskuse, jenž se dotýkají celospolečenských problémů vlivu těchto oblastí na veřejný život společnosti.

Člověk a životní prostředí

• žák si osvojuje názory na použité logistické metody a pracovní postupy, učí se uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivity, ale i hledisko ekologické, zejména v otázkách zacházení člověka s přírodou při řešení zásobovacích, výrobních a distribučních řetězců a při řešení negativních vlivů dopravy na životní prostředí. V předmětu Logistika se v kapitole Logistika a životní prostředí dotýkáme problematiky dopadu růstu dopravního zatížení na životní prostředí. Zabýváme se problematikou zpětné logistiky, zelené logistiky a logistiky odpadového hospodářství na snižování zátěže za účelem minimalizace negativních vlivů působících na člověka a životní prostředí. Žák je veden k respektování zásad péče o životní prostředí při realizaci dopravních a logistických procesů.

Člověk a svět práce

• žák využívá nabyté informace při uplatnění na trhu práce, naučí se určité míře sebekritiky a umí posoudit a vhodně nabídnout své schopnosti za odpovídající odměnu, dosažené znalosti a dovednosti jsou základem pro profesní profil jedince a jsou podkladem pro možnosti další profesní kariéry. Předmět přispívá svým obsahem a zejména tématy zaměřenými na řízení dopravy a manipulace, řízení skladů a zásobování, řízení výroby a řízení distribuce k podpoře uvědomění si žáka, jaké možnosti jsou nabízeny na trhu práce po absolvování studia. Pozornost je věnována vytváření podmínek pro pochopení podnikatelského chování v daném oboru, potřebám plánování a řízení jednotlivých pracovních činností v oblasti logistiky.

Člověk a digitální svět

žák vyhledává na internetu nejen informace, ale i obrázky doplňující jednotlivá témata, jež porovnává a vyhodnocuje. Vytváří prezentace především k tématům Elektronický obchod, Informační systémy v logistice a dopravě. V předmětu je zařazeno využívání e-learningových podpor výuky

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Komunikativní kompetence
 - žák se srozumitelně a jasně vyjadřuje v ústním projevu i psaných textech, aktivně se účastní diskusí, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, obhájí své názory a řešení, respektuje názory druhých, rozšiřuje si slovní zásobu v oblasti odborné terminologie
- Personální a sociální kompetence
 - žák se učí efektivně pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky, osvojovat si znalosti z oblasti logistiky a problematiky související s logistickou praxí, žák přijímá hodnocení svých výsledků, rady i kritiky, při plnění zadaných úkolů promýšlí individuální a týmový přístup a volí vhodné prostředky a způsoby řešení
 - žák přijímá a odpovědně plní zadané úkoly, zvažuje návrhy druhých, přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu ke schopnostem spolužáků.

- Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
 - *žák se naučí připravovat sebe a orientovat svou odbornou připravenost na výkon povolání, získá reálnou představu o výkonu povolání, poznatky a dovednosti získané nejen z oblasti logistiky, ale i ostatních odborných předmětů uplatní společně v přípravě pro další profesní růst.*

3. ročník

4 týdně, P

Logistické řetězce v oblasti nákupu, zásobování, výroby a distribuce

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • propojí logistické řetězce do komplexní celků • charakterizuje problematiku zásob, jejich klasifikaci, umístění a určení skladových nákladů • vysvětlí výhody a použití logistických technologií • charakterizuje služby zákazníkům a druhy distribučních řetězců • charakterizuje nové logistické technologie • dodržuje zásady logistických činností, které mají vliv na životní prostředí • vyhodnotí faktory ovlivňující nákupní rozhodnutí při výběru dodavatele • popíše vývojové etapy nákupu	Úvod do logistiky • základní pojmy • prvky logistiky • logistické činnosti Služby zákazníkům • služby • zákaznický servis • strategie poskytovaných služeb Zásobovací logistika • význam, klasifikace zásob • faktory ovlivňující nákup • výběr dodavatele • logistické technologie Výrobní logistika • logistické činnosti ve výrobě • logistické technologie v oblasti výroby

Elektronický obchod

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • charakterizuje a vysvětlí problematiku informací a dat • popíše přínosy implementace IS • vysvětlí obchodní vztahy	- podstata a fáze elektronického obchodu - logistický informační systém - obchodní vztahy

Sklady a skladování

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • rozliší jednotlivé druhy skladů, jejich funkce a umístění • navrhne vhodné rozdělení skladových ploch a vybavení skladu regály a manipulační technikou • popíše moderní skladové systémy • postupuje a dodržuje zásady přejímky zboží	• přejímka zboží, skladové operace • druhy a funkce skladů • vybavení skladů • skladové systémy

3. ročník

Vlastnosti a hodnocení zboží

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - postupuje a dodržuje zásady přejímky zboží - rozděluje zboží podle jakosti a do přepravně-manipulačních skupin podle nároků na skladování a přemísťování - posoudí základní vlastnosti jednotlivých sortimentních skupin zboží	- sortimentní skupiny zboží - standardizace a řízení jakosti zboží - prejímka zboží

4. ročník

4 týdně, P

Logistické řetězce v oblasti nákupu, zásobování, výroby a distribuce

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - charakterizuje nové logistické technologie - dodržuje zásady logistických činností, které mají vliv na životní prostředí	- distribuční řetězce, distribuční kanály - distribuční strategie, modely, technologie - distribuční sklady a centra - nové trendy v distribuční logistice - vlivy na životní prostředí - zelená logistika - zpětná logistika - logistika odpadového hospodářství

City logistika

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí rozdíly mezi city a městskou logistikou - rozliší fáze rozvoje měst - popíše nežádoucí tendence	- city a městská logistika - fáze rozvoje měst - distribuční modely a technologie

Dopravní telematika

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí systémy pro sledování dopravních prostředků - vysvětlí princip elektronického tachografu - charakterizuje specifické druhy sdělovací techniky a záznamových zařízení v dopravě - vysvětlí monitorovací prostředky zásilek a dopravy - charakterizuje vlivy globalizace v oblasti logistiky a dopravy - vysvětlí řízení a dopravní zabezpečení - orientuje se v řízení vývozu a mezinárodní dokumentaci	- význam informací v logistice a dopravě - sdělovací a záznamová technika - identifikační systémy - logistický informační systém - sledování dopravních systémů - telematické sledovací systémy - služby pro uživatele, provozovatele, správce a IZS - strategie v mezinárodních distribučních kanálech - řízení globální logistiky - finanční v globální logistice - řízení vývozu

7.7.3 Dopravní síť

Charakteristika předmětu

Charakteristika a cíl předmětu:

Předmět dopravní síť se zabývá pohybem dopravních prostředků po dopravních sítích. Patří mezi skupinu ekonomicko-geografických disciplín, zkoumající socioekonomickou sféru. Je zařazen mezi odborné předměty a podává základní informace o celosvětové dopravní a přepravní síti s důrazem na hlavní evropské trasy. Zabývá se také územním rozložením dopravní soustavy s ohledem na specifickou každého státu, regionu nebo světadílu. Zasahuje do odborného dopravního vzdělávání. Cílem jsou znalosti a informace žáků o dopravních a společenských problematikách. Jde o praktické využití nabytých znalostí, chápání odlišností geografického, kulturního a společensko-ekonomického života. V souvislosti s možností cestovat, žít a pracovat kdekoli v Evropě se znásobuje nutnost osvojení si znalostí významných dopravních sítí. Žáci se nejprve seznámí

s charakteristikou dopravních sítí, historickým vývojem dopravních cest a jejich popisem u jednotlivých druhů doprav. Nemalá pozornost je věnována dopravně-ekonomické situaci v Evropě, především nejvyspělejších členských zemí EU. Učivo se zaměřuje na pochopení základních principů fungování dopravních sítí, jejich rozvoj a postavení v hospodářství jednotlivých států. Těžiště učiva leží zejména v charakteristikách dopravních sítí České republiky.

Pojetí výuky:

Vyučující využívá všech názorných metod s kartografickými materiály. Výklad učiva je doprovázen prezentací a doplňován o aktuální údaje a dění získávané z odborných časopisů, tiskovin a literatury. Součástí se stávají diskuse, referáty a projekty.

Hodnocení výsledků žáka:

Hodnocení žáků je prováděno v souladu s Pravidly hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Je zaměřeno na verbální a písemný projev s ohledem na dyslektické a dysgrafické zvláštnosti jednotlivců. Ke komplexnímu hodnocení patří také získávání a osvojení praktických dovedností jako např. orientace na mapách, zakreslování do slepých map apod. Dále je hodnocena aktivita, samostatnost a kreativita.

Mezipředmětové vztahy:

- Dopravní provoz
- Přepravní provoz
- Nákladní přeprava
- Osobní přeprava
- Kombinovaná doprava
- Logistika
- Cvičení z dopravy a přepravy

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
 - ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
 - uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
 - s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
 - využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- Kompetence k řešení problémů
 - porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
 - volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
 - mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
- Digitální kompetence
 - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje
 - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Odborné kompetence

- Pracovat se systémy řízení jednotlivých druhů dopravy
 - sledovali účinnost systémů řízení
 - zdokonalovali systémy řízení v souladu s rozvojem techniky
- Organizovat přepravu cestujících
 - ovládali dopravní zeměpis, orientovali se v dopravních mapách a ostatních kartografických pomůckách, jízdních, lodních a letových řádech

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

vedení k dodržování společenských a právních norem a získání vhodné míry sebevědomí a odpovědnosti. Žák je v rámci všech tematických celků veden k tomu, aby dosažené vědomosti a získané schopnosti využíval ve svůj prospěch a tím i ve prospěch celé společnosti

Člověk a životní prostředí

• *průřezové téma je realizováno například v kapitole Charakteristika dopravních sítí, kde žák posuzuje jejich vliv na životní prostředí*

Člověk a svět práce

• *efektivně využívá získané informace na trhu práce. Téma je realizováno v kapitole Navigační a polohovací systémy, v němž se žák seznámí s principem fungování těchto systémů*

Člověk a digitální svět

- *v rámci jednotlivých tematických celků používá informační technologie při získávání nových poznatků*

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Komunikativní kompetence
 - *pomáhá formulovat myšlenky srozumitelně a správně v ústní i písemné formě*
 - *učí obhajovat své názory a řešení, aktivně se účastnit diskusí*
 - *vede k rozšiřování slovní zásoby v oblasti odborné terminologie*
- Personální a sociální kompetence
 - *připravuje žáka k efektivní práci*
 - *vede k vyhodnocování dosažených výsledků a osvojování si znalosti*
 - *vede k přijímání hodnocení výsledků práce*
 - *podporuje žáka při plnění zadaných úkolů, v promýšlení individuálního i týmového přístupu*
- Občanské kompetence a kulturní povědomí
 - *vede žáka k přijímání a odpovědnému plnění zadaných úkolů*
 - *vede ke zvažování návrhů druhých*
 - *přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů*
 - *vede k toleranci a získávání přehledu o uplatnění v praktickém životě*
- Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
 - *učí pracovat v kolektivu a vytváří týmovou práci*
 - *podporuje demokratické prosazování vlastních námětů*
 - *učí respektovat nápady druhých*

1. ročník

3 týdne, P

Dopravní geografie ČR a světa

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - popíše územní uspořádání, v dopravní síti ČR, Evropy a hlavní světové dopravní trasy - vyhodnotí a operativně zvolí trasování specifických zásilek na základě orientace v dopravních sítích ČR, sousedních států a ostatních dopravně nejvýznamnějších států světa - využívá moderní systémy řízení dopravních prostředků a systémy pro jejich sledování	Charakteristika dopravních sítí Dopravní geografie a dopravní a přepravní síť ČR - železniční síť - silniční síť - síť vodní dopravy - síť letecké dopravy - síť potrubní dopravy - síť městské hromadné dopravy - překladiště kombinované přepravy, logistická centra Dopravní geografie a dopravní a přepravní síť v Evropě - dopravní síť v Evropě - hlavní evropské trasy - nejvýznamnější dopravní uzly Dopravní síť ostatních kontinentů - dopravní síť Asie - dopravní síť Ameriky - Australské dopravní síť - dopravní síť Afriky - hlavní světové dopravní trasy Sledovací a navigační dopravní systémy

7.7.4 Dopravní provoz

Charakteristika předmětu

Charakteristika a cíl předmětu:

Obsahový okruh Doprava a přeprava umožňuje žákům komplexně se seznámit s dopravními a přepravními technologiemi, s podstatou a využíváním dopravních prostředků a manipulační techniky a se základy konstrukce a používání dopravní infrastruktury. Výsledky vzdělávání, které si mají žáci v průběhu studia osvojit, jsou orientovány na dílčí druh dopravy, které odpovídá zaměření oboru vzdělání. V rámci tohoto obsahového okruhu žáci získají základní předpoklady řídit dopravní provoz a ovládat k tomu potřebnou techniku. Teoretické znalosti si žáci ověřují v praxi v dopravních firmách a na odborných exkurzích.

Žáci se seznámí se základními prvky dopravní infrastruktury, jednotlivými dopravními cestami, specifiky provozu dopravních systémů jednotlivých druhů dopravy, s provozními podmínkami a se zásadami dopravního provozu na dopravních cestách.

Obsahový okruh je zpracován obecně pro všechny druhy dopravy. Vzdělávání v předmětu poskytuje žákům základní znalosti týkající se dopravní soustavy. Žáci se seznámí s jednotlivými druhy dopravy, jejich dopravními cestami a jejich provozováním. Orientují v problematice porovnávání jednotlivých druhů dopravy mezi sebou, znají odbornou terminologii a své znalosti jsou schopni používat v praxi.

Pojetí výuky:

V předmětu převažuje výklad, instruktáž, demonstrační výklad a řešení neproblémových úloh.

Výklad učiva je třeba doprovázet příklady z praxe, obrazovým materiálem. V souvislosti s tím je třeba rozvíjet schopnost žáků samostatně studovat odbornou literaturu a vyhledávat na internetu odborné články a dokumenty.

Hodnocení výsledků žáka:

Kritéria hodnocení jsou uvedena v Pravidlech hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Ověřování znalostí a dovedností probíhá formou ústního zkoušení a formou písemné práce. Hodnotí se také aktivita během výuky, schopnost správně reagovat na dotazy učitele a kreativita při řešení zadaných úkolů.

Mezipředmětové vztahy:

- Dopravní síť
- Dopravní a přepravní prostředky
- Manipulační zařízení
- Logistika
- Technologie dopravy
- Kombinovaná doprava a přeprava

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
 - ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
 - uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
 - využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- Kompetence k řešení problémů
 - porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
 - volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- Digitální kompetence
 - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje
 - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
 - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Odborné kompetence

- Organizovat přepravu cestujících
 - navrhovali optimální řešení přepravy cestujících
 - efektivně volili dopravní prostředky s ohledem na cenu, rychlost a kvalitu přepravy
 - dokázali provázat a optimalizovat veřejnou dopravu
 - pracovali s přepravními předpisy a tarify

Průřezová témata pokrývaná předmětem**Občan v demokratické společnosti**

žák je veden k tomu, aby na základě dosažených výsledků, získaných znalostí a informací dosáhl vhodnou míru sebevědomí a odpovědnosti za vlastní přispění k zajišťování přepravních potřeb společnosti. K tomu je žák veden v části Doprava a při probírání jednotlivých druhů dopravy v prvním a druhém ročníku

Člověk a životní prostředí

žák si osvojuje názory na používané technologické metody a pracovní postupy, učí se posuzovat nejen kritéria ekonomické efektivity, ale i hledisko ekologické, uvědomuje si problematiku různého vlivu jednotlivých druhů dopravy na životní prostředí. Toto téma se průběžně rozebírá při probírání jednotlivých druhů dopravy v prvním i druhém ročníku

Člověk a svět práce

žák získá názor na důležitost studovaného zaměření a možnosti uplatnění na trhu práce poté, co se seznámí s druhy dopravy, dopravními specifiky a provozními podmínkami v jednotlivých druzích doprav

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Komunikativní kompetence
 - přispívá k orientaci v dopravní soustavě
 - učí charakteristiku jednotlivých druhů dopravy
 - učí odbornou terminologii
 - podporuje dodržování zásad bezpečnosti práce
 - přispívá k obhajobě názorů a řešení
 - vede k respektu názorů druhých
- Personální a sociální kompetence
 - učí se efektivně pracovat při dodržení zásad bezpečnosti
 - vyhodnocuje dosažené výsledky
 - podporuje využívání zkušeností jiných lidí a učení i na základě zprostředkovaných zkušeností
 - učí přijímat hodnocení výsledků ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku
- Občanské kompetence a kulturní povědomí
 - učí přijímat a odpovědně řešit zadané úkoly
 - podporuje nezaujaté zvažování návrhů druhých
 - učí respektovat názory a postoje jiných
 - pomáhá pracovat v kolektivu

1. ročník

3 týdne, P

Základní pojmy používané v dopravě a přepravě

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • používá odbornou dopravní terminologii • objasní historii, současnost i moderní trendy v dopravě • vyhodnocuje nejvhodnější druh přepravy a dopravní prostředek podle přepravních nároků s přihlédnutím k negativním dopadům dopravy na životní prostředí • aplikuje poznatky o dopravních oborech, o systému dopravy i dopravních prostředcích	Základní pojmy používané v dopravě a přepravě • pojem dopravy a přepravy Doprava • historický vývoj • současnost, moderní trendy • negativní dopad dopravy na životní prostředí

1. ročník

Dopravní infrastruktura

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - charakterizuje dopravní infrastrukturu jednotlivých druhů dopravy v ČR a na nejdůležitějších zahraničních trasách - navrhne nejvýhodnější trasu přepravy - rozezná specifika přepravy na dopravních cestách	Vodní doprava - základní prvky dopravní infrastruktury - dopravní cesty a jejich rozdělení - specifika dopravy, dopravní systémy - provozní podmínky a dopravní provoz na dopravních cestách - bezpečnostní předpisy v dopravě Letecká doprava - základní prvky dopravní infrastruktury - specifika dopravy, dopravní systémy - provozní podmínky a dopravní provoz - bezpečnostní předpisy v dopravě Městská hromadná doprava - základní prvky dopravní infrastruktury - specifika dopravy a dopravní systémy - provozní podmínky a dopravní provoz - bezpečnostní předpisy v dopravě a přepravě

Nekonvenční doprava a přeprava

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - charakterizuje jednotlivé oblasti nekonvenční dopravy a přepravy - definuje technologické podmínky dopravy a přepravy	- potrubní systémy - lanové a nadzemní dráhy - eskalátory a jiné systémy

2. ročník

3 týdně, P

Dopravní infrastruktura

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - charakterizuje dopravní infrastrukturu jednotlivých druhů dopravy v ČR a na nejdůležitějších zahraničních trasách - navrhne nejvýhodnější trasu přepravy - rozezná specifika přepravy na dopravních cestách	Železniční doprava - základní prvky dopravní infrastruktury - dopravní cesty a jejich rozdělení - návaznost dopravních cest v rámci EU Silniční doprava - základní prvky dopravní infrastruktury - dopravní cesty a jejich rozdělení - návaznost dopravních cest v rámci EU

2. ročník

Dopravní a přepravní provoz

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - ovládá dopravní technologie - ekonomicky vyhodnotí konkrétní dopravní úkon - aplikuje zásady dopravních systémů při řešení dopravních situací - popíše zásady jednotlivých systémů kombinované dopravy a přepravy - navrhuje optimalizaci dopravního procesu - naplňuje přepravu s ohledem na sociální předpisy v dopravě - navrhne nejvýhodnější trasu přepravy - vysvětlí funkce překladišť kombinované přepravy, uvede jejich vybavení a organizaci - charakterizuje veřejná a neveřejná logistická centra	Kombinovaná doprava - překladiště kombinované dopravy, logistická centra Železniční doprava - specifika dopravy - dopravní systémy - provozní podmínky a dopravní provoz na dopravních cestách - bezpečnostní předpisy v dopravě Silniční doprava - specifika dopravy - dopravní systémy - provozní podmínky a dopravní provoz - bezpečnostní předpisy v dopravě

7.7.5 Dopravní a přepravní prostředky

Charakteristika předmětu

Charakteristika a cíl předmětu:

Předmět Dopravní a přepravní prostředky má poskytnout informace o druzích dopravních a přepravních prostředků, jejich členění, konstrukci. Seznamuje studenty se systémy obsluhy a využití v praxi. Umožňuje získat přehled o problematice dopravních a přepravních prostředků v rozsahu potřebném pro použití při konkrétní přepravě, tak aby byl žák schopen rozhodnout o vhodnosti použití s ohledem a posouzením základních vlastností jednotlivých sortimentních skupin zboží. Rozdělí zboží podle jakosti a do přepravně manipulačních skupin podle nároků na skladování a přemísťování. Těžiště výuky je zaměřeno na nejdůležitější současné dopravní systémy. Cílem vyučovacího předmětu je seznámit žáky s jednotlivými druhy zboží, dopravními a přepravními prostředky, seznámit žáky s konstrukcí těchto prostředků, vysvětlit funkci a obsluhu. Student rozpozná typy dopravních přepravních prostředků a umí je zařadit do kategorií. Obsahový okruh je zpracován obecně pro všechny druhy dopravy.

Pojetí výuky:

V předmětu převažuje výklad s využitím audiovizuální techniky, na níž jsou demonstrovány ukázky, jsou využívány názorné pomůcky a modely. Používány jsou příklady z praxe.

Hodnocení výsledků žáka:

Hodnocení je prováděno v souladu s Pravidly hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Žák je hodnocen průběžně písemnými testy a ústním zkoušením v průběhu tematického celku. Průběžně probíhá zjišťování vědomostí v rámci diskuze na dané téma. Největší důraz je kladen na témata, se kterými se bude absolvent po škole v praxi nejvíce setkávat a na novinky, které se do praxe dostanou. Jsou zadávány referáty a prezentace s důrazem na samostatné a individuální řešení.

Mezipředmětové vztahy:

- Dopravní síť
- Dopravní provoz
- Manipulační zařízení
- Přepravní provoz
- Nákladní přeprava
- Praxe
- Cvičení z dopravy a přepravy

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- Kompetence k řešení problémů
 - porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
 - volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- Digitální kompetence
 - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje
 - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
 - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Odborné kompetence

- Organizovat přepravu cestujících
 - efektivně volili dopravní prostředky s ohledem na cenu, rychlost a kvalitu přepravy
 - pracovali s přepravními předpisy a tarify
- Organizovat přepravu zboží
 - vyjmenovali a charakterizovali druhy dopravních prostředků a vybírali pro přepravu zboží optimální dopravní prostředek podle požadavků zákazníka a vlastností přepravovaného zboží
 - aplikovali možnosti využití dopravních prostředků v kombinované dopravě
 - vyjmenovali prvky zvyšující aktivní a pasivní bezpečnost dopravních prostředků

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

• *žák je veden k etickému chování jak v rámci výuky, tak v reálném prostředí a v rámci komunikace mimo školních aktivitách. Žák je veden k dodržování společenských a právních norem, na základě dosažených výsledků a získaných schopností a dovedností, dosahuje vhodné míry sebevědomí a odpovědnosti.*

Člověk a životní prostředí

- *vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí*
- *rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, pozitivní působení na druhé*

Člověk a svět práce

- odpovědné rozhodování na základě vyhodnocení získaných informací
- verbální komunikace při jednáních Informační a komunikační technologie
- práce s informacemi, vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací

Člověk a digitální svět

• žák je veden k efektivnímu používání informačních a komunikačních technologií v běžném životě i v rámci zvolené profese. Informační technologie slouží žákům k vyhledávání informací, jako podpůrný prostředek vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence k učení
 - mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
 - ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- Komunikativní kompetence
 - dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
 - účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- Digitální kompetence
 - získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- Organizovat přepravu zboží
 - efektivně volili dopravní prostředky s ohledem na cenu, rychlost a kvalitu přepravy

1. ročník

3 týdně, P

Dopravní a přepravní prostředky

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • orientuje se v problematice dopravních a přepravních prostředků a technické základny • zvolí optimální dopravní prostředek pro konkrétní přepravu • definuje základní technické parametry dopravních a přepravních prostředků • vyjmenuje technologii manipulace se zbožím v dopravních a přepravních prostředcích • rozhodne o vhodnosti použití dopravních a přepravních prostředků • orientuje se v základních pojmech dopravních a přepravních prostředků • popíše jednotlivé druhy manipulačních a přepravních jednotek • charakterizuje systémy paletizace a kontejnerizace • charakterizuje rozměrovou návaznost přepravně-manipulačních jednotek na dopravní prostředky	Dopravní a přepravní prostředky • základní pojmy Dopravní prostředky, jejich základní technické parametry • železniční vozidla, systém obsluhy a využití • silniční vozidla, systém obsluhy a využití • plavidla, systém obsluhy a využití • letadla, systém obsluhy a využití Přepravní prostředky, jejich základní technické parametry • rozdělení manipulačních a přepravních jednotek • jednotky I. řádu, systém obsluhy a využití • jednotky II. řádu, systém obsluhy a využití • jednotky III. řádu, systém obsluhy a využití • jednotky IV. řádu, systém obsluhy a využití

7.7.6 Manipulační zařízení

Charakteristika předmětu

Charakteristika a cíl předmětu:

Obsahový okruh Logistika zahrnuje oblasti Obaly a balení zboží a Manipulační prostředky a zařízení. Tyto tematické okruhy tvoří obsahově náplň vzdělávání v předmětu Manipulační zařízení. Předmět seznamuje žáky s problematikou manipulace s jednotlivými druhy materiálu, navazuje problematika obalů a manipulačními prostředky. Cílem předmětu je rozlišit jednotlivé skupiny manipulačních prostředků a zařízení, jejich charakteristiku, použití a výhody nevýhody. Obsah předmětu přispívá ke komplexnímu chápání problematiky manipulace. Pokud žák zvládne základní vazby, je předpoklad, že osvojenou látku uplatní v praktickém životě v mnoha profesích.

Pojetí výuky:

Výuka v předmětu je vedena formou přednášek, výkladem, doplněným názornými fotografiemi a nákresy za pomoci audiovizuální techniky, na níž je demonstrována videoukážkami práce manipulační techniky. V oblasti obalů jsou demonstrovány ukázky materiálů a pomůcek k fixaci zboží. Používány jsou příklady z praxe.

Hodnocení výsledků žáka:

Hodnocení je prováděno v souladu s Pravidly hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Žák je hodnocen průběžně písemnými testy a ústním zkoušením v průběhu tematického celku. Průběžně probíhá zjišťování vědomostí v rámci diskuze na dané téma. Největší důraz je kladen na témata, se kterými se bude absolvent po škole v praxi nejvíce setkávat. Jsou zadávány referáty a prezentace s důrazem na samostatné a individuální řešení.

Mezipředmětové vztahy:

- Dopravní a přepravní prostředky
- Dopravní provoz
- Přepravní provoz
- Nákladní přeprava
- Logistika
- Cvičení z dopravy a přepravy
- Technologie dopravy
- Kombinovaná doprava

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
 - ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
 - uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- Kompetence k řešení problémů
 - porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
 - uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- Digitální kompetence
 - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje

- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Odborné kompetence

- Organizovat přepravu zboží
 - počítali přepravné za použití příslušných tarifů a zákazníkovi nabízeli více možností přepravy nejen s ohledem na cenu, ale i rychlost a kvalitu přepravy zboží
- Uplatňovat principy logistiky při řízení materiálového toku
 - volili nejvhodnější způsob balení, fixace, manipulace, skladování a přepravy zboží
 - rozeznávali se druhy manipulačních a dopravních prostředků včetně jejich technických parametrů a jejich vzájemné návaznosti
 - řešili materiálové toky komplexně s toky informací v zásobovacích, výrobních a distribučních řetězcích
 - využívali moderní technologie a informační systémy v oblasti identifikace zboží

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

žák je veden k etickému chování jak v rámci výuky, tak v reálném prostředí a v rámci komunikace mimo školních aktivitách. Žák je veden k dodržování společenských a právních norem, na základě dosažených výsledků a získaných schopností a dovedností, dosahuje vhodné míry sebevědomí a odpovědnosti

Člověk a životní prostředí

- vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí
- rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, pozitivní působení na druhé

Člověk a svět práce

- odpovědné rozhodování na základě vyhodnocení získaných informací
- verbální komunikace při jednáních Informační a komunikační technologie
- práce s informacemi, vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací

Člověk a digitální svět

žák je veden k efektivnímu používání informačních a komunikačních technologií v běžném životě i v rámci zvolené profese. Informační technologie slouží žákům k vyhledávání informací, jako podpůrný prostředek vzdělávání

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence k učení
 - mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
 - znát možnosti svého dalšího vzdělávání
- Komunikativní kompetence
 - písemně zaznamenávat myšlenky, správně zpracovávat písemnosti
 - umět formulovat a obhajovat své názory a postoje
- Digitální kompetence
 - získávat informace z různých zdrojů a ověřovat jejich věrohodnost
 - pracovat s osobním počítačem a programovým vybavením
- Uplatňovat principy logistiky při řízení materiálového toku
 - pracovat se skupinami manipulační techniky
 - znát výhody a nevýhody využití obalů a manipulační techniky v praxi
 - navrhovat způsoby balení, manipulace pro konkrétní druh zboží

2. ročník

2 týdne, P

Vlastnosti a hodnocení zboží

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - posoudí základní vlastnosti jednotlivých sortimentních skupin zboží - rozděljuje zboží podle jakosti a do přepravně-manipulačních skupin podle nároků na skladování a přemísťování - používá odbornou terminologii	- základní pojmy - druhy materiálů - sortimentní skupiny zboží - vlastnosti materiálů, standardizace a řízení jakosti zboží

Obaly a balení zboží

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - popíše základní druhy obalů - vyhodnocuje funkce obalu - rozliší základních rozměry a označování obalů - vysvětlí zásady správného ukládání a fixace zboží	- druhy obalů a jejich funkce - rozměry obalů - označování obalů - ukládání a fixace zboží

Manipulační prostředky a zařízení

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - prakticky i teoreticky rozliší jednotlivé skupiny manipulačních prostředků a zařízení s přetržitým a nepřetržitým pohybem - ovládá jejich technické parametry a zná výhody a použití	- mechanizační zařízení pro přetržitou manipulaci s cyklickým provozem, popis a technické parametry - mechanizační zařízení pro přetržitou manipulaci s periodickým oběžným provozem, popis a technické parametry - mechanizační zařízení pro plynulou nepřetržitou manipulaci s plynulým provozem, popis a technické parametry

7.7.7 Daně a finance

Charakteristika předmětu

Charakteristika a cíl předmětu:

Předmět vychází z obsahového celku Ekonomika, na celek navazuje a seznamuje žáky s daňovou soustavou, finančním trhem, obchodováním s cennými papíry, bankovníctvím a jinými finančními institucemi. Vede žáky k dalšímu rozvoji ekonomického myšlení, rozvíjí ekonomické dovednosti uplatnitelné v praxi i osobním životě, předává žákům informace o světě financí, úloze daní v národním hospodářství, výpočtu daní, funkcích finančního trhu, postavení centrální banky i činnostech obchodních bank. Žáci jsou vedeni k racionálnímu chování v osobním i profesním životě. Předmět je zařazen do 3. vyučovacího ročníku s týdenní dotací 2 hodiny. Náplní předmětu jsou celky daně, finanční vzdělávání, finanční trh, bankovníctví a finanční instituce.

Pojetí výuky:

Základní metodou výuky je výklad navazující na studijní literaturu a platné právní normy, je doplňován referáty žáků, kteří jako zdroj využívají odbornou literaturu, popřípadě internet. Výuka je také doplňována praktickými příklady z praxe, k jednotlivým tématům probíhá diskuse, žáci pracují samostatně, popř. ve skupinách. Dle možností jsou organizovány exkurze a přednášky odborníků z praxe, s nimiž jsou žáci schopni diskutovat na dané téma, žáci jsou schopni uplatňovat a využívat mezipředmětové vztahy. Při výuce je kladen důraz na logické a praktické pochopení probíraných témat, dále na osvojování pracovních návyků a orientaci v dané problematice, žák je připravován na celoživotní vzdělávání.

Hodnocení výsledků žáka:

Klasifikace žáků vychází z Pravidel hodnocení výsledků vzdělávání žáků školy.

Žáci se hodnotí z ústního a písemného projevu.

Žáci při ústním projevu: správně formulují z hlediska odborného, mluví souvisle, srozumitelně a jazykově správně, chápou souvislosti s ostatními probíranými tematickými celky, jsou schopni navázat na ostatní odborné předměty.

Žáci při písemném projevu: pracují správně, přesně a pečlivě z hlediska odborného, dbají na jazykovou stránku, pracují samostatně i týmově.

Ostatní hodnocení: vypracování a přednes referátů na dané téma.

Důraz je kladen na používání získaných vědomostí v logických souvislostech, schopnost vysvětlovat, zobecňovat, zhodnotit a argumentovat. Hodnotí se aktivita žáka a jeho schopnost aplikovat získané poznatky na praktické příklady.

Mezipředmětové vztahy:

- Ekonomika
- Marketing a management
- Praxe
- Evidence podnikání

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
 - ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
 - s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- Kompetence k řešení problémů
 - porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
 - uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
 - volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomostí nabytých dříve
 - spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- Komunikativní kompetence
 - vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
 - formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
 - dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
 - mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
 - mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
 - umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání
 - znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
 - rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi

- Digitální kompetence
 - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje
 - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
 - vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
 - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Odborné kompetence

- Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci
 - chápal bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem
 - znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
- Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje
 - efektivně hospodařili s finančními prostředky
 - nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

• žák je veden k tomu, aby: se vyjadřoval a vystupoval se zásadami kultury projevu a chování, uznával postoje podstatné pro život v demokratické společnosti, jednal v souladu s udržitelným rozvojem, uvědomoval si vlastní kulturní, národní a osobní identitu, zajímal se aktivně o dění ve světě a v ČR.

Člověk a životní prostředí

• žák je veden k tomu, aby: poznával svět a lépe mu rozuměl, efektivně pracoval s informacemi, tzn. uměl je získávat a kriticky vyhodnocovat, dokázal esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí, získával informace v přímých kontaktech s životním prostředím a z různých informačních zdrojů.

Člověk a svět práce

• žák je veden k tomu, aby se: orientoval na pracovním trhu, vyhledával a posuzoval informace o profesních záležitostech, učil se komunikovat s kolegy, nadřízenými i podřízenými zaměstnanci i potenciálními klienty a spoluutvářel obraz firmy na veřejnosti.

Člověk a digitální svět

• žák je veden k tomu, aby: využíval prostředky informačních a komunikačních technologií, především při vyhledávání informací, jejich analýze a prezentaci výsledků.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence k učení
 - mít pozitivní vztah k učení
 - využívat v procesu učení různé informační zdroje
 - využívat v procesu učení zkušenosti své i jiných lidí

- formulovat hlavní myšlenku
- vyvozovat závěry
- Komunikativní kompetence
 - umět rozebrat a interpretovat odborný ekonomický text
 - účastnit se aktivně diskuzí
 - formulovat a obhajovat své názory a postoje
 - vhodně se prezentovat a umět argumentovat
 - přiměřeně se vyjadřovat v projevech mluvených i psaných
- Personální a sociální kompetence
 - reálně posuzovat své fyzické a duševní možnosti
 - stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností
 - reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí
 - přijímat radu i kritiku
 - přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházet osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým
- Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb
 - usilovat o vyšší kvalitu své práce
 - dbát na zabezpečování parametrů kvality procesů, výrobků nebo služeb
 - zohledňovat požadavky klienta
 - jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje
 - pochopit význam, účel a užitečnost vykonávané práce

3. ročník

2 týdně, P

Daně

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství • charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát • provede jednoduchý výpočet daní • vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob • provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění • vyhotoví a zkontroluje daňový doklad	• Státní rozpočet • Daně a daňová soustava • Výpočet daní • Přiznání k dani • Daňové a účetní doklady • Sociální a zdravotní pojištění

3. ročník

Finanční vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - orientuje se v platebním styku a směně peníze podle kurzovního lístku - vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu - orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojištný produkt s ohledem na své potřeby - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům - charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění - zná funkce a nástroje centrální banky, určí běžnou nabídku bankovních služeb	- Peníze - Hotovostní platební styk - Bezhotovostní platební styk - Charakteristika finančního trhu - Úvěry a úvěrové produkty - Úroková míra, RPSN - Obchodování s cennými papíry - Pojištění, pojištné produkty - Inflace - Bankovní soustava - Centrální banka a její funkce - Obchodní banky a druhy bankovních operací - Další finanční instituce

Podnikání

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: vysvětlí zásady daňové evidence	- zásady daňové evidence

7.7.8 Marketing a management

Charakteristika předmětu

Charakteristika a cíl předmětu:

Předmět vychází z obsahového celku Ekonomika. Podává žákům ucelený přehled poznatků z oblasti marketingu a managementu. Učivo vede žáky k pochopení nezbytnosti marketingové podnikatelské koncepce. Žáci se naučí uplatňovat při podnikání tvůrčí marketingový přístup. Dále pak se učivo zaměřuje na tematické celky, které vymezují základní formy managementu: definice, pojetí, manažerské činnosti: rozhodování, plánování, vedení, organizování, komunikace a kontrola. Obecným cílem je, aby žáci získali uspořádaný soubor poznatků, který jim umožní zaujímat správné stanovisko k výkonu řídicí činnosti.

Pojetí výuky:

Při výuce je kladen důraz na logické a praktické pochopení probíraných témat, dále pak na osvojování pracovních návyků a orientaci na trhu, žák je připravován na celoživotní vzdělávání. V předmětu převažuje výklad, instruktáž, demonstrační výklad. Jsou zahrnuta řešení neproblémových úloh.

Hodnocení výsledků žáka:

Klasifikace žáků vychází z Pravidel hodnocení výsledků vzdělávání žáků školy. Žáci jsou hodnoceni standardními metodami – ústní zkoušení, testování, samostatné práce, referáty atd. Důraz je kladen na používání získaných vědomostí v logických souvislostech, schopnost vysvětlovat, zobecňovat, zhodnotit a argumentovat. Hodnotí se aktivita žáka a jeho schopnost aplikovat získané poznatky na praktické příklady.

Mezipředmětové vztahy:

- Ekonomika
- Daně a finance
- Praxe
- Řízení dopravního podniku

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- **Kompetence k řešení problémů**
 - porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
 - uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
 - volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- **Komunikativní kompetence**
 - formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
 - účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- **Digitální kompetence**
 - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje
 - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
 - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Odborné kompetence

- Organizovat přepravu cestujících
 - definovali základy dopravního marketingu
- Organizovat přepravu zboží
 - používali základy marketingu přepravy zboží

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

• *žák je veden k tomu, aby: se vyjadřoval a vystupoval se zásadami kultury projevu a chování, uznával postoje podstatné pro život v demokratické společnosti, jednal v souladu s udržitelným rozvojem, uvědomoval si vlastní kulturní, národní a osobní identitu, zajímal se aktivně o dění ve světě a v ČR.*

Člověk a životní prostředí

• *žák je veden k tomu, aby: poznával svět a lépe mu rozuměl, efektivně pracoval s informacemi, tzn. uměl je získávat a kriticky vyhodnocovat, dokázal esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí, získával informace v přímých kontaktech s životním prostředím a z různých informačních zdrojů.*

Člověk a svět práce

• *žák je veden k tomu, aby se: orientoval na pracovním trhu, vyhledával a posuzoval informace o profesních záležitostech, učil se komunikovat s kolegy, nadřízenými i podřízenými zaměstnanci i potenciálními klienty a spoluutvářel obraz firmy na veřejnosti.*

Člověk a digitální svět

• *žák je veden k tomu, aby: využíval prostředky informačních a komunikačních technologií, především při vyhledávání informací, jejich analýze a prezentaci výsledků.*

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence k učení
 - *mít pozitivní vztah k učení*
 - *využívat v procesu učení různé informační zdroje*
 - *využívat v procesu učení zkušenosti své i jiných lidí*
 - *formulovat hlavní myšlenku*
 - *vyvozovat závěry*
- Komunikativní kompetence
 - *umět rozebrat a interpretovat ekonomický text*
 - *účastnit se aktivně diskuzí*
 - *formulovat a obhajovat své názory a postoje*
 - *vhodně se prezentovat a umět argumentovat*
 - *přiměřeně se vyjadřovat v projevech mluvených i psaných*
- Personální a sociální kompetence
 - *reálně posuzovat své fyzické a duševní možnosti*
 - *stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností*
 - *reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí*
 - *přijímat radu i kritiku*
 - *přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházet osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým*
- Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb
 - *usilovat o vyšší kvalitu své práce*
 - *dbát na zabezpečování parametrů kvality procesů, výrobků nebo služeb*
 - *zohledňovat požadavky klienta*
 - *pochopit význam, účel a užitečnost vykonávané práce*
- Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje
 - *jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje*

2. ročník

2 týdně, P

2. ročník

Marketing

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí, co je marketingová strategie - zpracuje jednoduchý průzkum trhu - na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru	- Podstata marketingu - Cíl marketingové koncepce - Marketingové metody - Marketingové prostředí - Průzkum trhu - Segmentace trhu - Produkt, cena, distribuce, propagace - Životní cyklus produktu

Management

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí tři úrovně managementu - popíše základní zásady řízení; zhodnotí využití motivačních nástrojů v oboru	- dělení managementu - funkce managementu - plánování, organizování, vedení, kontrolování

7.7.9 Evidence podnikání**Charakteristika předmětu****Charakteristika a cíl předmětu**

Předmět Evidence podnikání je profilovým předmětem pro oblast ekonomického vzdělávání. Využívá základní znalosti z předmětu Ekonomika. Cílem je seznámit žáky s problematikou evidence podnikatelské činnosti. Žáci si prohloubí dovednosti práce s textem a budou schopni provést základní výpočty finančních částek pro oblast mzdovou a majetkovou. Teoretické poznatky žáci aplikují při řešení konkrétních situací.

Charakteristika učiva

Učivo navazuje na znalosti z oblasti ekonomické a je děleno do tematických celků a kapitol, které v souhrnu představují ucelený, logický a uspořádaný systém. Předmět přispívá k základnímu pochopení evidence podnikání. V úvodních částech jsou žáci seznámeni se základy evidence a právními normami platnými pro tuto oblast. Žáci budou prakticky řešit úkoly z oblasti evidence.

Pojetí výuky

Při výuce je kladen důraz na logické pochopení problematiky s významným podílem řešení praktických úkolů. Část je věnována samostatné práci žáků pod vedením učitele.

Mezipředmětové vztahy:

- Ekonomika
- Management a marketing
- Daně a finance
- Řízení dopravního podniku.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení je prováděno v souladu s pravidly hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou ve školním řádu. Hodnocení je ústní projev z hlediska odborné správnosti i používání odpovídající terminologie, při samostatných pracích a písemných pracích také úroveň zpracování.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
 - ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
 - uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný

- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- Kompetence k řešení problémů
 - porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
 - uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- Digitální kompetence
 - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje
 - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
 - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Odborné kompetence

- Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje
 - znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení
 - zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady
 - nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

Postoj k demokracii žáci uplatňují při běžné komunikaci s učitelem i spolužáky v rámci týmové práce. Žák je veden k tomu, aby si stále uvědomoval míru dosahovaných výsledků a získaných schopností a tyto využíval ve prospěch sebe i jiných.

Člověk a životní prostředí

Téma je realizováno v celcích, které se týkají majetku podniku, kdy je kladen důraz na zamezení plýtvání s ním a na potřebné vynakládání přírodních zdrojů.

Člověk a svět práce

Téma je realizováno v celku Zúčtování se zaměstnanci. Žák si uvědomuje hodnotu pracovní síly a míru odpovědnosti zaměstnavatele za odborný růst zaměstnanců.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k samostatné práci, práci s textem, vyhledávání a třídění informací.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Komunikativní kompetence
 - pomáhá formulovat myšlenky srozumitelně a správně v ústní i písemné formě
 - učí obhajovat vlastní názory, aktivně diskutuje
 - vede k rozšiřování slovní zásoby v oblasti odborné terminologie
- Personální a sociální kompetence
 - připravuje žáka k efektivní práci
 - podporuje žáka při plnění úkolů, v promýšlení týmové práce

- *vede k přijímání hodnocení výsledků vlastní práce*
- Občanské kompetence a kulturní povědomí
 - *vede žáka k odpovědnému plnění úkolů a zvažování návrhů jiných*
 - *přispívá k vytváření kladných mezilidských vztahů a k předcházení konfliktům*
 - *vede k získání přehledu o vlastním uplatnění*
- Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
 - *učí pracovat v kolektivu*
 - *podporuje demokratické prosazování vlastních návrhů*
 - *učí respektovat nápady jiných*

2. ročník

2 týdne, P

2. ročník

Podnikání

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí potřebnost evidence podnikatelské činnosti a její praktické využití - odliší různé způsoby evidence a objasní rozdíly mezi nimi - vyplní doklady a určí jejich náležitosti, má přehled o zpracování dokladů - rozliší druhy majetku a vysvětlí využití jednotlivých zdrojů - objasní smysl a strukturu rozvahy - vysvětlí zásady pro účtování na účtech, definuje rozdíl mezi účtovou osnovou a účtovým rozvrhem - orientuje se ve vedení účetních knih - má přehled o evidenci hotovosti a změnách vkladů - vysvětlí problematiku cenin, jejich pořízení a použití - orientuje se ve složkách mzdy a srážek z ní - objasní finanční vztah k zaměstnanci při pracovní cestě - vypočítá DPH, popíše evidenci - stanoví cenu pořízeného dlouhodobého majetku - vysvětlí pravidla pro výpočet odpisů - objasní zásady evidence při pořizování a vyřazování dlouhodobého majetku - rozliší druhy zásob a jejich oceňování - objasní rozdíly v evidenci zásob nakupovaných a zásob pořízených vlastní činností	Základní pojmy z oblasti evidence podnikání - význam a funkce evidence - způsoby evidence podnikání Doklady potřebné pro evidenci - druhy dokladů a jejich náležitosti - zpracování a oběh dokladů Majetek a zdroje jeho financování - formy majetku - zdroje financování majetku Rozvaha a účty - struktura rozvahy a její význam - směrná účtová osnova, účtový rozvrh - druhy účtů a zásady účtování na nich - druhy účetních zápisů - vedení účetních knih Peněžní prostředky a ceniny - příjem a výdej hotovosti, evidence - zachycení změn na bankovním účtu - evidence převodů hotovosti - druhy cenin, evidence Zúčtování se zaměstnanci - evidence mezd - pracovní cesty Evidence DPH - výpočet DPH - zachycení DPH v evidenci podnikání Evidence dlouhodobého majetku - oceňování a odepisování dlouhodobého majetku - evidence při pořizování dlouhodobého majetku - evidence při vyřazování dlouhodobého majetku Zásoby - druhy zásob a jejich oceňování - evidence při pořizování nakupovaných zásob - evidence zásob vlastní činností

7.7.10 Cvičení z dopravy a přepravy

Charakteristika předmětu

Charakteristika a cíl předmětu:

Předmět Cvičení z dopravy a přepravy je důležitou součástí výuky odborných předmětů. Klade si za cíl rozvíjet praktické dovednosti a ověřovat využití teoretických znalostí získaných v odborných předmětech s důrazem na předměty věnované obsahovému okruhu Doprava a přeprava. Žák je cíleně veden ke schopnosti logicky uvažovat, srozumitelně se vyjadřovat, aniž by výrazně redukoval to, co chce sdělit. Žák rozvíjí své schopnosti v oblasti praktického využití poznatků při realizaci dopravního a přepravního provozu, při aplikované výuce ve fiktivních dopravních firmách ve škole. Na základě znalostí přepravních podmínek žáci operativně řeší odbavování zásilek i cestujících. Žák ovládá všeobecnou i odbornou terminologii.

Pojetí výuky:

Teoretické znalosti si žáci ověřují praktickými příklady využitelnými v praxi v dopravních firmách a aplikovanou výukou ve fiktivních firmách ve škole. Je zahrnuta frontální, skupinová i individuální forma výuky. Důraz je

kladen na metody dialogu, diskuze a argumentace. V rámci cvičení řeší problémy z odborné praxe.

Hodnocení výsledků žáka:

Hodnocení je prováděno v souladu s Pravidly hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Žák je hodnocen průběžně písemnými testy a ústním zkoušením v průběhu tematického celku. Průběžně probíhá zjišťování vědomostí v rámci diskuze na dané téma. Při hodnocení je kladen důraz na hloubku porozumění učivu, na schopnost aplikovat nabyté poznatky a vědomosti v praxi, na samostatný a tvořivý přístup k řešení úkolů. Největší důraz je kladen na témata, se kterými se bude absolvent po škole v praxi nejvíce setkávat.

Mezipředmětové vztahy:

- Dopravní síť
- Dopravní provoz
- Dopravní a přepravní prostředky
- Manipulační zařízení
- Logistika
- Ekonomika
- Daně a finance
- Management a marketing
- Praxe
- Evidence podnikání
- Nákladní přeprava
- Osobní přeprava
- Přepravní provoz

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
 - ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
 - znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- Kompetence k řešení problémů
 - porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
 - uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- Komunikativní kompetence
 - formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
 - dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- Digitální kompetence
 - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje
 - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Odborné kompetence

- Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci
 - chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem

- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce)
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout
- Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb
 - dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti
 - dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana)
- Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje
 - znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení
 - nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí
- Pracovat se systémy řízení jednotlivých druhů dopravy
 - zdokonalovali systémy řízení v souladu s rozvojem techniky
 - navrhovali nové technologické postupy v jednotlivých druzích dopravy
- Organizovat přepravu cestujících
 - navrhovali optimální řešení přepravy cestujících
 - efektivně volili dopravní prostředky s ohledem na cenu, rychlost a kvalitu přepravy
 - pracovali s přepravními předpisy a tarify
 - orientovali se v oblasti tvorby a správy Integrovaných dopravních systémů
 - organizovali přepravu s ohledem na sociální předpisy v dopravě
- Organizovat přepravu zboží
 - charakterizovali technologie přepravy jednotlivých druhů zboží a správní předpisy související s přepravou
 - počítali přepravné za použití příslušných tarifů a zákazníkovi nabízeli více možností přepravy nejen s ohledem na cenu, ale i rychlost a kvalitu přepravy zboží
 - jednali a pracovali v souladu s ustanoveními tarifů, celních, přepravních a pojišťovacích předpisů
 - uzavírali přepravní smlouvy včetně dodacích podmínek podle platných právních předpisů
 - vyplňovali průvodní doklady přepravní, celní, pojišťovací pro běžné i nebezpečné zboží
- Uplatňovat principy logistiky při řízení materiálového toku
 - řešili materiálové toky komplexně s toky informací v zásobovacích, výrobních a distribučních řetězcích
 - využívali moderní technologie a informační systémy v oblasti identifikace zboží
 - využívali optimalizačních metod při řešení logistických řetězců
 - charakterizovali nové trendy kombinované přepravy a jejich využívání

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

je veden k dodržování společenských a právních norem a získání vhodné míry sebevědomí a odpovědnosti. Žák je v rámci všech tematických celků veden k tomu, aby dosažené vědomosti a získané schopnosti využíval ve svůj prospěch a tím i ve prospěch celé společnosti

Člověk a životní prostředí

• *ke svému učení využívá zkušeností jiných lidí. Učí se chápat svět v souvislostech, orientovat se v globálních problémech, chápat postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život.*

Člověk a svět práce

• *pochopí důležitost znalostí a dovedností získaných v daném předmětu pro možnosti uplatnění na trhu práce*

Člověk a digitální svět

• *efektivně používá moderní informační technologie při získávání nových poznatků v průběhu vzdělávání a při samostatném řešení úkolů*

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence k řešení problémů
 - *porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky*
 - *uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace*
- Personální a sociální kompetence
 - *ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí*
 - *pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností*
 - *přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly*
 - *podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých*
- Matematické kompetence
 - *číst a vytvářet různé formy grafického znázornění tabulky, diagramy, grafy, schémata*
 - *efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích*
- Digitální kompetence
 - *pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením*
 - *komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace*
 - *získávat informace z veřejných zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet*
- Pracovat se systémy řízení jednotlivých druhů dopravy
 - *pracovat se systémy řízení jednotlivých druhů dopravy*
 - *znali systémy jednotlivých druhů doprav*

3. ročník

2 týdně, P

3. ročník

Dopravní a přepravní prostředky

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • orientuje se v problematice dopravních a přepravních prostředků a technické základny • zvolí optimální dopravní prostředek pro konkrétní přepravu • definuje základní technické parametry dopravních a přepravních prostředků • vyjmenuje technologii manipulace se zbožím v dopravních a přepravních prostředcích • rozhodne o vhodnosti použití dopravních a přepravních prostředků	Volba dopravního prostředku • druhy a vlastnosti nákladu • druhy dopravních prostředků • parametry přepravy • volba dopravního prostředku a manipulační techniky pro konkrétní přepravu Vozový park • kapacita vozového parku • ložné plány, umístění zboží v dopravním prostředku, fixace nákladu • přihláška nakládky Prvotní doklady a smluvní vztahy v nákladní dopravě • smlouva o přepravě věci • nákladní list • záznam o provozu vozidla • režimy řidičů, kontrolní zařízení Kalkulace cen za použití tarifů • cena a tarif • kalkulační vzorec • kalkulace nákladů

Základní přepravní a obchodní podmínky v přepravě osob a zboží

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • uzavírá přepravní smlouvy podle platných předpisů • vystavuje potřebné přepravní doklady • zpracovává přepravní dokumenty, včetně elektronické dokumentace	Poptávka po přepravních službách • poptávka, nabídka, základní informace pro dopravce • objednávka, potvrzení objednávky • storno objednávky Obchodní jednání za účelem uzavření přepravní smlouvy • příprava týmu na obchodní jednání • strategie řešení obchodního jednání • uzavření přepravní smlouvy • urgence, reklamace

4. ročník

2 týdne, P

4. ročník

Dopravní a přepravní provoz

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - navrhne nejvýhodnější trasu přepravy - navrhne optimalizaci dopravního procesu - ekonomicky vyhodnotí konkrétní dopravní úkon	Přeprava osob po železnici - informační systémy cestujících - přepravní řád, ceník, jízdní doklady - zásady správné komunikace s cestujícími Silniční přeprava osob - informační systémy cestujících - ceník, jízdní doklady - ostatní poplatky Městská hromadná doprava - informační systémy cestujících - ceník, jízdní doklady - ostatní poplatky Letecká přeprava osob - informační systémy cestujících - ceníky, letenky - ostatní poplatky Vodní doprava a nekonvenční druhy přeprav - provozní řád - ceník, cena, ostatní poplatky Personální zabezpečení přepravy - pracovní profese v dopravě a jejich kvalifikace - pracovní poměr, pracovní smlouva, odměňování, pracovní doba, turnus - záznamy o provozu vozidel a osádek

7.7.11 Praxe

Charakteristika předmětu

Charakteristika a cíl předmětu:

Obsahový okruh rozvíjí poznatky získané ze společenskovední oblasti. Motivuje žáky k pochopení nutnosti osobnostního rozvoje i profesní připravenosti tak, aby byli úspěšní na trhu práce. Žáci si osvojí zásady jednání s lidmi, metody organizace práce i profesionální vystupování. Jsou vedeni k flexibilitě, výkonnosti, kreativitě, kooperaci a rozhodnosti při řešení problémů. Učí se prosazovat své myšlenky a názory při plném respektování svého okolí. Analyzují své chování v zátěžových situacích. Uvědomují si nutnost dodržování zásad psychohygieny. Žáci si osvojí základní prezentační dovednosti a dokáží je využít v praxi.

Výuka předmětu Praxe tvoří významný podpůrný pilíř pro studium teorie odborných předmětů oboru. Předmět má důležitou úlohu při začleňování žáků do profesního života, rozvíjí samostatné rozhodování a myšlení, tvůrčí schopnosti i týmovou práci. Cílem vzdělávání předmětu praxe je navázat praktickými činnostmi na znalosti a dovednosti získané v odborných předmětech a tím jejich učivo vhodně doplnit. V oblasti manuálních dovedností je cílem naučit žáky provádět základní obsluhu běžné kancelářské techniky. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák byl schopen orientace na pracovištích různých firem, na logistickém a dopravním trhu a v legislativě s tím související. Dále aby byl schopen pracovat dle požadavků zaměstnavatele v souladu s pracovním zařazením, vyhledával a vyhodnocoval informace z různých zdrojů, podroboval je logickému rozboru a využíval je pro práci. Uměl pracovat v týmu i samostatně, dokázal se rozhodovat a obhajovat svoji práci. Dále aby byl schopen se přesně vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii.

Pojetí výuky:

Souvislá odborná praxe je ve II. a III. ročníku realizována v rozsahu 2 týdnů na pracovištích konkrétních firem v regionu v termínu určeném ředitelem školy.

Praxe je ve II. ročníku vyučována ve 3 hodinové týdenní dotaci. Je určena pro praktický nácvik znalostí

z předmětů Dopravní síť, Dopravní provoz, Dopravní a přepravní prostředky, Manipulační zařízení a Informační a komunikační technologie. Tato praxe je realizována v odborných učebnách.

Praxe je ve III. ročníku realizována v celkovém rozsahu 3 hodin za týden. Realizace probíhá ve školní odborné učebně ve spolupráci se sociálními partnery. Obsah výuky je zaměřen na praktické činnosti náplní předmětů Řízení dopravního podniku a Přepravní provoz.

Obsah výuky praxe ve IV. ročníku (3 hodiny za týden) směřuje k tomu, aby žáci byli schopni samostatně pracovat, vyhledávat aktuální informace, analyzovat a navrhnout vlastní řešení, které následně i obhájí. Tato praxe navazuje na předmět Cvičení z dopravy a přepravy a na všechny odborné předměty oboru. Při práci na jednotlivých pracovištích je v rozpisu učiva zařazena problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární prevence.

Žák pracuje v souladu s firemní kulturou pracoviště. Pracuje kvalitně a hospodárně, dodržuje stanovené normy a předpisy. Nakládá s materiály, energiemi a odpady ekonomicky s ohledem na životní prostředí. Chápe bezpečnost práce jako součást péče o zdraví své i druhých, dodržuje příslušné předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví, požární ochrany, hygienické předpisy a zásady.

Realizace výuky praxí probíhá ve spolupráci se sociálními partnery tak, aby žák pracoval v reálném prostředí firmy a jejich pracovišť na činnostech souvisejících s jeho budoucí povoláním. Spektrum pracovišť, na kterých žáci praxi absolvují, je široké. Jedná se především o dopravní, spediční, obchodní a výrobní společnosti a jejich administrativní provozy.

Praxe je realizována na základě Smlouvy o zabezpečení odborné praxe.

Hodnocení výsledků žáka:

Při hodnocení žáků se opíráme o platné Pravidla hodnocení, klademe důraz na porozumění učiva, na orientaci v odborných souvislostech, pochopení současných problémů. Dále se zaměřujeme na hodnocení aktivity a schopnosti dobře a plynule se vyjadřovat. Celkové hodnocení se provádí na základě ústního zkoušení, testů, referátů a projektů.

Mezipředmětové vztahy:

- Dopravní síť
- Dopravní a přepravní prostředky
- Mechanizační zařízení
- Dopravní provoz
- Přepravní provoz
- Řízení dopravního podniku
- Legislativa v dopravě
- Cvičení z dopravy a přepravy
- Nákladní přeprava
- Osobní přeprava
- Technologie dopravy
- Kombinovaná doprava a přeprava
- Ekonomika
- Management a marketing
- Informační a komunikační technologie

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
 - ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
 - uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
 - s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
 - využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- **Kompetence k řešení problémů**
 - porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
 - uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
 - spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- **Komunikativní kompetence**
 - vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
 - formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
 - účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
 - vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**
 - mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
 - mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
 - mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady
 - umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání
 - vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle
 - znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
 - rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi
- **Digitální kompetence**
 - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje
 - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
 - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Odborné kompetence

- Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci
 - chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem

- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce)
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout
- Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb
 - chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku
 - dodržovali stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti
 - dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana)
- Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje
 - znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení
 - zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady
- Pracovat se systémy řízení jednotlivých druhů dopravy
 - sledovali účinnost systémů řízení
 - zdokonalovali systémy řízení v souladu s rozvojem techniky
 - navrhovali nové technologické postupy v jednotlivých druzích dopravy
 - vyhledávali a zpracovávali informace potřebné pro realizaci dopravy a přepravy
- Organizovat přepravu cestujících
 - navrhovali optimální řešení přepravy cestujících
 - efektivně volili dopravní prostředky s ohledem na cenu, rychlost a kvalitu přepravy
 - dokázali provázat a optimalizovat veřejnou dopravu
 - orientovali se v oblasti tvorby a správy integrovaných dopravních systémů
 - organizovali přepravu s ohledem na sociální předpisy v dopravě
- Organizovat přepravu zboží
 - charakterizovali technologie přepravy jednotlivých druhů zboží a správní předpisy související s přepravou
 - počítali přepravné za použití příslušných tarifů a zákazníkovi nabízeli více možností přepravy nejen s ohledem na cenu, ale i rychlost a kvalitu přepravy zboží
 - jednali a pracovali v souladu s ustanoveními tarifů, celních, přepravních a pojišťovacích předpisů
 - uzavírali přepravní smlouvy včetně dodacích podmínek podle platných právních předpisů
 - vyplňovali průvodní doklady přepravní, celní, pojišťovací pro běžné i nebezpečné zboží
- Uplatňovat principy logistiky při řízení materiálového toku
 - definovali dělení zboží do přepravně-manipulačních skupin podle jeho vlastností
 - volili nejvhodnější způsob balení, fixace, manipulace, skladování a přepravy zboží
 - rozeznávali se druhy manipulačních a dopravních prostředků včetně jejich technických parametrů a jejich vzájemné návaznosti
 - řešili materiálové toky komplexně s toky informací v zásobovacích, výrobních a distribučních řetězcích

- využívali moderní technologie a informační systémy v oblasti identifikace zboží
- využívali optimalizačních metod při řešení logistických řetězců
- charakterizovali nové trendy kombinované přepravy a jejich využívání

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

• žák je veden k etickému chování jak v rámci výuky, tak v reálném prostředí a v rámci komunikace mimo školních aktivitách. Žák je veden k dodržování společenských a právních norem, na základě dosažených výsledků a získaných schopností a dovedností, dosahuje vhodné míry sebevědomí a odpovědnosti. V předmětu Praxe je v kapitole Dopravní a přepravní provoz žák veden k plánování přeprav s ohledem na sociální předpisy v dopravě. Je veden k využívání masových médií a zároveň k jejich kritickému hodnocení za účelem posouzení plánování přeprav s ohledem na potřeby demokratické společnosti. Rozborem mediálních zpráv z oblasti dopravy a logistiky vedeme žáky k mediální gramotnosti a orientaci na dopravním trhu. Na podporu výchovy k demokracii a demokratickému občanství jsou v kapitolách z oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci zařazeny aktuální celospolečenské problémy vlivu této oblasti na veřejný život společnosti.

Člověk a životní prostředí

• žák si osvojuje názory na použité logistické metody a pracovní postupy, učí se uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivity, ale i hledisko ekologické, zejména v otázkách zacházení člověka s přírodou při řešení zásobovacích, výrobních a distribučních řetězců a při řešení negativních vlivů dopravy na životní prostředí. V předmětu Praxe je v kapitole Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence žák seznámen s problematikou ochrany člověka při práci a ochrany životního prostředí v průběhu pracovního procesu. Žák dbá na dodržování předpisů při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení. Postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy s šetrným přístupem k životnímu prostředí

Člověk a svět práce

• žák využívá nabyté informace při uplatnění na trhu práce, naučí se určité míře sebekritiky a umí posoudit a vhodně nabídnout své schopnosti za odpovídající odměnu, dosažené znalosti a dovednosti jsou základem pro profesní profil jedince a jsou podkladem pro možnosti další profesní kariéry. Předmět přispívá svým obsahem a zejména tématy Základní praktické dovednosti v ručním a strojním zpracování podkladů, materiálů a písemností a vedení firemní agendy, k osvojení praktických dovedností nezbytných pro výkon kvalifikované práce a plynulého zapojení žáka jako suverénního jedince do světa práce. V rámci tématu Dopravní a přepravní provoz je věnována pozornost pochopení zásad spolupráce dopravních podniků v rámci integrovaných dopravních systémů za účelem zvýšení efektivity vykonávaných pracovních činností. Pozornost je věnována vytváření podmínek pro pochopení podnikatelského chování v daném oboru, potřebám plánování a řízení jednotlivých pracovních činností v oblasti dopravy a logistiky.

Člověk a digitální svět

žák rozvíjí dovednosti v oblasti informačních a komunikačních technologií, využívá znalosti práce s počítačem a dále pracuje se základními počítačovými programy při zpracování dat, vyhledávání informací prostřednictvím internetu a uplatňuje další získané dovednosti při samostatném zpracování odborných úkolů. Žák na pracovištích pracuje nejen s internetem, ale i jinými odbornými programy používanými v konkrétním pracovním prostředí. Je aktivně zapojován do vytváření dokumentů a řízení firemních procesů v podniku. V rámci tématu Práce s tarify a výpočet jízdného a dovozného se v rámci komunikace se zákazníky využívá moderních komunikačních technologií jako například telefon, a Internet

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Komunikativní kompetence
 - vede žáka, aby se srozumitelně a jasně vyjadřoval v ústním projevu i psaných textech, aktivně se účastnil diskusí, formuloval své myšlenky srozumitelně a souvisle, obhajoval své názory a řešení
 - vede k respektu názorů druhých
 - přispívá k rozšiřování si slovní zásoby v oblasti odborné terminologie

- **Personální a sociální kompetence**
 - *učí efektivně pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky, osvojovat si znalosti z oblasti fungování podniku a problematiky běžného chodu pracovišť*
 - *vede žáka přijímat hodnocení svých výsledků, rad i kritiky*
 - *podporuje při plnění zadáných úkolů promýšlení individuálních a týmových přístupů a volbu vhodných prostředků a způsobů řešení*
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí**
 - *učí žáka efektivně pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky, osvojovat si znalosti z oblasti fungování podniku a problematiky běžného chodu pracovišť*
 - *podporuje žáka přijímat hodnocení svých výsledků, rad i kritiky, při plnění zadáných úkolů*
 - *přispívá k promýšlení individuálního a týmového přístupu a volbě vhodných prostředků a způsobů řešení*
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**
 - *učí žáka připravovat sebe a orientovat svou odbornou připravenost na výkon povolání*
 - *podporuje získání reálné představy o výkonu povolání, poznatků a dovedností získaných nejen z oblasti logistiky, ale i ostatních odborných předmětů a uplatnění v přípravě pro další profesní růst*
- **Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci**
 - *byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout*
 - *dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci*
- **Organizovat přepravu cestujících**
 - *organizovat přepravu cestujících a zboží*
 - *efektivně volili dopravní prostředky s ohledem na cenu, rychlost a kvalitu přepravy*
 - *aplikovali možnosti využití dopravních prostředků v kombinované dopravě*
- **Organizovat přepravu zboží**
 - *organizovat přepravu cestujících a zboží*
 - *efektivně volili dopravní prostředky s ohledem na cenu, rychlost a kvalitu přepravy*
 - *aplikovali možnosti využití dopravních prostředků v kombinované dopravě*

2. ročník

3 týdně, P

2. ročník

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP - zdůvodní úlohu státního odborného dozoru nad bezpečností práce - dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence - uvede základní bezpečnostní požadavky při práci se stroji a zařízeními na pracovišti a dbá na jejich dodržování - uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci - poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu	- řízení bezpečnosti práce v podmínkách organizace a na pracovišti - pracovněprávní problematika BOZP - bezpečnost technických zařízení

Dopravní infrastruktura

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - charakterizuje dopravní infrastrukturu jednotlivých druhů dopravy v ČR a na nejdůležitějších zahraničních trasách - navrhne nejvýhodnější trasu přepravy - rozezná specifika přepravy na dopravních cestách	Provozovatelé dopravních sítí - dopravní infrastruktura a dopravní síť - provozovatelé dopravní cesty - dopravní provoz Dopravní trh - dopravní trh a výkony dopravy - dopravci a jejich výkony - přepravci a jejich požadavky - spediční databanka Využití dopravní infrastruktury - popis dopravní situace - praktické šetření konkrétní dopravní situace - statistické vyhodnocení šetření - posouzení a návrh pro řešení dopravní situace

Dopravní a přepravní provoz

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - navrhne nejvýhodnější trasu přepravy - naplánuje přepravu s ohledem na sociální předpisy v dopravě - navrhne optimalizaci dopravního procesu - řídí dopravní a přepravní provoz a ovládá k tomu potřebnou techniku - ekonomicky vyhodnotí konkrétní dopravní úkon - ovládá dopravní technologie	Trasa přepravy - místo nakládky a místo vykládky - návrh tras přepravy - výpočet optimální trasy - časový rozvrh realizace přepravy - průvodní doklady Pravidelný rozvoz zboží - posouzení dané oblasti realizace obsluhy - pravidla pravidelného rozvozu, trasování - časový rozvrh realizace přepravy - průvodní doklady, ložné plány Propočet doby nakládky dopravního prostředku pomocí mechanizačních zařízení - zařízení s přetržitým provozem - zařízení s nepřetržitým provozem

2. ročník

Profesní komunikace

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - dodržuje zásady verbální i nonverbální komunikace - analyzuje vztahy ve skupině a role v týmu - efektivně spolupracuje v týmu - vybere adekvátní strategie obchodního jednání - na příkladu použije strategie řešení konfliktů při obchodním jednání - sděluje a konstruktivně přijímá kritiku - dodržuje základní pravidla asertivity - samostatně připraví prezentaci a využívá multimediální prezentační techniku - používá racionální argumentaci	Prezentace dopravní firmy - zásady zpracování prezentace - informace o podnikání v dopravě - tvorba elektronické prezentace - obhajoba záměru poskytování dopravních služeb

3. ročník

3 týdně, P

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP - zdůvodní úlohu státního odborného dozoru nad bezpečností práce - dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence - uvede základní bezpečnostní požadavky při práci se stroji a zařízeními na pracovišti a dbá na jejich dodržování - uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci - poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu	- řízení bezpečnosti práce v podmínkách organizace a na pracovišti - pracovněprávní problematika BOZP - bezpečnost technických zařízení

Podnikání

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet - rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky - na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru	Dopravní podnik - podnikatelský záměr - rozpočet, rozvaha, - organizační struktura - marketing dopravní společnosti

Základní přepravní a obchodní podmínky v přepravě osob a zboží

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - prakticky využívá znalosti přepravních řádů a dodacích podmínek při odbavování zásilek a osob - uzavírá přepravní smlouvy podle platných předpisů - na příkladu použije strategii řešení konfliktu při obchodním jednání - vybere adekvátní strategie obchodního jednání	- dopravní služby a dodací podmínky - strategie obchodního jednání - komunikace, prezentace, argumentace při obchodním jednání - řešení konfliktů

3. ročník

Dopravní a přepravní prostředky

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • orientuje se v problematice dopravních a přepravních prostředků a technické základny • vyjmenuje technologii manipulace se zbožím v dopravních a přepravních prostředcích • zvolí optimální dopravní prostředek pro konkrétní přepravu • rozhodne o vhodnosti použití dopravních a přepravních prostředků	• základní technické parametry • systém obsluhy a využití

Dopravní a přepravní provoz

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • ovládá dopravní technologie • řídí dopravní a přepravní provoz a ovládá k tomu potřebnou techniku • ekonomicky vyhodnotí konkrétní dopravní úkon • naplňuje přepravu s ohledem na sociální předpisy v dopravě • navrhuje optimalizaci dopravního procesu • popíše zásady jednotlivých systémů kombinované dopravy a přepravy • ovládá jednotlivé systémy hromadné dopravy a přepravy • aplikuje zásady dopravních systémů při řešení dopravních situací	• charakteristika prostředí řízení dopravního a přepravního provozu • technika využívaná pro řízení provozu • dopravní úkony a specifika dopravy a přepravy • řízení dopravního a přepravního provozu • bezpečnostní předpisy v dopravě a přepravě • dopravní a přepravní systémy • kvalita v dopravě

4. ročník

3 týdně, P

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP • zdůvodní úlohu státního odborného dozoru nad bezpečností práce • dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence • uvede základní bezpečnostní požadavky při práci se stroji a zařízeními na pracovišti a dbá na jejich dodržování • uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci • poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti • uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu	• řízení bezpečnosti práce v podmínkách organizace a na pracovišti • pracovněprávní problematika BOZP • bezpečnost technických zařízení

4. ročník

Základní přepravní a obchodní podmínky v přepravě osob a zboží

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - ovládá technologii a organizaci přepravy osob a zboží ve vnitrostátní a mezinárodní přepravě - vystavuje potřebné přepravní doklady - uzavírá přepravní smlouvy podle platných předpisů - zpracovává přepravní dokumenty, včetně elektronické dokumentace - kalkuluje ceny za přepravu	Práce s přepravními doklady - přepravní doklady - mezinárodní a národní standardy specifických přeprav - kvalita v dopravě Práce s tarify pro výpočet jízdného a dovozného - charakteristika a rozdělení tarifů - kalkulace cen za přepravu s využitím tarifů - odbavení přepraveců Vedení firemní agentury - obsah firemní agentury - zásady vedení - práce s agendou firmy

Dopravní a přepravní provoz

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - řídí dopravní a přepravní provoz a ovládá k tomu potřebnou techniku - rozhodne o dalších postupech při mimořádnostech v dopravním provozu	- specifika dopravního provozu - řízení provozu

7.7.12 Řízení dopravního podniku - D

Charakteristika předmětu

Charakteristika a cíl předmětu:

Předmět Řízení dopravního podniku vychází z tematických celků obsahového okruhu Doprava a přeprava a přináší komplexní pohled na dopravu jako jedno ze samostatných odvětví národního hospodářství. Poskytuje žákům základní odborné znalosti v oblasti dopravní politiky, fungování dopravního trhu a orientaci mezi účastníky dopravního trhu. Učivo žákům umožní pochopit principy provozování dopravního podniku, provozování dopravy tak, aby mohli efektivně řídit. Obsahová náplň je zpracována pro všechny druhy dopravy. Cílem vyučovacího předmětu Řízení dopravního podniku je seznámit žáky se základními vztahy, pojmy a prostředím, ve kterém se jako zaměstnanci, podnikatelé i občané budou pohybovat. Předmět umožní žákům orientovat se v oblasti řízení dopravního podniku a řízení dopravy. Žák získá základní znalosti potřebné pro zvládnutí chodu malé a střední dopravní společnosti.

Pojetí výuky:

Výuka probíhá ve třetím a čtvrtém ročníku. Ve výuce se uplatňují tyto metody: slovní výklad vyučujícího, aktivní zapojení žáků do procesu hledání a získávání nových vědomostí, řízená diskuse: je vhodná u situací, se kterými mají žáci zkušenosti z praktického života, přednášky pracovníků dopravních firem i dalších institucí. Je třeba také rozvíjet schopnost žáků samostatně studovat odbornou literaturu a vyhledávat na internetu odborné články a dokumenty.

Hodnocení výsledků žáka:

Žáci jsou hodnoceni podle Pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků, která jsou součástí Pravidel hodnocení. Hodnocení žáků probíhá formami: ústní zkoušení, jehož předmětem je zpravidla učivo několika posledních vyučovacích hodin, jeho znalost, použití v praxi a vztah k již dříve probraným tématům. Dále pak písemným zkoušením, které je zaměřené na průběžnou kontrolu znalostí žáků, především během probírání velkých tematických celků. V neposlední řadě také slovním hodnocením znalostí a schopností žáků, sloužící také k motivaci.

Mezipředmětové vztahy:

- Legislativa v dopravě
- Ekonomika

- Management a marketing
- Praxe
- Přepravní provoz
- Dopravní provoz

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
 - využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- Kompetence k řešení problémů
 - porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
 - volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- Komunikativní kompetence
 - vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
 - účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
 - mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
 - mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
- Digitální kompetence
 - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje
 - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
 - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Odborné kompetence

- Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci
 - chápalí bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem
 - znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
 - osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik
 - znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce)

- Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb
 - chápat kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku
 - dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti
 - dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana)
- Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje
 - znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

• *rozvoj sociálních a osobnostních kompetencí žáků. Žák chápe ekonomické fungování společnosti, dokáže ji analyzovat a ví, jak může ovlivňovat jako součást společenských jednotek i těch nejmenších. Důležitým cílem je také uplatňovat sociální spravedlnosti, politické morálky a sledování nejen osobních, ale i veřejných zájmů.*

Člověk a životní prostředí

- *vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí*
- *rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, pozitivní působení na druhé*

Člověk a svět práce

• *vzdělání má význam pro život a motivuje žáky k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře. Vede k tomu, že si žáci uvědomí dynamiku profesní mobility, rekvalifikací, sebevzdělávání a celoživotního učení.*

Člověk a digitální svět

- *práce s informacemi, vyhledávání na internetu, vyhodnocování a využívání informací*

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence k učení
 - *mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání*
 - *znát možnosti svého dalšího vzdělávání*
 - *být schopni se efektivně učit*
- Komunikativní kompetence
 - *písemně zaznamenávat myšlenky, správně zpracovávat písemnosti*
 - *umět formulovat a obhajovat své názory a postoje*
 - *dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii*
 - *vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování*
- Personální a sociální kompetence
 - *pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností*
 - *přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly*
 - *přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým*
- Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
 - *mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání*
 - *mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru*
 - *rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání*

- Pracovat se systémy řízení jednotlivých druhů dopravy
- *pracovat se systémy řízení jednotlivých druhů dopravy*

3. ročník

2 týdně, V

Dopravní politika

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • vysvětlí základy aktuální dopravní politiky v ČR • uvede základní principy dopravní obslužnosti v ČR	- dotace v dopravě - principy dopravní politiky - základní dopravní obslužnost

Řízení dopravního podniku

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • používá odbornou dopravní terminologii, charakterizuje a analyzuje reálnou situaci na dopravním trhu • orientuje se v potřebách zákazníků a objednatelů přepravních služeb • využívá znalosti přepravních řádů a dodacích podmínek • orientuje se v základních obecně závazných právních normách • aplikuje poznatky o dopravních oborech, o systému dopravy i dopravních prostředcích	Dopravní trh • volný dopravní trh • regulovaný dopravní trh • uzavřený dopravní trh Přepravci a objednavatelé dopravy • přepravci a jejich potřeby • objednavatelé služby přepravy Provozovatelé dopravní infrastruktury v ČR a podmínky využívání infrastruktury • silniční komunikace • dráhy • letiště • vodní cesty Dopravci a jejich služby • dopravci neveřejné dopravy • dopravci veřejné dopravy Třetí strany • dopravní zprostředkovatelé, zasilatelé • poskytovatelé intermodálních služeb • nezávislí poskytovatelé logistických služeb • překladiště kombinované přepravy, logistická centra

4. ročník

2 týdně, V

4. ročník

Legislativa v dopravě

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • orientuje se ve vnitrostátních a mezinárodních normách pro speciální přepravu a aplikuje je na jednotlivé dopravní technologie • popíše zásady provozování dopravního podniku	Řízení dopravního podniku • základní principy řízení dopravního podniku • základní principy podnikání v dopravě Provozování podniku silniční dopravy • provozování dopravy pro cizí potřeby • technická základna dopravce • finanční zajištění, pojištění Provozování podniku železniční dopravy • oprávnění k provozování drážní dopravy • technická základna dopravce • finanční zajištění, pojištění Provozování podniku letecké dopravy • licence k provozování obchodní letecké dopravy • technická základna dopravce • finanční zajištění, pojištění Provozování podniku vodní dopravy • oprávnění provozování vodní dopravy • technická základna dopravce • finanční zajištění, pojištění

Dopravní a přepravní provoz

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • naplňuje přepravu s ohledem na sociální předpisy v dopravě • navrhuje optimalizaci dopravního procesu	Řízení dopravy • vstupní a výstupní přeprava • smluvní zajištění dopravy • strategické partnerství a aliance • doprava vlastních produktů podniku • volba způsobu přepravy a dopravce • směřování a plánování dopravy • nabídka přepravních služeb • technologie v oblasti řízení dopravy Řízení zaměstnanců v dopravě • sociální předpisy • bezpečnost a ochrana zdraví při práci • povinnosti dopravce v oblasti režimu práce řidičů, strojvedoucích, pilotů • limity doby řízení a odpočinku, pracovníků v dopravě • vedení a vyhodnocování záznamů činností řidičů, používání záznamového zařízení tachografu a dodržování zákoníku práce

7.7.13 Legislativa v dopravě - D

Charakteristika předmětu

Charakteristika a cíl předmětu:

Výuka předmětu Legislativa v dopravě navazuje na základní odborné předměty. Obsahový okruh Doprava a přeprava klade velký důraz na znalost mezinárodních dohod a úmluv všech druhů dopravy. Pro znalost podmínek fungování dopravy je důležitá znalost tuzemských a mezinárodních organizací zabývajících se dopravou, fungování přepravního trhu, národního hospodářství a Evropské unie. Pro orientaci v oblasti dopravy je zásadní orientace v základních obecně závazných právních normách v oblasti dopravy, přepravy a dopravní infrastruktury.

Pojetí výuky:

Používané metody výuky jsou především výklad s využitím odborné literatury a za pomoci didaktických

pomůcek tak, aby žáci získávali aktuální informace o zákonech, nařízeních a dohodách z oblasti dopravy. Jsou vhodně používány příklady z praxe, zejména s ohledem na aktuální vývoj dopravy. Žáci si vedou poznámkový sešit, znají definice základních pojmů v oblasti provozu jednotlivých doprav, stručné náplně zákonů, předpisů a mezinárodních smluv.

Hodnocení výsledků žáků:

Hodnocení je prováděno v souladu s Pravidly hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Žáci jsou hodnoceni na základě hloubky porozumění poznatkům, schopnosti je aplikovat při řešení úkolů. Forma hodnocení žáků je ústní i písemná. Průběžné testy a ústní zkoušení jsou realizovány v průběhu tematického celku, dále pak probíhá průběžné zjišťování vědomostí v rámci diskuze na dané téma.

Mezipředmětové vztahy:

Dopravní síť
Dopravní provoz
Dopravní a přepravní prostředky
Logistika
Nákladní přeprava
Osobní přeprava
Kombinovaná doprava
Přepravní provoz
Řízení dopravního podniku
Ekonomika
Management a marketink

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
 - ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
 - uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
 - s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- Kompetence k řešení problémů
 - porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
 - uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
 - mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
 - mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
 - mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady
 - znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
 - rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi
- Digitální kompetence
 - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní

prostředí a nástroje

- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Odborné kompetence

- Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci
 - chápal bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem
 - znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
 - osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik
 - znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce)
 - byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout
- Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb
 - chápal kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku
 - dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti
 - dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana)
- Organizovat přepravu cestujících
 - pracovali s přepravními předpisy a tarify
 - organizovali přepravu s ohledem na sociální předpisy v dopravě
- Organizovat přepravu zboží
 - jednali a pracovali v souladu s ustanoveními tarifů, celních, přepravních a pojišťovacích předpisů
 - uzavírali přepravní smlouvy včetně dodacích podmínek podle platných právních předpisů
 - vyplňovali průvodní doklady přepravní, celní, pojišťovací pro běžné i nebezpečné zboží

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

je veden k etickému chování, dodržování právních norem, k tomu, aby na základě získaných znalostí a informací dosáhl vhodné míry sebevědomí a odpovědnosti. S problematikou právních norem jsou žáci seznámeni jak v oblasti vnitrostátní, tak mezinárodní dopravy

Člověk a životní prostředí

rozvíjí svůj pozitivní přístup k životnímu prostředí s pochopením nutnosti úprav legislativy v oblasti dopravy a jejího působení na životní prostředí

Člověk a svět práce

• získá názor na důležitost studovaného oboru a možnosti uplatnění na trhu práce poté, co se seznámí s obecně závaznými právními normami v oblasti dopravy, přepravy a dopravní infrastruktury.

- *je veden k samostatnému písemnému a verbálnímu jednání se zaměstnavateli*
- *osvojuje si práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů v dopravě*

Člověk a digitální svět

je veden k aktivnímu vyhledávání informací doplňujících jednotlivá témata na internetu, porovnávat a vyhodnocovat je

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence k učení
 - *žák uplatňuje různé způsoby práce s textem, umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace s porozuměním*
 - *poslouchá mluvené projevy, pořizuje si poznámky*
- Komunikativní kompetence
 - *žák se srozumitelně a jasně vyjadřuje v ústním i psaném projevu, aktivně se účastní diskusí, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, obhájí své názory a řešení*
 - *dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii*
- Personální a sociální kompetence
 - *přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým*
- Občanské kompetence a kulturní povědomí
 - *zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě*
 - *uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých*

4. ročník

2 týdně, V

4. ročník

Legislativa v dopravě

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vyjmenuje některé tuzemské a mezinárodní organizace zabývající se dopravou - orientuje se v základních obecně závazných právních normách v oblasti dopravy, přepravy a dopravní infrastruktury - charakterizuje náležitosti smluv - orientuje se v základní dopravní legislativě EU a mezinárodních závazcích ČR v oblasti dopravy - orientuje se ve vnitrostátních a mezinárodních normách pro speciální přepravu a aplikuje je na jednotlivé dopravní technologie	Mezinárodní vládní a nevládní organizace v dopravě - železniční doprava - silniční doprava - letecká doprava - námořní doprava Mezinárodní dohody a úmluvy v dopravě - Směrnice EU - Nařízení EU - bilaterální smlouvy - multilaterální smlouvy Základní právní úpravy v dopravě - Občanský zákoník - Živnostenský zákon - Zákoník práce Oborové právní normy a prováděcí předpisy - Zákon o drahách - Silniční zákon - Zákon o provozu na pozemních komunikacích - Letecký zákon - Zákon o námořní plavbě a vnitrozemské plavbě - zákony dopravní infrastruktury Regulace dopravy - omezení provozu - zákazy jízdy - přístup na trh - přístup k povolání - podpora službám ve veřejném zájmu

7.7.14 Převážní provoz - D

Charakteristika předmětu

Charakteristika a cíl předmětu:

Tento vyučovací předmět patří mezi odborné předměty. Obsahuje učivo přepravního provozu ve všech druzích doprav. Tím vytváří základy pro pochopení dopravní problematiky jako celku. Učivo poskytuje žákům potřebné základní vědomosti o právních normách v přepravě cestujících a zboží v jednotlivých druzích doprav. Obecným cílem předmětu je rozvíjet logické myšlení žáků a pomáhat vytvoření uceleného základu znalostí problematiky přepravního provozu.

Učivo je rozděleno do třetího a čtvrtého ročníku. Ve třetím ročníku se žáci seznamují se základními přepravními a obchodními podmínkami v přepravě zboží, popisují druhy a systémy přeprav, pojištění zásilek a celní problematiku. Ve čtvrtém ročníku se žáci zaměřují na přepravu cestujících v jednotlivých druzích doprav.

Pojetí výuky:

Metodami výuky předmětu Převážní provoz jsou výklad učitele, práce s textem, samostatné práce žáků.

Hodnocení výsledků žáka:

Hodnocení je prováděno v souladu s Pravidly hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Žáci jsou hodnoceni na základě hloubky porozumění poznatkům, schopnosti je aplikovat při řešení úkolů. Forma hodnocení žáků je ústní i písemná.

Mezipředmětové vztahy:

- Dopravní provoz

- Dopravní a přepravní prostředky
- Manipulační zařízení
- Řízení dopravního podniku
- Legislativa v dopravě
- Cvičení z dopravy a přepravy

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
 - ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
 - uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- Kompetence k řešení problémů
 - porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
 - uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- Komunikativní kompetence
 - vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
 - formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- Digitální kompetence
 - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje
 - získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
 - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Odborné kompetence

- Pracovat se systémy řízení jednotlivých druhů dopravy
 - sledovali účinnost systémů řízení
 - zdokonalovali systémy řízení v souladu s rozvojem techniky
 - navrhovali nové technologické postupy v jednotlivých druzích dopravy
 - vyhledávali a zpracovávali informace potřebné pro realizaci dopravy a přepravy
- Organizovat přepravu cestujících
 - navrhovali optimální řešení přepravy cestujících
 - efektivně volili dopravní prostředky s ohledem na cenu, rychlost a kvalitu přepravy
 - dokázali provázet a optimalizovat veřejnou dopravu
 - pracovali s přepravními předpisy a tarify
 - orientovali se v oblasti tvorby a správy Integrovaných dopravních systémů
 - organizovali přepravu s ohledem na sociální předpisy v dopravě
- Organizovat přepravu zboží

- charakterizovali technologie přepravy jednotlivých druhů zboží a správní předpisy související s přepravou
- počítali přepravné za použití příslušných tarifů a zákazníkovi nabízeli více možností přepravy nejen s ohledem na cenu, ale i rychlost a kvalitu přepravy zboží
- uzavírali přepravní smlouvy včetně dodacích podmínek podle platných právních předpisů
- vyjmenovali a charakterizovali druhy dopravních prostředků a vybírali pro přepravu zboží optimální dopravní prostředek podle požadavků zákazníka a vlastností přepravovaného zboží
- Využívat sdělovací, zabezpečovací a další techniky v dopravě
 - používali specifické druhy sdělovací techniky a záznamových zařízení v dopravě
 - využívali zabezpečovací zařízení
- Uplatňovat principy logistiky při řízení materiálového toku
 - definovali dělení zboží do přepravně-manipulačních skupin podle jeho vlastností
 - volili nejvhodnější způsob balení, fixace, manipulace, skladování a přepravy zboží
 - rozeznávali se druhy manipulačních a dopravních prostředků včetně jejich technických parametrů a jejich vzájemné návaznosti
 - využívali moderní technologie a informační systémy v oblasti identifikace zboží

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

• *žák je veden k etickému chování, dodržování právních norem, k tomu, aby na základě získaných znalostí a informací dosáhl vhodné míry sebevědomí a odpovědnosti. S problematikou právních norem jsou žáci seznámeni u jednotlivých druhů a systémů přeprav.*

Člověk a životní prostředí

• *žák si osvojuje názory na využívání těch druhů přeprav, které jsou šetrné k životnímu prostředí. Vztah člověka k životnímu prostředí obsahuje učivo o druzích a systémech přepravy.*

Člověk a svět práce

• *žák využívá získané informace při uplatnění na trhu práce, nabídne své schopnosti za odpovídající odměnu, dosažené znalosti jsou základním předpokladem pro další profesní růst. Konkrétní poznatky získá žák v kapitole dodací podmínky, která řeší vztahy mezi prodávajícím a kupujícím.*

Člověk a digitální svět

• *žák rozvíjí dovednosti v oblasti informačních a komunikačních technologií, využívá znalosti práce s počítačem při shromažďování informací a řešení praktických úkolů. Tyto dovednosti žák uplatní při kalkulaci cen s použitím tarifů.*

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Komunikativní kompetence
 - *žák se srozumitelně a jasně vyjadřuje v ústním i psaném projevu, aktivně se účastní diskusí, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, obhajuje své názory a řešení.*
- Personální a sociální kompetence
 - *žák pracuje efektivně, vyhodnocuje dosažené výsledky, osvojuje si znalosti z oblasti přepravního provozu. Přijímá hodnocení výsledků své práce. Přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů. Nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu ke schopnostem spolužáků.*
 - *žák přijímá a odpovědně řeší zadané úkoly. Rozvíjí svoji schopnost porozumět daným úkolům tím, že získává informace potřebné k jeho řešení, navrhuje způsob nebo varianty řešení, zdůvodní je. Při řešení*

problémů získává přehled o možnostech uplatnění v praktickém životě.

3. ročník

2 týdně, V

Základní pojmy používané v dopravě a přepravě

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - používá odbornou dopravní terminologii - objasní historii, současnost i moderní trendy v dopravě - vyjmenuje základní nástroje pro řízení kvality používané v dopravě	- historický vývoj, současnost a moderní trendy v přepravě nákladu - nákladní přeprava a životní prostředí - řízení kvality

Základní přepravní a obchodní podmínky v přepravě osob a zboží

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - ovládá technologii a organizaci přepravy osob a zboží ve vnitrostátní a mezinárodní přepravě - uzavírá přepravní smlouvy podle platných předpisů - prakticky využívá znalosti přepravních řádů a dodacích podmínek při odbavování zásilek a osob - vystavuje potřebné přepravní doklady - kalkuluje ceny za přepravu - zpracovává přepravní dokumenty, včetně elektronické dokumentace - definuje mezinárodní i národní standardy specifických přeprav - vyjmenuje základní nástroje pro řízení kvality používané v dopravě	Železniční nákladní přeprava - organizace nákladní železniční přepravy ve vnitrostátní a mezinárodní přepravě, přepravní řád - vozové zásilky, označování - výběr vozu pro přepravu, objednávka, nakládka, fixace zásilek - nákladní list, dodací podmínky a lhůty - kalkulace cen s využitím tarifů - přeprava zboží za zvláštních podmínek Silniční nákladní přeprava - organizace nákladní silniční přepravy ve vnitrostátní a mezinárodní přepravě, přepravní řád - náklad, balení, označování - výběr vozu pro přepravu, nakládka, fixace nákladu - nákladní list, dodací lhůty a dodací podmínky - kalkulace cen s použitím tarifů - přeprava zboží za zvláštních podmínek Vodní přeprava nákladů - vnitrozemská plavba - námořní doprava Letecká přeprava zásilek - organizace a realizace přepravy, přepravní řád - parametry leteckých zásilek, balení, označování, kontrola

Dopravní a přepravní provoz

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: popíše zásady jednotlivých systémů kombinované dopravy a přepravy	Kombinovaná přeprava - doprovázená a nedoprovázená kombinovaná přeprava - jednotlivé druhy kombinované přepravy

Nekonvenční doprava a přeprava

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - charakterizuje jednotlivé oblasti nekonvenční dopravy a přepravy - definuje technologické podmínky dopravy a přepravy	- potrubní systémy - lanové a nadzemní dráhy - eskalátory a jiné systémy

3. ročník

Celní problematika a pojištění přepravy

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • orientuje se v celní problematice, celním řízení, v základní mezinárodní celní legislativě • vyhodnocuje pojištění v dopravě • formuluje postupy při likvidaci škod	• původ zboží a celní hodnota • celní řízení, clo, celní režimy • celní doklady, karnet • pojistná smlouva, likvidace škod

4. ročník

2 týdne, V

Základní přepravní a obchodní podmínky v přepravě osob a zboží

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • ovládá technologii a organizaci přepravy osob a zboží ve vnitrostátní a mezinárodní přepravě • kalkuluje ceny za přepravu • zpracovává přepravní dokumenty, včetně elektronické dokumentace • prakticky využívá znalosti přepravních řádů a dodacích podmínek při odbavování zásilek a osob • vystavuje potřebné přepravní doklady	Osobní přeprava veřejná a individuální • základní pojmy osobní přepravy • historický vývoj, současnost a moderní trendy přepravy osob • osobní přeprava a životní prostředí Přeprava osob po železnici • dálková a regionální přeprava, nabídka přepravy, jízdní řády • přepravní podmínky, odbavení cestujících a zavazadel • kalkulace cen, tarify, bonusy, slevy • přepravní doklady, reklamace Silniční přeprava osob • dálková autobusová přeprava • náhradní autobusová přeprava • taxislužba • kalkulace cen za přepravu s využitím tarifů Městská hromadná přeprava • specifika přepravy v MHD • základní dokumenty, standardy přepravy • kalkulace cen za přepravu s využitím tarifů Letecká přeprava osob a zavazadel • druhy letecké přepravy osob • přepravní podmínky • doklady v přepravě osob • odbavení osob a zavazadel

Nekonvenční doprava a přeprava

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • charakterizuje jednotlivé oblasti nekonvenční přepravy • definuje technologické podmínky přepravy	• druhy přeprav, přepravní řády • uzavření přepravní smlouvy, jízdní doklady • odbavení cestujících

7.7.15 Nákladní přeprava - S

Charakteristika předmětu

Charakteristika a cíl předmětu:

Předmět je jedním ze základních odborných předmětů, který obsahuje učivo nákladní přepravy v jednotlivých druzích dopravy, a tím vytváří základy pro pochopení dopravní problematiky jako celku. Zabývá se technologií přepravy a jejími specifiky v jednotlivých druzích dopravy, mezinárodními vládními a nevládními organizacemi, mezinárodními dohodami, předpisy, dokumenty a standardy v přepravě nákladu. Učivo poskytuje žákům základní vědomosti o postupech používaných při kalkulaci ceny v reálné praxi. V oblasti přepravy se žáci

seznámí se základními pojmy a používanou terminologií. Důraz je kladen na postupy odbavení běžných i specifických nákladních zásilek. Vědomosti a dovednosti jsou doplněny o bezpečnostní předpisy v přepravě. Cílem předmětu je rozvíjet logické myšlení žáků a pomáhat k vytvoření uceleného základu znalostí přepravní problematiky, potřebné při studiu navazujících odborných předmětů a praxe v budoucím povolání. Látka je rozdělena do tematických celků tak, aby žák pochopil rozdíly v přepravě při použití jednotlivých druhů doprav. Žáci se seznámí se systémy organizace nákladní přepravy za pomoci zprostředkovatelů přepravy, pojištění zásilek, odvodu daně a cla.

Pojetí výuky:

Při výkladu učiva navazuje vyučující na znalosti žáků, které získali v ostatních odborných předmětech. Výklad se doplňuje využitím názorných pomůcek, prezentací s využitím audiovizuální techniky, odborné literatury a získáváním informací z internetu. Výuka je doplněna o diskusní metody, samostatné práce žáků a kalkulace s využitím podkladů z reálné praxe.

Hodnocení výsledků žáka:

Hodnocení je prováděno v souladu s Pravidly hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Vědomosti se ověřují písemnou i ústní formou. Doplnkovou formou hodnocení je zpracování samostatných prací na zadané téma. Hodnocena je také aktivita během výuky i při řešení úkolů.

Mezipředmětové vztahy:

- Dopravní provoz
- Dopravní a přepravní prostředky
- Mechanizační zařízení
- Dopravní sítě
- Logistika
- Cvičení z dopravy a přepravy
- Ekonomika
- Daně a finance
- Management a marketing
- Praxe

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
 - znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- Kompetence k řešení problémů
 - porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
 - volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- Komunikativní kompetence
 - formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
 - dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- Digitální kompetence
 - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje

Odborné kompetence

- Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci
 - chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem

- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
- Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb
 - dodržovali stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti
 - dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana)
- Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje
 - zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady
- Pracovat se systémy řízení jednotlivých druhů dopravy
 - sledovali účinnost systémů řízení
 - navrhovali nové technologické postupy v jednotlivých druzích dopravy
 - vyhledávali a zpracovávali informace potřebné pro realizaci dopravy a přepravy
- Organizovat přepravu zboží
 - charakterizovali technologie přepravy jednotlivých druhů zboží a správní předpisy související s přepravou
 - jednali a pracovali v souladu s ustanoveními tarifů, celních, přepravních a pojišťovacích předpisů
 - vyplňovali průvodní doklady přepravní, celní, pojišťovací pro běžné i nebezpečné zboží

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

• je veden k etickému chování, k dodržování společenských a právních norem, na základě dosažených výsledků a získaných schopností a dovedností, dosahuje vhodné míry sebevědomí a odpovědnosti

Člověk a životní prostředí

- vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí
- rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, pozitivní působení na druhé

Člověk a svět práce

- odpovědné rozhodování na základě vyhodnocení získaných informací
- verbální komunikace při jednáních

Člověk a digitální svět

- práce s informacemi, vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence k učení
 - zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
 - má pozitivní vztah k učení a vzdělávání
 - s porozuměním poslouchá mluvené projevy např. výklad, přednášku, proslav aj.
- Kompetence k řešení problémů
 - volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve
 - porozumí zadání úkolu, nebo určí jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhuje způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodňuje je, vyhodnocuje a ověřuje správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- Komunikativní kompetence
 - dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii

- *zpracovává administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata*
- *dosáhne jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace*
- **Personální a sociální kompetence**
 - *přijímá a plní odpovědně svěřené úkoly*
 - *učí se přijímat hodnocení výsledků ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku*
- **Digitální kompetence**
 - *získává informace z veřejných zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet*
 - *pracuje s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií*
- **Organizovat přepravu zboží**
 - *pracovat s tarify a dokumenty*
 - *navrhovat způsoby přepravy a manipulace pro konkrétní druh zboží*
 - *zná postup odbavování zásilek*

3. ročník

4 týdně, V

Základní pojmy používané v dopravě a přepravě

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • používá odbornou dopravní terminologii • objasní historii, současnost i moderní trendy v dopravě • vyhodnocuje nejvhodnější druh přepravy a dopravní prostředek podle přepravních nároků s přihlédnutím k negativním dopadům dopravy na životní prostředí	• historický vývoj, současnost, moderní trendy v přepravě nákladu • dopad nákladní přepravy na životní prostředí

Legislativa v dopravě

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: • vyjmenuje některé tuzemské a mezinárodní organizace zabývající se dopravou • orientuje se v základních obecně závazných právních normách v oblasti dopravy, přepravy a dopravní infrastruktury • charakterizuje náležitosti smluv • orientuje se v základní dopravní legislativě EU a mezinárodních závazcích ČR v oblasti dopravy • orientuje se ve vnitrostátních a mezinárodních normách pro speciální přepravu a aplikuje je na jednotlivé dopravní technologie	- mezinárodní vládní a nevládní organizace - mezinárodní dohody - základní zákony - prováděcí předpisy - předpisy pro přepravu zboží a specifických požadavků na přepravu

3. ročník

Základní přepravní a obchodní podmínky v přepravě osob a zboží

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - ovládá technologii a organizaci přepravy zboží ve vnitrostátní a mezinárodní přepravě - uzavírá přepravní smlouvy podle platných předpisů - prakticky využívá znalosti přepravních řádů a dodacích podmínek při odbavování zásilek a osob - vystavuje potřebné přepravní doklady - kalkuluje ceny za přepravu - zpracovává přepravní dokumenty, včetně elektronické dokumentace - definuje mezinárodní i národní standardy specifických přeprav - vyjmenuje základní nástroje pro řízení kvality používané v dopravě	Železniční nákladní přeprava - technologie přepravy po železnici v ČR a v zahraničí - specifika přepravy - mezinárodní vládní a nevládní organizace, mezinárodní dohody - předpisy pro přepravu zboží a specifických požadavků na přepravu v železniční přepravě - základní dokumenty, standardy k přepravě - kalkulace cen za přepravu s využitím tarifů - specifické přepravy - bezpečnostní předpisy v přepravě Silniční nákladní přeprava - technologie nákladní silniční přepravy ve vnitrostátní a mezinárodní přepravě - specifika přepravy - mezinárodní vládní a nevládní organizace, mezinárodní dohody - předpisy pro přepravu zboží a specifických požadavků na přepravu v silniční přepravě - základní dokumenty, standardy k přepravě - kalkulace cen za přepravu s využitím tarifů - specifické přepravy - bezpečnostní předpisy v přepravě Vodní přeprava nákladů - technologie organizace přepravy - specifika přepravy - mezinárodní vládní a nevládní organizace, mezinárodní dohody - předpisy pro přepravu zboží a specifických požadavků na přepravu - základní dokumenty, standardy - bezpečnostní předpisy v přepravě Letecká přeprava zásilek - technologie nákladní letecké přepravy - specifika přepravy - mezinárodní vládní a nevládní organizace, mezinárodní dohody - předpisy pro přepravu zboží a specifických požadavků na přepravu - základní dokumenty, standardy k přepravě - bezpečnostní předpisy v přepravě Nekonvenční přepravy nákladu - potrubní systémy - lanové a nadzemní dráhy Zprostředkovatelé přepravy - dopravní zprostředkovatel, zasilatel - MTO agenti přepravců - poskytovatelé logistických služeb

Celní problematika a pojištění v dopravě

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - orientuje se v problematice cel, v pojištění v dopravě - aplikuje poznatky o celní problematice na praktických příkladech z přepravního provozu - formuluje postupy při likvidaci škod	- původ zboží a celní hodnota - celní řízení, clo, celní režimy - celní doklady, karnet - pojistná smlouva a likvidace škod

7.7.16 Osobní přeprava - S

Charakteristika předmětu

Charakteristika a cíl předmětu:

Předmět je jedním ze základních odborných předmětů, který je zařazen do obsahového okruhu Doprava a přeprava. Umožňuje žákům komplexně se seznámit s přepravní technologií, obsahuje učivo vztahující se k osobní přepravě cestujících a zavazadel v jednotlivých druzích dopravy, a tím vytváří základy pro pochopení dopravní problematiky jako celku. Zabývá se organizací přepravního provozu a jeho specifickými v jednotlivých druzích dopravy, přepravními řády a odbavením cestujících a zavazadel. Učivo poskytuje žákům základní vědomosti o postupech používaných při zpracování dokladů v reálné praxi. V oblasti osobní přepravy se žáci seznámí se základními pojmy a používanou terminologií. Důraz je kladen na postupy odbavení v železniční a silniční přepravě při běžných i specifických požadavcích cestujících. Cílem předmětu je rozvíjet logické myšlení žáků a pomáhat k vytvoření uceleného základu znalostí přepravní problematiky, potřebné při studiu navazujících odborných předmětů a praxe v budoucím povolání.

Pojetí výuky:

Při výuce je kladen důraz na logické a praktické pochopení probíraných témat, dále pak na osvojování pracovních návyků a orientaci na trhu práce, žák je připravován na celoživotní vzdělávání. V předmětu převažuje výklad, instruktáž, demonstrační výklad. Jsou zahrnuta řešení neproblémových úloh.

Hodnocení výsledků žáka:

Hodnocení je prováděno v souladu s Pravidly hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Žák je hodnocen průběžně písemným zkoušením, testy a ústním zkoušením v průběhu tematického celku. Průběžně probíhá zjišťování vědomostí v rámci diskuze na dané téma. Největší důraz je kladen na témata, se kterými se bude absolvent po škole v praxi nejvíce setkávat. Jsou zadávány referáty a prezentace s důrazem na samostatné a individuální řešení.

Mezipředmětové vztahy:

- Dopravní provoz
- Dopravní sítě
- Logistika
- Cvičení z dopravy a přepravy
- Ekonomika
- Daně a finance
- Management a marketing
- Praxe

Klíčové kompetence

- Kompetence k řešení problémů
 - porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
 - uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
 - volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- Digitální kompetence
 - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje
 - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Odborné kompetence

- Organizovat přepravu cestujících
 - ovládali dopravní zeměpis, orientovali se v dopravních mapách a ostatních kartografických pomůckách, jízdních, lodních a letových řádech
 - navrhovali optimální řešení přepravy cestujících
 - efektivně volili dopravní prostředky s ohledem na cenu, rychlost a kvalitu přepravy
 - dokázali provázat a optimalizovat veřejnou dopravu

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

• *žák je veden k etickému chování jak v rámci výuky, tak v reálném prostředí a v rámci komunikace mimo školních aktivitách. Žák je veden k dodržování společenských a právních norem, na základě dosažených výsledků a získaných schopností a dovedností, dosahuje vhodné míry sebevědomí a odpovědnosti.*

Člověk a životní prostředí

- *vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí*
- *rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, pozitivní působení na druhé*

Člověk a svět práce

- *odpovědné rozhodování na základě vyhodnocení získaných informací*
- *verbální komunikace při jednáních*

Člověk a digitální svět

- *práce s informacemi, vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací*

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence k učení
 - *zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání*
 - *sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí*
 - *ovládá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky*
- Kompetence k řešení problémů
 - *uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace*
 - *spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)*
- Komunikativní kompetence
 - *dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii*
 - *vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování*
 - *vyjadřuje se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje*
- Personální a sociální kompetence
 - *učí se efektivně pracovat při dodržení zásad bezpečnosti*
 - *zná postup odbavování cestujících a zavazadel*

4. ročník

4. ročník

2 týdně, V

Základní přepravní a obchodní podmínky v přepravě osob a zboží

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - ovládá technologii a organizaci přepravy osob ve vnitrostátní a mezinárodní přepravě - prakticky využívá znalosti přepravních řádů a dodacích podmínek při odbavování zásilek a osob - vystavuje potřebné přepravní doklady - kalkuluje ceny za přepravu - zpracovává přepravní dokumenty, včetně elektronické dokumentace	Osobní doprava veřejná a individuální - základní pojmy osobní přepravy - historický vývoj a současnost přepravy osob - moderní trendy v přepravě osob - osobní přeprava a životní prostředí - cyklistická a pěší doprava Přeprava osob po železnici - práva a povinnosti cestujících - odbavení cestujících, samoobslužný způsob odbavení, uzavření přepravní smlouvy - organizace přepravního provozu - výpočet jízdného, regulované jízdné, povinnosti pokladníků, reklamace - přepravní doklady, reklamace - přeprava zavazadel – druhy, podmínky, doklady, závady, úschova. - přeprava osob s omezenou schopností pohybu a orientace Silniční přeprava osob - osobní doprava pravidelná a nepravidelná - organizace přepravního provozu - jízdní řády, tarifní a přepravní podmínky - jízdné, slevy, bonusy, rezervace, reklamace - přeprava zavazadel, kol a malých zvířat Přeprava osob ve vodní dopravě - přepravní řád vodní dopravy - druhy přepravy, jízdní řády, tarify Letecká přeprava osob a zavazadel - druhy letecké přepravy osob - letecký přepravní řád - doklady v přepravě osob - odbavení osob a zavazadel, malých zvířat

Nekonvenční doprava a přeprava

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - charakterizuje jednotlivé oblasti nekonvenční dopravy přepravy - definuje technologické podmínky přepravy	- lanové a nadzemní dráhy - eskalátory a jiné systémy

7.7.17 Technologie dopravy - S

Charakteristika předmětu

Charakteristika a cíl předmětu:

Odborný předmět Technologie dopravy spadá pod obsahový okruh Doprava a přeprava a umožňuje žákům proniknout do dopravní technologie a tím pochopit dopravní a přepravní proces jako harmonický systém. Vyučovací předmět má za cíl seznámit žáky s dopravní obslužností ve společenském procesu, ale i souvisejícími ukazateli výkonnosti dopravy.

Žáci jsou seznamováni s moderními systémy řízení informačních a dopravních systémů v jednotlivých druzích dopravy tak, aby byli schopni využívat tyto systémy ve své budoucí praxi. Jedná se o odborný předmět, který vyžaduje pochopení odborných výrazů a jejich používání, pochopení vazeb, aplikaci poznatků. Cílem je vedení předmětu tak, aby se žáci seznamovali s problematikou řízení dopravy, udrželi si dlouhodobě získané znalosti

a byli schopni chápat tuto problematiku jako celek.

Pojetí výuky:

Výuka je realizována formou přednášek, jejichž součástí jsou obrazové projekční prezentace a ukázky z praxe. Žákům jsou vysvětleny a prezentovány potřebné informace ke zvládnutí daného tematického celku. Učivo je doplněno praktickými a výpočetními příklady, kterými si žáci ověřují získané teoretické poznatky.

Hodnocení výsledků žáka:

Hodnocení žáků je prováděno v souladu s Pravidly hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Žáci jsou hodnoceni formou písemných testů, ústním zkoušením, realizací zadaných prezentací. Důraz je kladen na ověření pochopení učiva a demonstrace příkladů z reálné praxe.

Mezipředmětové vztahy:

- Dopravní sítě
- Dopravní provoz
- Logistika
- Praxe
- Řízení dopravního podniku
- Cvičení z dopravy a přepravy

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
 - využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
 - znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- Kompetence k řešení problémů
 - porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
 - uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
 - volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- Komunikativní kompetence
 - formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
 - účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- Digitální kompetence
 - ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje
 - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Odborné kompetence

- Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje
 - zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady
- Pracovat se systémy řízení jednotlivých druhů dopravy
 - sledovali účinnost systémů řízení
 - zdokonalovali systémy řízení v souladu s rozvojem techniky
 - vyhledávali a zpracovávali informace potřebné pro realizaci dopravy a přepravy

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

- *vedení k udržitelnému rozvoji dopravy bez zhoršujícího se vlivu na stávající životní podmínky*
- *stimulování k aktivitě, angažovanosti a k diskuzím nad jednotlivými tématy*

Člověk a životní prostředí

- *vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí*
- *rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, pozitivní působení na druhé*

Člověk a svět práce

- *odpovědné rozhodování na základě vyhodnocení získaných informací*
- *motivace k důslednosti, pečlivosti, zodpovědnosti*

Člověk a digitální svět

- *práce s informacemi, vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací potřebných ke studiu, analýza a třídění informací získaných z komunikačních zdrojů*

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- **Kompetence k učení**
 - *s porozuměním poslouchat mluvené projevy např. výklad, přednášku, pořizovat si poznámky*
 - *využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí*
- **Komunikativní kompetence**
 - *dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii*
 - *vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování*
- **Personální a sociální kompetence**
 - *adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat*
 - *pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností*
 - *přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly*
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám**
 - *mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání*
 - *mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru*
 - *cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze*
- **Matematické kompetence**
 - *číst a vytvářet různé formy grafického znázornění: tabulky, diagramy, grafy, schémata*
 - *efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích*
- **Pracovat se systémy řízení jednotlivých druhů dopravy**
 - *ovládat dopravní technologii*
 - *efektivně využívat moderní systémy řízení informačních a dopravních systémů v dopravě*

4. ročník

4. ročník

2 týdně, V

Dopravní politika

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - vysvětlí základy aktuální dopravní politiky v ČR - uveče základní principy dopravní obslužnosti v ČR	- dotace v dopravě - principy dopravní politiky - základní dopravní obslužnost

Dopravní a přepravní provoz

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - ekonomicky vyhodnotí konkrétní dopravní úkon - naplňuje přepravu s ohledem na sociální předpisy v dopravě - ovládá jednotlivé systémy hromadné dopravy a přepravy - ovládá dopravní technologie - navrhuje optimalizaci dopravního procesu	Dopravní a přepravní proces - provozní požadavky - kapacita a kvalita dopravy - přepravní výkon Ukazatele v dopravě - mezní přepravní vzdálenost - provozní ukazatele dopravy - rychlost v dopravě Technologie v železniční dopravě - grafikon vlakové dopravy - propustnost železniční sítě - dispozice nákladní přepravy zboží - dispečerské řízení, informační systémy Technologie silniční dopravy - základní technologické ukazatele - operativní řízení dopravy - dopravní proudy - informační systémy Technologie vodní dopravy - plavební provoz, ukazatele plavby - informační a řídicí systémy Technologie letecké dopravy - letecké služby - informační a řídicí systémy Technologie městské hromadné dopravy - tvorba linek, operativní řízení MHD - integrované dopravní systémy Sociální předpisy v dopravě - bezpečnost a ochrana zdraví při práci - pracovní režimy pracovníků v dopravě

7.7.18 Kombinovaná doprava a přeprava - S

Charakteristika předmětu

Charakteristika a cíl předmětu:

Výuka předmětu Kombinovaná doprava a přeprava je součástí odborného vzdělávání. Spolu s ostatními odbornými předměty tvoří základ odborné vzdělanosti v oboru. Má důležitou úlohu při začleňování žáků do profesního života, rozvíjí samostatné rozhodování a myšlení, tvůrčí schopnosti i týmovou práci. Zvládnutí učiva tohoto předmětu vytváří vědomostní a dovednostní základ pro práci dopravního specialisty ve specializované

dopravní firmě, dispečera dopravní firmy nebo dopravního specialisty v jakémkoli logistickém, výrobním či nevýrobním podniku.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni orientace na logistickém a dopravním trhu a v legislativě s tím související. Dále aby byli schopni pracovat s odbornými texty, vyhledávali a vyhodnocovali informace z různých zdrojů, podrobovali je logickému rozboru a využívali je pro práci, uměli pracovat v týmu i samostatně, dokázali se rozhodovat a obhajovat svoji práci. Dále aby byli schopni se přesně vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii.

Předmět je vyučován v kolektivu specializované skupiny třídy dle volby varianty vzdělávání. Důraz je kladen i na individuální přístup vyučujícího k žákům a na samostatnou přípravu. Výuka předmětu je po jednotlivých tematických okruzích realizována ve třídě nebo v multimediální učebně s využitím výukových počítačových prezentací.

Pojetí výuky:

Učivo předmětu Kombinovaná doprava a přeprava je zaměřeno na využití výhod všech druhů dopravy a navazuje na znalosti všech druhů doprav. Učivo je součástí výuky ve čtvrtém ročníku studia. Žák je v předmětu seznámen se všeobecným úvodem do kombinované dopravy, významem, výhodami, základní terminologií a druhy kombinovaných doprav. Získá přehled o technické základně kombinované dopravy používané v praxi, o využívání terminálů, manipulační techniky, dopravních a přepravních prostředků. Jejich stavbě, určení, manipulaci a přepravě. Dále se žák seznámí s moderními systémy kombinované dopravy a operátory kombinované dopravy v České republice. Závěr studia předmětu seznámí žáky s mezinárodními dohodami a konvencemi kombinované dopravy.

Při výuce předmětu Kombinovaná doprava a přeprava jsou k realizaci cílů používány běžné výukové metody, jako jsou výklad učitele, samostatná práce žáků, práce s odbornými texty a s elektronickými informacemi. Je využívána prezentační forma výuky s využitím výpočetní techniky. Žáci jsou motivováni k samostatné práci při individuálních zadáních nebo k práci v týmech. Učivo je doplněno praktickými a výpočetními příklady, kterými si žáci ověřují získané teoretické poznatky.

Hodnocení výsledků žáka:

Hodnocení je prováděno v souladu s Pravidly hodnocení výsledků vzdělávání žáků. V odborném vzdělávání jsou žáci hodnoceni na základě hloubky porozumění poznatkům, schopností je aplikovat při řešení problémů, schopnosti samostatného myšlení, dovednosti zpracování textů a jejich interpretace, dovednosti výstižně formulovat myšlenky a diskutovat.

Žáci jsou hodnoceni nejen na základě ústního zkoušení. Součástí klasifikace je také písemné zkoušení, při kterém je ověřováno, zda žáci zvládli dané téma, naučili se správným logickým postupům, které je vedou k přesným, úplným a formálně správným závěrům. Součástí hodnocení je i ověřování využití teoretických znalostí při aplikaci v modelových praktických příkladech. Při klasifikaci je zohledněn přístup k plnění týmových nebo individuálních zadání a celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu.

Mezipředmětové vztahy:

- Dopravní sítě
- Dopravní provoz
- Přepravní provoz
- Dopravní a přepravní prostředky
- Manipulační zařízení
- Logistika
- Technologie dopravy
- Nákladní přeprava

Klíčové kompetence

- Komunikativní kompetence
 - účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
 - dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
 - vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Odborné kompetence

- Organizovat přepravu zboží
 - aplikovali možnosti využití dopravních prostředků v kombinované dopravě
 - vyjmenovali prvky zvyšující aktivní a pasivní bezpečnost dopravních prostředků
- Uplatňovat principy logistiky při řízení materiálového toku
 - rozeznávali se druhy manipulačních a dopravních prostředků včetně jejich technických parametrů a jejich vzájemné návaznosti
 - využívali optimalizačních metod při řešení logistických řetězců
 - charakterizovali nové trendy kombinované přepravy a jejich využívání

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

je veden k dodržování společenských a právních norem, na základě dosažených výsledků a získaných schopností a dovedností dosahuje vhodné míry sebevědomí a odpovědnosti. V kapitole Operátoři kombinované dopravy v ČR je žák veden k využívání masových médií a zároveň k jejich kritickému hodnocení za účelem posouzení nabídek služeb přepravního trhu. Na podporu výchovy k demokracii a demokratickému občanství jsou například v kapitolách Moderní systémy kombinované dopravy, Operátoři kombinované dopravy v ČR a Mezinárodní dohody a konvence zařazeny do výuky diskuse, jež se dotýkají celospolečenských problémů vlivu těchto oblastí na veřejný život společnosti

Člověk a životní prostředí

osvojuje si názory na použité systémy dopravy a pracovní postupy, učí se uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivity, ale i hledisko ekologické, zejména v otázkách zacházení člověka s přírodou při řešení dopravních řetězců a při řešení negativních vlivů dopravy na životní prostředí. V předmětu Kombinovaná doprava se v kapitolách Úvod do kombinované dopravy a Moderní systémy kombinované dopravy dotýkáme problematiky dopadu růstu dopravy na životní prostředí. Zabýváme se problematikou efektivity dopravních výkonů jednotlivých druhů dopravy a snižování nepříznivých ekologických vlivů při přepravě za účelem minimalizace těchto negativních vlivů působících na člověka a životní prostředí. V samostatných celcích věnovaných dopravním a přepravním prostředkům je kladen důraz na posouzení ekologické zátěže plynoucí z využití jednotlivých dopravních a přepravních prostředků při realizaci přepravy. Žák je veden k respektování zásad péče o životní prostředí při volbě druhu dopravy a druhu dopravního a přepravního prostředku při realizaci dopravních a logistických procesů

Člověk a svět práce

• žák využívá nabyté informace při uplatnění na trhu práce, naučí se určité míře sebekritiky a umí posoudit a vhodně nabídnout své schopnosti za odpovídající odměnu, dosažené znalosti a dovednosti jsou základem pro profesní profil jedince a jsou podkladem pro možnosti další profesní kariéry. Předmět přispívá svým obsahem a zejména tématy zaměřenými na řízení dopravy a manipulaci, řízení skladů a zásobování, řízení výroby a distribuci k podpoře uvědomění si žáka, jaké možnosti jsou nabízeny na trhu práce po absolvování studia. V rámci tématu Operátoři kombinované dopravy v ČR je věnována pozornost organizační struktuře podniku, procesům řízení a vedení pracovníků. Pozornost je věnována vytváření podmínek pro pochopení podnikatelského chování v daném oboru, potřebám plánování a řízení jednotlivých pracovních činností v oblasti dopravy

Člověk a digitální svět

• využívá znalosti práce s počítačem a dále pracuje se základními počítačovými programy při zpracování dat, vyhledávání informací prostřednictvím internetu a uplatňuje další získané dovednosti při samostatném zpracování odborných úkolů
• vyhledává na internetu nejen informace, ale i obrázky doplňující jednotlivá témata, jež porovnává a vyhodnocuje. Vytváří prezentace k odborným tématům

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Komunikativní kompetence
srozumitelně a jasně se vyjadřuje v ústním projevu i psaných textech, aktivně se účastní diskusí, obhájí své názory a řešení, respektuje názory druhých, rozšiřuje si slovní zásobu v oblasti odborné terminologie
- Personální a sociální kompetence
 - učí se efektivně pracovat, osvojovat si znalosti z oblasti kombinované dopravy a problematiky

související s dopravní praxí, žák přijímá hodnocení svých výsledků, rady i kritiky, při plnění zadaných úkolů promýšlí individuální a týmový přístup a volí vhodné prostředky a způsoby řešení

• *přijímá a odpovědně plní zadané úkoly, zvažuje návrhy druhých, přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, učí se pracovat v kolektivu a vytváří týmovou práci, demokraticky prosazuje své vlastní náměty a učí se respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku práce*

• Organizovat přepravu zboží

• *naučí se připravovat sebe a orientovat svou odbornou připravenost na výkon povolání, získá reálnou představu o výkonu povolání, poznatky a dovednosti uplatní v přípravě pro další profesní růst*

4. ročník

2 týdne, V

Kombinované přepravy

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: - popíše jednotlivé druhy doprovázených a nedoprovázených přeprav, jejich výhody a využití - vysvětlí funkce překladišť kombinované přepravy, zná jejich vybavení a organizaci - charakterizuje veřejná a neveřejná logistická centra, veřejné přístavy a letiště	Úvod do kombinované dopravy - význam, definice - hlediska zavádění, úspory, výhody - základní pojmy Rozdělení kombinované dopravy - doprovázená a nedoprovázená kombinovaná přeprava - ostatní druhy kombinované dopravy Přepravní rizika v dopravě - riziko mechanického namáhání - riziko klimatického namáhání - ostatní rizika Ložení a fixace nákladu - ložení nákladu a jeho organizace - pomůcky a zajišťovací prostředky - základní způsoby uložení a zajištění nákladu - nakládací směrnice UIC Technologická základna kombinované přepravy - překladiště kombinované dopravy - logistická centra Operátoři kombinované přepravy Mezinárodní dohody a konvence v kombinované dopravě

8 Spolupráce se sociálními partnery

Spolupráce se sociálními partnery je nedílnou součástí chodu školy. Škola rozvíjí spolupráci s představiteli města a regionu, kde působí, se zaměstnavateli a dalšími institucemi. Spolupracuje také se zákonnými zástupci žáků, se základními, středními, vyššími odbornými a vysokými školami.

Škola dlouhodobě spolupracuje především s **organizacemi, které mají vztah k obsahům vzdělávacích programů**. Tito sociální partneři pomáhají vytvořit podmínky pro co nejlepší naplnění hlavních vzdělávacích cílů zejména tím, že zprostředkovávají nejnovější praktické informace a zkušenosti (konzultace, odborné přednášky) jak pro učitele, tak přímo pro žáky. Zúčastňují se významných akcí školy, umožňují tematické exkurze pro jednotlivé předměty, věnují se žákům školy při odborných praxích a spolupracují se školními fiktivními firmami, kterým vytvářejí reálné zázemí, a jsou partnery v projektech realizovaných školou. Zástupci sociálních partnerů z řad zaměstnavatelů se podíleli na tvorbě ŠVP (formulace požadavků na kompetence absolventů s ohledem na požadavky trhu práce ve vztahu k danému oboru). Předpokládáme také konzultace a podněty při ověřování a inovaci ŠVP. Generálním partnerem školy se stala firma Fosfa a. s., která se významným způsobem podílí na modernizaci materiálních podmínek pro výuku. Další spolupracující sociální partneři jsou uvedeni na webových stránkách školy.

Spolupráce s **úřadem práce** je zaměřena na sledování uplatnění absolventů na trhu práce. Pravidelným hodnocením je možné reagovat na poptávku trhu práce, upravovat učební plán a osnovy jednotlivých předmětů. Cílem je minimalizovat počet nezaměstnaných absolventů. Zaměstnanci úřadu práce poskytují žákům konkrétní informace, vysvětlení a rady týkající se oblasti povolání, zaměstnání a trhu práce.

Návaznost středoškolského vzdělání na základní vzdělání je konzultována s vedením **základních škol** v regionu. Pro žáky základních škol jsou připravovány různé akce, při kterých prezentujeme účastníkům některé výstupy ŠVP. Žáci základních škol si při těchto akcích mohou mj. ověřit úroveň svých vědomostí, znalostí a dovedností. Ve škole probíhají prezentace a přednášky zástupců **vysokých škol a vyšších odborných škol**, na nichž informují žáky a učitele o vzdělávacích programech. Zároveň se vyjadřují k obsahu učiva a výsledkům vzdělávání ŠVP.

Spolupráce se **zákonnými zástupci žáků** představuje významný faktor efektivity vzdělávání. Je založena na partnerském principu. Pro komunikaci s nimi škola využívá především informační systém EduPage. Před zahájením studia je organizována pro budoucí žáky a jejich zákonné zástupce informační schůzka. Dvakrát za školní rok probíhají třídní schůzky a konzultace k chování a prospěchu žáků. Zákonní zástupci žáků participují na chodu školy, mohou se vyjadřovat ke ŠVP. Jde zejména o členy Školské rady a členy spolku rodičů.

9 Projekty

Název školy	Střední škola Edvarda Beneše Břeclav, příspěvková organizace		
Adresa	nábř. Komenského 1, 690 25 Břeclav		
Název ŠVP	Řízení dopravy a přepravy		
Platnost	od 1. 9. 2024	Dosažené vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Kód a název oboru	RVP 37-41-M/01 Provoz a ekonomika dopravy	Délka studia v letech:	4

9.1 Adaptační kurz

Určen pro: 1. ročník

Obsah kurzu

Cílem této akce je vzájemné poznání žáků a třídních učitelů, práce v třídním kolektivu, uvědomění si své pozice a role ve třídě, založení základů samostatného rozhodování a přijetí zodpovědnosti za svá rozhodnutí, ztráta zábrán, navození pocitu pohody a v neposlední řadě pobavení a uvolnění.

Adaptační kurz je realizován formou týdenního pobytu v přírodě, ubytování v chatě s plnou penzí. Je vytvořen prostor pro komunikaci žáků mezi sebou a komunikaci žáků s učiteli. Důraz je kladen na podporování tvorby pozitivních vztahů mezi žáky a zdravého sociálního klimu ve třídě. Program se skládá z různých aktivit, které se zaměřují na zdravý životní styl. Tým pedagogů školy formou her, besed, dílen a dalších aktivit vede žáky ke vzájemné spolupráci a toleranci, k poznání „toho druhého“, ale i poznání sama sebe. Program se dotýká i témat rodina a rodinné zázemí, šikana a kyberšikana, rasismus, likvidační životní styl (alkohol, kouření a drogy), zdravý životní styl a zdravá výživa.

Využívají se hlavně metody praktické zaměřené na vlastní činnosti žáků. Důležité je naplnit principy aktivizace všech smyslů, odpovědnost, orientace v situaci, aktivní hledání problémů a přenos dovedností do praktického života. Je kladen důraz na odpovědnost a metodické kompetence žáků, kooperativní jednání a zaměření na život. U některých aktivit jsou využity metody založené na principu názornosti, předvádění a pozorování. Konkrétně jsou realizovány tyto aktivity:

- seznamovací hry (Místo odkud přicházím a kam směřuji)
- sebezpoznávací hry (Osobní erb, Dopis k maturitě, Den Trifidů, Čarodějky)
- hry na rozvoj důvěry a ledolamky (uličky důvěry, nízká lana, Ledové kry)
- týmové hry (Problem Solvingy)
- volnočasové aktivity (Scrabble, Aktivita, sportovní turnaje)

Po absolvování kurzu jsou nastavena pravidla pro správné fungování třídního kolektivu. Žák je s pravidly seznámen a rozumí jim, zná svoji pozici a roli v kolektivu, komunikuje s kolektivem i učiteli a spolupracuje v zdravém pracovní prostředí ve třídě.

Pro posílení, případně upevnění a zlepšení fungování třídního kolektivu a vzájemných mezilidských vztahů mohou být v průběhu studia organizovány školní výlety za předem stanovených podmínek.

Klíčové kompetence realizované v projektu

- kompetence k řešení problémů (spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi)
- komunikativní kompetence (formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování)
- personální a sociální kompetence (posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovit si cíle a priority podle svých osobních schopností, adaptovat se na měnící se podmínky, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům)
- občanské kompetence a kulturní povědomí (jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu, jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí, vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci)
- kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi (pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením)

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život
- získali přehled o způsobech ochrany přírody
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- rozvíjeli komunikační dovednosti a sebe prezentaci

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- uměli využívat prostředky ICT (výstupem je vytvoření videospotu)

9.2 Lyžařský a snowboardingový výcvikový kurz

Určen pro: 2. ročník

Pro zájemce je ve 2. ročníku organizován nepovinný lyžařský a snowboardingový výcvikový kurz a výběrový kurz pro lyžaře a snowboardisty ze všech ročníků.

Obsah kurzu

Obsah kurzu vychází ze vzdělávací oblasti Vzdělávání pro zdraví a zahrnuje toto učivo:

- seznámení se s horským prostředím
- chování při pobytu v horském prostředí
- výzbroj, výstroj, základy techniky sjezdového lyžování a snowboardingu
- výcvik na sjezdových lyžích
- výcvik na snowboardu

Výsledky vzdělávání

Žák:

- orientuje se v horském prostředí
- charakterizuje nástrahy horského prostředí (časté změny počasí, značení horského terénu, ochrana před teplotními vlivy, apod.)
- chová se v přírodě ekologicky
- respektuje příkazy horské služby, dokáže se s ní spojit v případě nouze
- rozliší stupeň závažnosti poranění při pobytu v horském prostředí, v lehčích případech dokáže poskytnout první pomoc
- posoudí technický stav lyžařské výzbroje a pravidelně provádí základní údržbu, bezpečně manipuluje s výzbrojí (přenášení, nazouvání)
- pohybuje se s lyžemi na nohou (provede obrat, ovládá chůzi, skluz a výstup do svahu)
- zvládne sjezd šikmo svahem v základním postoji a plynule navazuje odšlapování ke svahu, zastaví na bezpečném místě
- bezpečně nastoupí a vystoupí z různých druhů lanovek (poma, kotva, sedačková lanovka)
- provede dlouhý a střední oblouk s přihlédnutím k technické vyspělosti lyžaře (oblouk v pluhu, s paralelním vedení lyží)
- zvládne jízdu v různém terénu a sněhu (hluboký sníh, těžký sníh, namrzlý povrch, terénní nerovnosti)
- pozná chybně a správně prováděné činnosti, analyzuje a zhodnotí kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu
- nepřeceňuje vlastní síly a schopnosti při činnosti v horském terénu
- výcvik na snowboardu – bezpečně manipuluje s výzbrojí, zvládá základní techniku stoje, skluzu, zastavení, obratu a zatáčení na snowboardu, nastoupí, vyjede a vystoupí z lanovky, zhodnotí kvalitu výkonu

Klíčové kompetence realizované v projektu

- kompetence k učení (sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí)
- komunikativní kompetence (vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, účastnit se aktivně diskuzí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování)
- personální a sociální kompetence (posuzovat reálně své fyzické možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat rady i kritiku, mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický rozvoj, být si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí, pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům)

Průřezová témata**Občan v demokratické společnosti**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- budovali dobré vztahy mezi sebou navzájem i mezi žáky a učiteli
- vytvářeli si kladný vztah k životu
- aktivně vystupovali proti projevům rasové nesnášenlivosti
- byli ochotni angažovat se nejen ve vlastní prospěch, ale i pro ve prospěch kolektivu

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pečovali o své zdraví a bezpečnost při jakékoliv pohybové aktivitě
- si osvojili zásady bezpečného pobytu v různých přírodních podmínkách, a to bez jakýchkoliv zásahů do ekologické rovnováhy

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- rozvíjeli znalosti a dovednosti, které jsou potřebné pro odpovědný přístup k vlastnímu tělu a zdraví
- se věnovali pohybovým činnostem i ve svém volném čase a aby je chápali jako prostředek relaxace a nápravy negativních důsledků vysokého pracovního zatížení

9.3 Odborná praxe

Určen pro: 2. ročník
3. ročník

Provoz a ekonomika dopravy

Souvislá odborná praxe

Určeno pro: 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník

Souvislá odborné praxe rozvíjí poznatky získané ze společenskovední oblasti. Motivuje žáky k pochopení nutnosti osobnostního rozvoje i profesní připravenosti tak, aby byli úspěšní na trhu práce.

Žáci si osvojí zásady jednání s lidmi, metody organizace práce i profesionální vystupování. Jsou vedeni k flexibilitě, výkonnosti, kreativitě, kooperaci a rozhodnosti při řešení problémů. Učí se prosazovat své myšlenky a názory při plném respektování svého okolí. Analyzují své chování v zátěžových situacích. Uvědomují si nutnost dodržování zásad psychohygieny. Žáci si osvojí základní prezentační dovednosti a dokáží je využít v praxi.

Obecným cílem je ověření si teoretických poznatků studia odborných předmětů oboru. Praxe má důležitou úlohu při začleňování žáků do profesního života, rozvíjí samostatné rozhodování a myšlení, tvůrčí schopnosti i týmovou práci. Cílem vzdělávání předmětu praxe je navázat praktickými činnostmi na znalosti a dovednosti získané v odborných předmětech a tím jejich učivo vhodně doplnit. V oblasti manuálních dovedností je cílem naučit žáky provádět základní obsluhu běžné kancelářské techniky. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák byl schopen orientace na pracovištích různých firem, na logistickém a dopravním trhu a v legislativě s tím související. Dále aby byl schopen pracovat dle požadavků zaměstnavatele v souladu s pracovním zařazením, vyhledával a vyhodnocoval informace z různých zdrojů, podroboval je logickému rozboru a využíval je pro práci. Uměl pracovat v týmu i samostatně, dokázal se rozhodovat a obhajovat svoji práci. Dále aby byl schopen se přesně vyjadřovat a správně používat odbornou terminologii. Žák pracuje v souladu s firemní kulturou pracoviště. Pracuje kvalitně a hospodárně, dodržuje stanovené normy a předpisy. Nakládá s materiály, energiemi a odpady ekonomicky s ohledem na životní prostředí. Chápe bezpečnost práce jako součást péče o zdraví své i druhých, dodržuje příslušné předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví, požární ochrany, hygienické předpisy a zásady.

Souvislá praxe probíhá od druhého do čtvrtého ročníku.

Realizace praxe probíhá ve spolupráci se sociálními partnery tak, aby žák pracoval v reálném prostředí firmy a jejich pracovišť na činnostech souvisejících s jeho budoucí povoláním. Spektrum pracovišť, na kterých žáci praxi absolvují, je široké. Jedná se především o dopravní, spediční, obchodní a výrobní společnosti a jejich administrativní provozy. Za zajištění odborné praxe zodpovídají učitelé odborných předmětů, kteří žákům doporučí firmy v regionu a blízkém okolí, které se školou trvale spolupracují nebo mají zájem o spolupráci se školou. Vztahy mezi školou a organizací, v níž se praxe uskutečňuje je zajištěna Smlouvou o spolupráci při zabezpečení provozní praxe. Smlouvu předloží škola a poskytuje ji organizaci k odsouhlasení a k podpisu. V rámci komunikačních dovedností žáci sami jednájí se zástupci firem o uzavření dohody pro výkon odborné praxe. Na základě Smlouvy o zabezpečení odborné praxe vykonávají žáci různě náročné administrativní činnosti (opisy textů, třídění dokladů, psaní a rozesílání pozvánek atd.) a seznámí se s organizační činností na jednotlivých úsecích podniku. Na pracovišti je žákům umožněno využívat základní kancelářský software, pracovat s databází, používat grafické a kreslicí programy, používat elektronickou poštu, internet, fax a kopírku.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k etickému chování v reálném prostředí a v rámci komunikace mimo školních aktivitách, žák je veden k dodržování společenských a právních norem, na základě dosažených výsledků a získaných schopností a dovedností dosahuje vhodné míry sebevědomí a odpovědnosti. Žák je veden k plánování přeprav s ohledem na sociální předpisy v dopravě. Je veden k využívání masových médií a zároveň k jejich kritickému hodnocení za účelem posouzení plánování přeprav s ohledem na potřeby demokratické společnosti. Rozborem mediálních zpráv z oblasti dopravy a logistiky vedeme žáky k mediální gramotnosti a orientaci na dopravním trhu. Na podporu výchovy k demokracii a demokratickému občanství jsou v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci zařazeny aktuální celospolečenské problémy vlivu této oblasti na veřejný život společnosti.

Člověk a životní prostředí

žák si osvojuje názory na použité logistické metody a pracovní postupy, učí se uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivity, ale i hledisko ekologické, zejména v otázkách zacházení člověka s přírodou při řešení zásobovacích, výrobních a distribučních řetězců a při řešení negativních vlivů dopravy na životní prostředí. V rámci bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, požární prevence je žák seznámen s problematikou ochrany člověka při práci a ochrany životního prostředí v průběhu pracovního procesu. Žák dbá na dodržování předpisů při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení. Postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy s šetrným přístupem k životnímu prostředí.

Člověk a svět práce

žák využívá nabyté informace při uplatnění na trhu práce, naučí se určité míře sebekritiky a umí posoudit a vhodně nabídnout své schopnosti za odpovídající odměnu, dosažené znalosti a dovednosti jsou základem pro profesní profil jedince a jsou podkladem pro možnosti další profesní kariéry. Praxe přispívá svým obsahem k praktické dovednosti v ručním a strojním zpracování podkladů, materiálů a písemností a vedení firemní agendy, k osvojení praktických dovedností nezbytných pro výkon kvalifikované práce a plynulého zapojení žáka jako suverénního jedince do světa práce. Je věnována pozornost pochopení zásad spolupráce dopravních podniků v rámci integrovaných dopravních systémů za účelem zvýšení efektivity vykonávaných pracovních činností. Pozornost je věnována vytváření podmínek pro pochopení podnikatelského chování v daném oboru, potřebám plánování a řízení jednotlivých pracovních činností v oblasti dopravy a logistiky.

Informační a komunikační technologie

žák rozvíjí dovednosti v oblasti informačních a komunikačních technologií, využívá znalostí práce s počítačem a dále pracuje se základními počítačovými programy při zpracování dat, vyhledávání informací prostřednictvím internetu a uplatňuje další získané dovednosti při samostatném zpracování odborných úkolů. Žák na pracovištích pracuje nejen s internetem, ale i jinými odbornými programy používanými v konkrétním pracovním prostředí. Je aktivně zapojován do vytváření dokumentů a řízení firemních procesů v podniku. V rámci tématu Komunikace se zákazníky využívá moderních komunikačních technologií jako například telefon, fax, internet.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu Komunikativní kompetence

- vede žáka, aby se srozumitelně a jasně vyjadřoval v ústním projevu i psaných textech, aktivně se účastnil diskusí, formuloval své myšlenky srozumitelně a souvisle, obhajoval své názory a řešení,
- vede k respektu názorů druhých,
- přispívá k rozšiřování si slovní zásoby v oblasti odborné terminologie.

Personální a sociální kompetence

- učí efektivně pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky, osvojovat si znalosti z oblasti fungování podniku a problematiky běžného chodu pracovišť,
- vede žáka přijímat hodnocení svých výsledků, rad i kritiky,
- podporuje při plnění zadaných úkolů promýšlení individuálních a týmových přístupů a volbu vhodných prostředků a způsobů řešení.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- učí žáka efektivně pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky, osvojovat si znalosti z oblasti fungování podniku a problematiky běžného chodu pracovišť,
- podporuje žáka přijímat hodnocení svých výsledků, rad i kritiky, při plnění zadaných úkolů,
- přispívá k promýšlení individuálního a týmového přístupu a volbě vhodných prostředků a způsobů řešení.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- učí žáka připravovat sebe a orientovat svou odbornou připravenost na výkon povolání,
- podporuje získání reálné představy o výkonu povolání, poznatků a dovedností získaných nejen z oblasti logistiky, ale i ostatních odborných předmětů a uplatnění v přípravě pro další profesní růst.

9.4 Kurz ochrany člověka za mimořádných situací

Určen pro: 3. ročník

Obsah kurzu

Obsah kurzu vychází ze vzdělávací oblasti Vzdělávání pro zdraví, jeho absolvování je podmínkou klasifikace v předmětu Základy společenských věd. Kurz zahrnuje toto učivo:

1. Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí

- osobní život a zdraví ohrožující situace
- mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.)
- základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace)
- základy sebeobrany

2. První pomoc

- úrazy a náhlé zdravotní příhody
- poranění při hromadném zasažení obyvatel
- stavy bezprostředně ohrožující život, prevence
- prevence úrazů a nemocí
- odpovědnost za zdraví své i druhých, o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci, práva a povinnosti v případě nemoci a úrazu

3. Turistika a sporty v přírodě

- příprava turistické akce
- orientace v krajině
- orientační běh
- další aktivity (např. sportovní hry, střelba ze vzduchovky, hod granátem)

Výsledky vzdělávání

- popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel
- dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat
- prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným
- rozliší stupeň závažnosti poranění, je schopen posoudit nutnost přivolání rychlé zdravotnické pomoci
- zná zásady bezpečnosti při střelbě ze vzduchovky a manipulace se zbraní
- uplatňuje vhodný způsob sebeobrany v různých krizových situacích
- dokáže se orientovat v neznámém prostředí pomocí mapy a buzoly, je si vědom nástrah vyplývajících z charakteru tohoto prostředí (změny počasí, značení turistických tras apod.)
- chová se v přírodě ekologicky, respektuje příkazy ochránců přírody
- ovládá pravidla orientačního běhu a je schopen absolvovat závod v daném terénu
- aktivně se zapojuje do všech organizovaných činností
- využívá získaných dovedností a vědomostí při hře
- provádí hod granátem správnou technikou

Klíčové kompetence realizované v projektu

- kompetence k učení (sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí)
- komunikativní kompetence (vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, účastnit se aktivně diskuzí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování)
- personální a sociální kompetence (posuzovat reálně své fyzické možnosti, odhadovat důsledky svého jednání)

a chování v různých situacích, stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat rady i kritiku, mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický rozvoj, být si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí, pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům)

Průřezová témata

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pečovali o své zdraví a bezpečnost zdraví při jakékoliv pohybové či sportovní činnosti
- si osvojili zásady bezpečného pobytu v různých přírodních podmínkách, a to bez jakýchkoli zásahů do ekologické rovnováhy těchto prostředí

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- budovali dobré vztahy mezi žáky a učiteli, ale i mezi žáky navzájem
- si vytvářeli kladný vztah k životu
- aktivně vystupovali proti projevům rasové nesnášenlivosti a xenofobie
- byli ochotni angažovat se nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch kolektivu

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- rozvíjeli znalosti a dovednosti, které jsou potřebné pro odpovědný přístup k vlastnímu tělu a zdraví
- se pohybovým činnostem věnovali i ve svém volném čase a aby je chápali jako prostředek relaxace a nápravy negativních důsledků vysokého pracovního zatížení